EMOR

Elanike kriisivalmiduse teadlikkuse indeksuuring

August - september 2026

PÄÄSTEAMET

Sisukord

	Eesmärk ja metoodika	2
	Põhitulemuste kokkuvõte	7
1	Ohutunnetus	13
2	Ohuteavitus	19
3	Varjumine sõjalise ohu korral	26
4	Evakuatsioon	37
5	Iseseisev hakkamasaamine	49
6	Vajalikud oskused kriisis	62
7	Kodused kriisivarud ja -vahendid	65
8	Koostöö	73
9	Kriisideks valmisoleku indeks	78
	Projekti tiim	86

© Emor AS

Eesmärk ja metoodika

Uuringu eesmärk oli kaardistada elanikkonna kriisivalmiduse alaseid teadmisi, hoiakuid ja käitumist ning võrrelda tulemusi 2025. aastal läbi viidud uuringu tulemustega. Uuringu tulemuste põhjal arvutatakse elanikkonna kriisideks valmisoleku indeksit. Uuringu tulemused aitavad hinnata senise teavitustöö efektiivsust ning planeerida järgnevaid samme.

Küsitlusankeedi ning indeksi koostamist konsulteeris Esta Kaal Tallinna Ülikoolist.

Sihtrühm ja valim

Uuringu üldkogumi moodustasid 18–80-aastased Eesti Vabariigi alalised elanikud ning valimi suuruseks kujunes 2026. aasta uuringus 2207 juhuvaliku teel leitud sihtrühma esindajat. Eesti Statistikaameti andmetel elab 01.01.2026 seisuga Eestis kokku 1 035 087 sihtrühma esindajat. Valimibaasiks kasutati Emori eelvärvatute paneeli. Valim moodustati mitteproportsionaalse kihtvalimina Päästeameti regionaalse jaotuse alusel neljaks regiooniks: Põhja, Lääne, Lõuna ja Ida. Päästeameti regiooni siseselt jälgiti valimi moodustamisel maakonna, asulatüübi ja rahvuse kvooti ning soo-vanusrühma kvoote analüüsis kasutatavate vanusegruppide (18-26, 27-39, 40-65, 66-80) jaotuses. Vanusegrupid 27-39 ja 66-80 jagati kvootide seadmisel sisemiselt kaheks ning vanusegrupp 40-65 kolmeks alamgrupiks, et hajutada vastajate vanuselist jagunemist valimis ühtlasemalt. Eesti keskmiste näitajate arvutamiseks kaaluti valim proportsionaalseks rahvastikunäitajate piirkonna, asulatüübi, soo, vanuse (8 vanusegruppi) ja rahvuse tunnuse lõikes (vt slaid 4). Uuringus on mõõdikud leibkonna kohta, mille tulemused kaaluti vastavaks leibkondade üldkogumi proportsioonile piirkonna, asulatüübi ja peretüübi (tüüp ja liikmete arv) alusel (vt slaid 4). Kaalumiskoefitsientide määramisel tugineti viimati avaldatud rahvastikunäitajatele.

Andmekorje ning küsitluse läbiviimine

Andmekorje toimus ajavahemikus 25. august – 14. september 2026 kasutades kombineeritud kvantitatiivset meetodit. Veebiintervjuudena viidi läbi 81% intervjuudest (1802 intervjuud) ning telefoni teel 19% intervjuudest (405 intervjuud). Veebiintervjuu keskmine pikkus oli 16,7 minutit (mediaan 15,4) ning telefoniintervjuude keskmine pikkus 25 minutit.

Andmetöötlus ja aruandlus

Andmetöötluses kasutati andmetöötlusprogramme SPSS, Galileo ning MS Excel. Joonistel toodud andmed on arvutiprogramm ümardanud täisarvuni ning seetõttu võivad ridade või veergude summad moodustada 99 kuni 101 protsendipunkti.

Tulemuste analüüsis, sh sotsiaaldemograafiliste rühmade võrdluses, on kasutatud Hi-ruut statistikut ning toodud välja vaid statistiliselt olulised erinevused.

Veapiirid kogu valimi tasandil on 95%-se usaldusnivoo juures maksimaalselt +/-2,62%. Väiksemate gruppide puhul on vea piirid suuremad.

© Emor AS

Üldkogumi, kaalutud ja kaalumata valimi võrdlus isikukaalu puhul

		Üldkogum		Kaalumata valim		Kaalutud valim	
		N	%	n	%	n	%
SOO-VANUSERÜHM	18-26 mees	65731	6%	107	5%	140	6%
	27-33 mees	53168	5%	94	4%	113	5%
	34-39 mees	66008	6%	151	7%	141	6%
	40-48 mees	91057	9%	182	8%	194	9%
	49-56 mees	73597	7%	166	8%	157	7%
	57-65 mees	70154	7%	163	7%	150	7%
	66-73 mees	51116	5%	124	6%	109	5%
	74-80 mees	27167	3%	57	3%	58	3%
	18-26 naine	62395	6%	109	5%	133	6%
	27-33 naine	49833	5%	120	5%	106	5%
	34-39 naine	60223	6%	124	6%	128	6%
	40-48 naine	85873	8%	168	8%	183	8%
	49-56 naine	74219	7%	188	9%	158	7%
	57-65 naine	80505	8%	183	8%	172	8%
	66-73 naine	73270	7%	169	8%	156	7%
	74-80 naine	50771	5%	102	5%	108	5%
RAHVUS	Eestlane	689226	67%	1 491	68%	1 470	67%
	Muu rahvus	345861	33%	716	32%	737	33%
PÄÄSTEAMETI REGIOON	Põhja	491994	48%	860	39%	1 049	48%
	Lääne	158450	15%	435	20%	338	15%
	Lõuna	239465	23%	471	21%	511	23%
	Ida	145178	14%	441	20%	310	14%
ASULATÜÜP	Pealinn	352076	34%	607	28%	751	34%
	Muu linn	340990	33%	897	41%	727	33%
	Maa-asula	342021	33%	703	32%	729	33%
HARIDUS	I ja II haridustase	615667	59%	1 240	56%	1 313	59%
	III haridustase	419420	41%	967	44%	894	41%
KOKKU		**1035087**	**100%**	**2 207**	**100%**	**2 207**	**100%**

Iga Päästeameti regiooni sees on paika kaalutud:

- Soo-vanuserühm
- Rahvus
- Asulatüüp
- Maakond

Kogu valimi üleselt on kaalutud hariduse tunnust.

Regionaalne jaotus:

Põhja regioon: Harjumaa

Lääne regioon: Järva-, Rapla-, Lääne-, Pärnu-, Hiiu-, Saaremaa

Ida regioon: Ida- ja Lääne-Virumaa

Lõuna regioon: Jõgeva-, Tartu-, Põlva-, Võru-, Valga-, Viljandimaa

Haridustasemete jaotus

I tase – põhiharidus või alla selle,

II tase – üldkeskharidus, kutsekeskharidus või kutseõpe põhihariduse või keskhariduse baasil,

III tase – keskeriharidus keskhariduse baasil, kõrgharidus

EMOR

© Emor AS

Üldkogumi, kaalutud ja kaalumata valimi võrdlus leibkonnakaalu puhul

		Üldkogum		Kaalumata valim		Kaalutud valim	
		N	%	n	%	n	%
PÄÄSTEAMETI REGIOON	Põhja	299129	46%	860	39%	1 014	46%
	Lääne	97401	15%	435	20%	330	15%
	Lõuna	159218	24%	471	21%	540	24%
	Ida	95575	15%	441	20%	324	15%
ASULATÜÜP	Pealinn	187029	29%	607	28%	634	29%
	Suurlinn	113854	17%	444	20%	386	17%
	Muu linn	163877	25%	453	21%	555	25%
	Maapiirkond	186563	29%	703	32%	632	29%
LEIBKONNA KOOSSEIS	Tööealiste leibkond	276325	42%	970	44%	936	42%
	Vanaduspensioniealiste leibkond	174979	27%	401	18%	593	27%
	Tööealiste ja vanaduspensioniealiste leibkond	37802	6%	249	11%	128	6%
	Lastega leibkond	162217	25%	587	27%	550	25%
LEIBKONNALIIKMETE ARV	1 liige	286988	44%	472	21%	972	44%
	2 liiget	173430	27%	930	42%	588	27%
	3 liiget	87501	13%	378	17%	296	13%
	4 liiget	71325	11%	271	12%	242	11%
	5 ja enam liiget	32079	5%	156	7%	109	5%
KOKKU		**651323**	**100%**	**2 207**	**100%**	**2 207**	**100%**

Iga Päästeameti regiooni sees on paika kaalutud:

- Leibkonna koosseis
- Leibkonna suurus
- Asulatüüp

Regionaalne jaotus:

Põhja regioon: Harjumaa

Lääne regioon: Järva-, Rapla-, Lääne-, Pärnu-, Hiiu-, Saaremaa

Ida regioon: Ida- ja Lääne-Virumaa

Lõuna regioon: Jõgeva-, Tartu-, Põlva-, Võru-, Valga-, Viljandimaa

© Emor AS

Vastajate sotsiaaldemograafiline profiil, kaalutud % ja kaalumata n, n=2207

ISIKUKAAL

Sugu		
Mees	n=1044	48%
Naine	n=1163	52%
Vanus		
18-26 a.	n=216	12%
27-39 a.	n=489	22%
40-64 a.	n=1023	45%
65-80 a.	n=479	21%
Peamine suhtluskeel		
Eesti	n=1520	69%
Muu	n=687	31%
Regioon		
Põhja	n=860	48%
Lääne	n=435	15%
Lõuna	n=471	23%
Ida	n=441	14%
Asulatüüp		
Linnaline asula	n=1504	67%
Maa-asula	n=703	33%
Haridus*		
I haridustase	n=165	8%
II haridustase	n=1075	52%
III haridustase	n=967	41%
Staatus		
Töötav	n=1499	68%
Pensionär	n=407	17%
Muu mittetöötav	n=301	14%

LEIBKONNA KAAL

Kodune keel		
Eesti	n=1496	70%
Muu	n=711	30%
Regioon		
Põhja	n=860	46%
Lääne	n=435	15%
Lõuna	n=471	24%
Ida	n=441	15%
Asulatüüp		
Linnaline asula	n=1504	71%
Maa-asula	n=703	29%
Leibkonnaliikmete arv		
1	n=472	44%
2	n=930	27%
3+	n=805	29%
Leibkonna koosseis		
Tööealiste leibkond	n=970	42%
Vanaduspensioniealiste leibkond	n=401	27%
Tööealiste ja vanaduspensioniealiste leibkond	n=249	6%
Lastega leibkond	n=587	25%
Eluaseme tüüp		
Eramu	n=775	31%
Paaris/ridaelamu/kuni 8 korteriga kortermaja	n=280	13%
9 või enama korteriga kortermaja	n=1152	56%
Kuidas Te hindate oma leibkonna rahalist toimetulekut?		
raha jääb ka säästudeks	n=494	21%
raha on piisavalt, et toime tulla	n=806	36%
kuidagi tuleme toime	n=555	27%
raha ei piisa vältimatute kulutuste tarbeks	n=185	9%
Ei oska öelda / Ei soovi avaldada	n=167	7%
Teine eluase		
Olemas teine eluase lisaks peamisele	n=824	34%

I tase – põhiharidus või alla selle,
II tase – üldkeskharidus, kutsekeskharidus või kutseõpe põhihariduse või keskhariduse baasil,
III tase – keskeriharidus keskhariduse baasil, kõrgharidus

EMOR

© Emor AS

Põhitulemuste kokkuvõte

Ohutunnetus ja ohuteavitus

Ohutunnetus

Erakorralise ohuolukorra tekkesse järgmise 5 aasta jooksul usub **42% elanikest, sealhulgas 9% kindlasti**. Võrreldes 2025. aastaga on ohtu ebatõenäoliseks pidajate osakaal langenud (-9 protsendipunkti) ning suurenenud teadmatus (+9 protsendipunkti). Enam usuvad erakorralise sündmuse tekkesse nooremad inimesed samas kui eakamad seda pigem ei usu või ei oska seda ette hinnata.

Kõige tõenäolisemaks peetakse **erakordseid ilmastikuolusid, küberrünnakuid ning pikemaajalisi elektri-, vee- või küttekatkestusi** (nimetasid vähemalt pooled elanikest). Aastaga on suurenenud erakordsete ilmastikuolude ning vähenenud eelkõige loomataudi leviku, aga ka massiliste rahutuste tõenäoliseks pidamine. Tõenäoliste ohuolukordade nimetamisel oli keskmine näitaja madalam Ida regioonis (0,14) võrreldes teiste regioonidega, eriti Lõunaga (keskmine 0,2).

Ohuteavitus

Õigetest ohuteavituse kanalitest tuntakse kõige paremini **SMS-teavitust EE-ALARM-ilt** (84%), **ohusireene** (75%) ja **äppi „Ole valmis!“** (55%). Aastaga on kasvanud kasvanud eesti.ee äpi tuntus (35%→42%). Vähemalt ühe õige ohuteavituse kanali oskas välja tuua 95% elanikest ja kõiki õiged kanaleid teab 4% elanikest.

Ohusireeni kuuldes valiks õige või osaliselt õige käitumisviisi 52% elanikest, aasta varem 44%. Näitaja paranemise taga on **osaliselt õige käitumisviisi sagedasem valimine**: sobiliku siseruumi otsiks 25% (aasta tagasi 12%). Täielikult õigesti käituks ehk varjuks lähimasse siseruumi ja otsiks võimalusel lisainfot 27% elanikest (2025: 32%). Samas on kasvanud ka nende osakaal, kes ei teeks midagi (6%→11%).

Suur osa elanikest (91%) nõustusid sellega, et **kiire tegutsemine ohuteavitusega saadud käitumisjuhiste järgi on inimese enda kaitseks**. Ohuteavitusega saadud **juhiste järgimist** peab vajalikuks 88% elanikest. 82% teavad, et riik edastab ohuteavitusi alati **läbi mitme infokanali** ja 63% usuvad, et riik teavitab **õigeaegselt**. Samas on vähenenud usk sellesse, et **riik teavitab ainult reaalsest ohust** (80%→ 69%).

© Emor AS

Varjumine sõjalise ohu korral ja evakuatsioon

Varjumine sõjalise ohu korral

Varjumiskorralduse saamisel läheks **siseruumis võimalikult madalale korrusele ja hoiduks akendest eemale** 87% (sh 45% kindlasti) ning **õues olles läheks lähimasse siseruumi** 80% elanikest (sh 38% kindlasti). Need on õiged käitumisviisid, mille valinute osakaal pole aastaga oluliselt muutunud. **Vale käitumisviisi valinute osakaal on aastaga langenud**: siseruumist avalikku varjumiskohta otsima väljuks 35%, aasta varem 47%.

Eluhoones on **sobiv või kohandatav varjumisruum** 57%-l leibkondadest (aastaga +6 protsendipunkti), sealhulgas 26% leibkondadest omab juba sobivat ruumi. Selline ruum on sagedamini olemas maal eramutes elavatel leibkondadel. **Varjumiskohta teaks** teel kodukoha poodi 29% elanikest ning tööl või koolis 46% töötavatest või õppivatest inimestest. Vähenenud on nende osakaal, kes ei ole teemale mõelnud.

Avaliku varjumiskoha tähise tuntus on kasvanud 45%-lt 54%-le. Tuntust on vaja kasvatada eakama, muukeelse ning Ida regiooni elanikkonna seas.

Evakuatsioon

Evakuatsioonikorraldust järgiks 70% elanikest, sealhulgas 26% kindlasti. Valmidus on aastaga vähenenud 6 protsendipunkti ning rohkem on neid, kes ei oska oma võimalikku käitumist hinnata.

Leibkondadest 35% lahkuksid evakuatsioonisuunise järel enda peatuspaika ja 35% liiguksid lähimasse varjumiskohta. Pea sama paljud läheksid riiklikult avatud evakuatsioonikohta. Vaid 12% leibkondadest jääks kindlasti koju, kuid täiendavalt 51% ei välista koju jäämist. Nende osakaal on veidi kasvanud (+8 protsendipunkti). Koju jäämist põhjendati eelkõige **lisainfovajaduse, kellegi eest hoolitsemise** ning **murega kodu või vara pärast**.

Praktiline ettevalmistus on püsinud üldjoontes samal tasemel. Kindel või võimalik peatuspaik evakuatsiooni ajaks oleks 52%-l ja transport 66%-l leibkondadest. Evakueerumiseks on asjad pakitud vaid 4%-l; koos nendega, kes on mõelnud, mida kaasa võtta ja teavad, kus asjad asuvad, ulatub osakaal 45%-ni. Transpordi osas loodavad riigi abile sagedamini muukeelsed, pensionäridest koosnevad ja üheliikmelised leibkonnad. Eakamad vajaksid sagedamini info selle osas, mida evakueerumisel kaasa võtta.

© Emor AS

Iseseisev hakkamasaamine ja vajalikud oskused kriisis

Iseseisev hakkamasaamine

Kriisiks valmistumise käitumisjuhistega on viimase aasta jooksul tutvunud 61% elanikest, sealhulgas 10% põhjalikult. See näitaja pole aastaga oluliselt muutunud. **Koolitustel või õppustel on osalenud 16% elanikest**, kuid ligikaudu kolmandik elanikest ei pea osalemist vajalikuks.

Pikaajalise elektrikatkestuse puhul on kodudes kõige paremal tasemel sooja toidu valmistamise võimalused: 57% leibkondadest ütlesid, et elektrikatkestus seda ei mõjuta või on neil olemas alternatiivsed võimalused. Vastav näitaja on madalam kütte puhul (48%) ning veelgi madalam kanalisatsiooni toimimise (45%) ja joogivee kättesaadavuse (44%) puhul. Joogivee kättesaadavuse osas on näitaja veidi paranenud (+6 protsendipunkti). **Kehvemas olukorras on sagedamini** muukeelsed leibkonnad, Tallinnas ja suurema muukeelse elanikkonna osakaaluga linnades (Narva, Kohtla-Järve) elavad leibkonnad ning üheliikmelised leibkonnad viimased eriti toakütte ja sooja toidu valmistamise võimaluste osas).

Ilma oma telefonita pääseks lähedaste telefoninumbritele ligi 47% elanikest. Sidekatkestuse puhuks on lähedastega ühenduse saamise kokku leppinud vaid 5%; 73% ei tea selleks võimalusi või pole teemale mõelnud. Võrreldes 2025. aastaga ei ole näitajad muutunud.

Vajalikud oskused kriisis

Elustamise ning suure verejooksu peatamise ja haava sidumise teadmisi on enda hinnangul 72%-l elanikest (sh 14-16% omavad nii teadmisi kui ka kogemust). Teadmised psühholoogilise esmaabi osutamise kohta on vähem levinud: 44% teab, kuidas abivajadust märgata ja 46% teab, kuidas abi osutada. Näitajad pole aastaga oluliselt muutunud. Oma teadmisi ja kogemusi hindavad kõrgemalt noored ja eesti suhtluskeelega inimesed ning madalamalt 65–80-aastased ja muukeelsed elanikud.

© Emor AS

Kodused kriisivarud, koostöö ja kriisivalmiduse koondnäitaja

Kodused kriisivarud ja -vahendid

Kõige paremini on leibkonnad varustatud **esmaabitarvete (93%)**, **elektrist sõltumatute valgusallikate (86%)** ja **hügieenivahenditega (84%)**. Ligikaudu kahel kolmandikul on olemas nädalane külmikut mittevajav toiduvaru ja veevaru esimeseks ööpäevaks ning pea sama paljudel sularahavaru. Umbes pooltel leibkondadest on olemas elektri salvestamise võimalus, aku- , dünamo- või patareitoitega raadio ning elektrist või kaugküttest mittesõltuv soojusallikas. Joogivee varumise võimalused on 41% leibkondadest. Kõige vähem on leibkondadel seadmeid elektrienergia saamiseks (17%). Leibkondadest, kus keegi peab pidevalt ravimeid tarvitama, oli 94%-l vajalikest ravimitest kodus olemas vähemalt ühe nädala varu.

Üldpilt on aastaga vähe muutunud, kasvanud on vaid nende leibkondade osakaal, kellel on vähemalt nädalaks sularahavaru (57%→63%).

Olemasolevate varude ja vahenditega tuleks vähemalt nädala iseseisvalt toime 49% leibkondadest, aasta varem 45%. Mediaan on hetkel 6 päeva ehk pooled leibkondadest tuleksid toime vähemalt 6 päeva. Valmisolek on parem Lääne, Lõuna ja Ida regioonis, maal ja eramutes elavatel leibkondadel ning kehvem Põhja regioonis, eriti Tallinnas, ja kortermajades.

Koostöö

Lähiümbruse inimestega teeks kriisis koostööd 87% ning naabritega jagaks oskusi, vahendeid või varusid 85% elanikest. Näitajad on aasta tagusega võrreldes mõnevõrra madalamad; enam väljendati sel aastal teadmatust oma võimaliku käitumise osas. Koostööst on lähiümbruses elavate inimestega tegelikult rääkinud vaid 14%, sama palju kui aasta varem. Seega jääb praktiline ettevalmistus üldisele koostöövalmidusele märgatavalt alla. Siiski on pool elanikkonnast koostööks valmistumisele avatud.

Kriisivalmiduse koondnäitaja

Elanike kriisivalmiduse indeksi väärtus 2026. aastal on **56,5 punkti**. Võrreldes 2025. aastaga on indeks kasvanud 1,2 punkti võrra. Kõige enam on kasvanud varjumiseks valmisoleku alamindeks (1 punkti võrra) ja seda ennekõike tänu paranenud teadlikkusele avaliku varjumiskoha tähise osas. Teiseks on paranenud valmisolek iseseisvaks toimetulekuks kriisiolukorras (0,7 punkti võrra) tänu veidi paranenud valmisolekule elektrikatkestusteks. Samas on langenud üldine valmisolek (0,3 punkti võrra). Seda on enim mõjutanud muutused hoiakute ja uskumuste plokis: kõige enam usk, et riik teavitab reaalsest ohust kiiresti ja õigeaegselt ning usk koostöö tegemisse ja vahendite jagamisse lähiümbruse inimestega.

Kõigis üheksas eluliselt olulises kriteeriumis ehk **baaskriteeriumis vähemalt baastasemele jõudnud elanike osakaal on kasvanud (13%→ 17%).** 2027. aasta eesmärk on 30%. Enim on **paranenud ohusireenile reageerimise ja varjumisega seotud näitajad** (nii teadlikkus põhimõtetest kui ka sobiva või kohandatava ruumi olemasolu). Samas on **küttekatkestuseks valmisoleku kriteeriumis** vähemalt baastasemel elanike osakaal langenud (77%→ 70%).

© Emor AS

Kriisivalmidus regioonides

Põhja regioon

- 66% leibkondadest elavad suurtes kortermajades.
- Majanduslik toimetulek on parem (24% suudab ka säästa). Teine eluase sagedamini olemas Tallinna peredel (38%).
- Rohkem neid, kes valiksid avaliku varjumiskoha (38%). Keskmisest parem teadlikkus avaliku varjumiskoha märgise osas (57%).
- Tallinna leibkondadel sagedamini puuduvad alternatiivsed võimalused joogiveeks, kanalisatsiooniks, kütteks ja toiduvalmistamiseks.
- Tallinnas keskmisest kehvem kriisivarudega varustatus ja usk iseseisvasse toimetulekusse vähemalt nädala vältel (31% usuvad).
- Põhja regioon (Tallinnata) teeks tõenäolisemalt koostööd teistega ja jagaks varusid.

Lääne regioon

- 56% leibkondadest elavad eramutes, maapiirkondades.
- Enam neid, kes tulevad majanduslikult kuidagi toime (33%).
- Ohuolukordadest peavad tõenäolisemaks küberünnakuid (58%).
- Enam leibkond (17%), kes evakuatsioonikorralduse puhul jääksid koju (vajavad lisainfot, hoolitsuskohustus, soov koju jääda).
- Teavad varjumiseks sobivat ruumi (32%) ja omavad sagedamini transporti (63%).
- Suurem osakaal neid, kel on teadmised ja kogemus füüsilise ja psühholoogilise esmaabi vallas
- Omavad sagedamini alternatiive teenustele või ei mõjuta neid elektrikatkestus. Keskmisest parem varustatus pea kõigi vajalike varude osas (ülejäänute puhul keskmisel tasemel).
- Tõenäolisemalt jagaksid vahendeid ja varusid naabritega.

Lõuna regioon

- Eramutes elavaid leibkondi keskmisest enam (40%) ja suurtes kortermaades elavaid vähem (44%).
- Keskmisest kõrgem ohutunnetus (peavad eri olukordi tõenäoliseks).
- Enam neid, kes teavad kõiki õigeid ohuteavituse kanaleid (6%).
- Enam kui pooled (57%) oskavad käituda ohusireeni kuuldes (varjuvad siseruumi, sh 30% otsivad juurde lisainfot. Teavad varjumiseks sobivat ruumi (31%)
- Skepsis ohuteavituse osas: 22% ei usu, et riik teavitab vaid reaalsest ohust. Samas vähem neid, kes eelistaksid siseruumile avalikku varjumiskohta.
- Teadlikkus avaliku varjumiskoha märgise osas keskmisest kõrgem (59%) ja on aastaga enim kasvanud (13 protsendipunkti).
- Keskmisest parem varustatus enamike vajalike kriisivarude osas.

Ida regioon

- 65% leibkondadest elavad suurtes kortermajades.
- Majanduslik toimetulek on kehvem.
- Skepsis ohuteavituse osas: 23% ei usu, et riik teavitab vaid reaalsest ohust.
- Vähem neid, kes varjumiskorralduse saades läheksid kohe lähimasse siseruumi (74%) ja rohkem neid, kes läheksid avalikku varjumiskohta (40%). Samas keskmisest halvem teadlikkus avaliku varjumiskoha märgise osas (36%).
- 21% ei järgiks korraldust evakueeruda. Sagedamini ka puudub koht, kuhu ohu eest ära minna (29%).
- Sagedamini puuduvad alternatiivsed võimalused joogiveeks, kanalisatsiooniks, kütteks ja toiduvalmistamiseks suuremates linnades nagu Narva ja Kohtla-Järve, kus on suurem muukeelsete elanike osakaal.

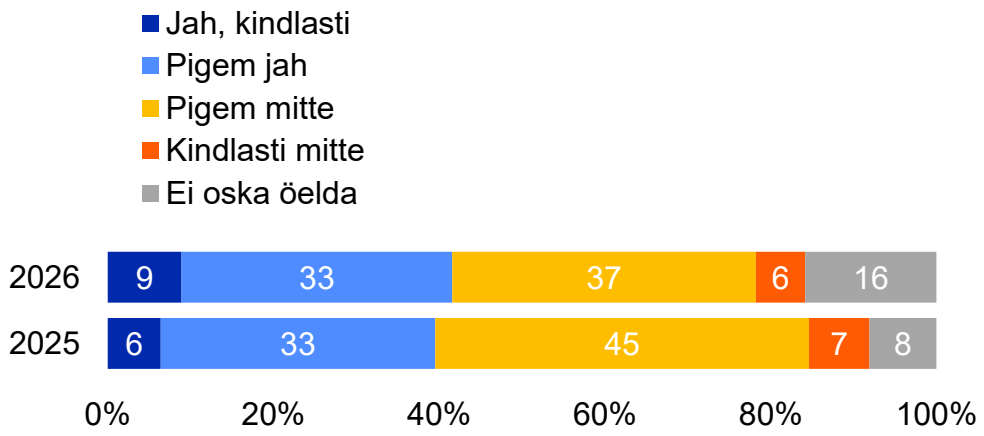
© Emor AS

1
Ohutunnetus

Ohutunnetus

ISIKUKAAL

Kas usute, et Eestis võib järgmise 5 aasta jooksul juhtuda mõni erakorraline sündmus, mis ohustab Teie vara, tervist või elu?

42% elanikest usub, et Eestis võib järgmise 5 aasta jooksul juhtuda mõni erakorraline nende vara, tervist või elu ohustav sündmus. 43% pidasid selle toimumist ebatõenäoliseks ning 16% ei osanud hinnata. Võrreldes eelmise uuringuga 2025. aastal on vähenenud nende osakaal, kes ei usu sellise sündmuse toimumise tõenäosusesse (-9 protsendipunkti) ja kehakordistunud nende osakaal, kes ei oska hinnangut anda.

Erakorralise sündmuse toimumisse usuvad enam 18-26-aastased noored, eestlased.

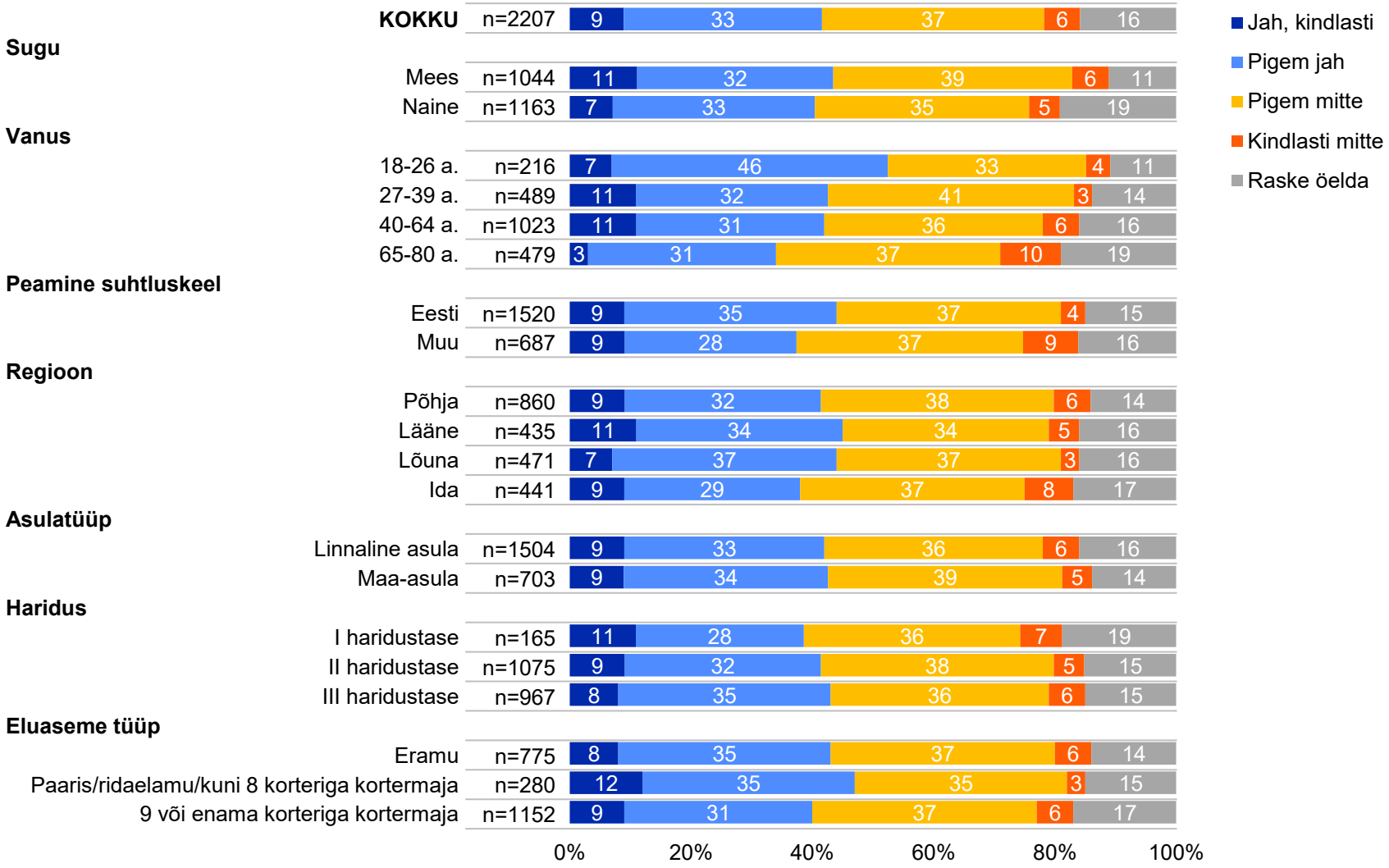
Ebatõenäolisemaks peavad seda sagedamini mehed, 65-80-aastased ja muust rahvusest inimesed.

Hinnangut ei osanud anda sagedamini naised, 65-80-aastased ja pensionil olevad inimesed.

© Emor AS

Ohutunnetus elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

EMOR

© Emor AS

Tõenäolised ohuolukorrad

ISIKUKAAL

Milliseid sündmusi peate Eestis tõenäoliseks?

Kõige tõenäolisemaks ohuks peavad elanikud **erakordseid ilmastikuolusid, küberrünnakut** ning **kommunaalteenuste pikemaajalisi katkestusi.** Neid tõid välja vähemalt pooled elanikest. Erakordseid ilmastikuolusid mainiti veidi enamgi kui aasta tagasi, mida võis mõjutada selline sündmus küsitlusperioodil (nt Pärnus toimunud ulatuslik üleujutus).

Loomataudi toodi oluliselt vähem välja kui 2025. aasta põhiuuringus, näitaja on lähemal pilootuuringu tulemusele (26%). Samuti mainiti vähem massilisi rahutusi.

18-26-aastased noored peavad enamikke olukordade esinemist enam tõenäoliseks kui teised vanusrühmad: võrdselt teistega toodi välja ainult kommunaalteenuste katkestust, radioaktiivse saaste levikut ning avalikku äkkrünnakut. 40-64-aastased peavad tõenäolisemaks kommunaalteenuste katkestusi ja äkkrünnakut. 65-80-aastased peavad mitmeid olukordi vähemtõenäoliseks, sh küberrünnakut.

Eesti kõnekeelega elanikud peavad võrreldes muukeelsetega mitmeid olukordi tõenäolisemaks, sh esimest kuut kõige enam mainitud olukorda. Muukeelsed sagedamini ei pidanud ühtegi olukorda tõenäoliseks või ei osanud vastata.

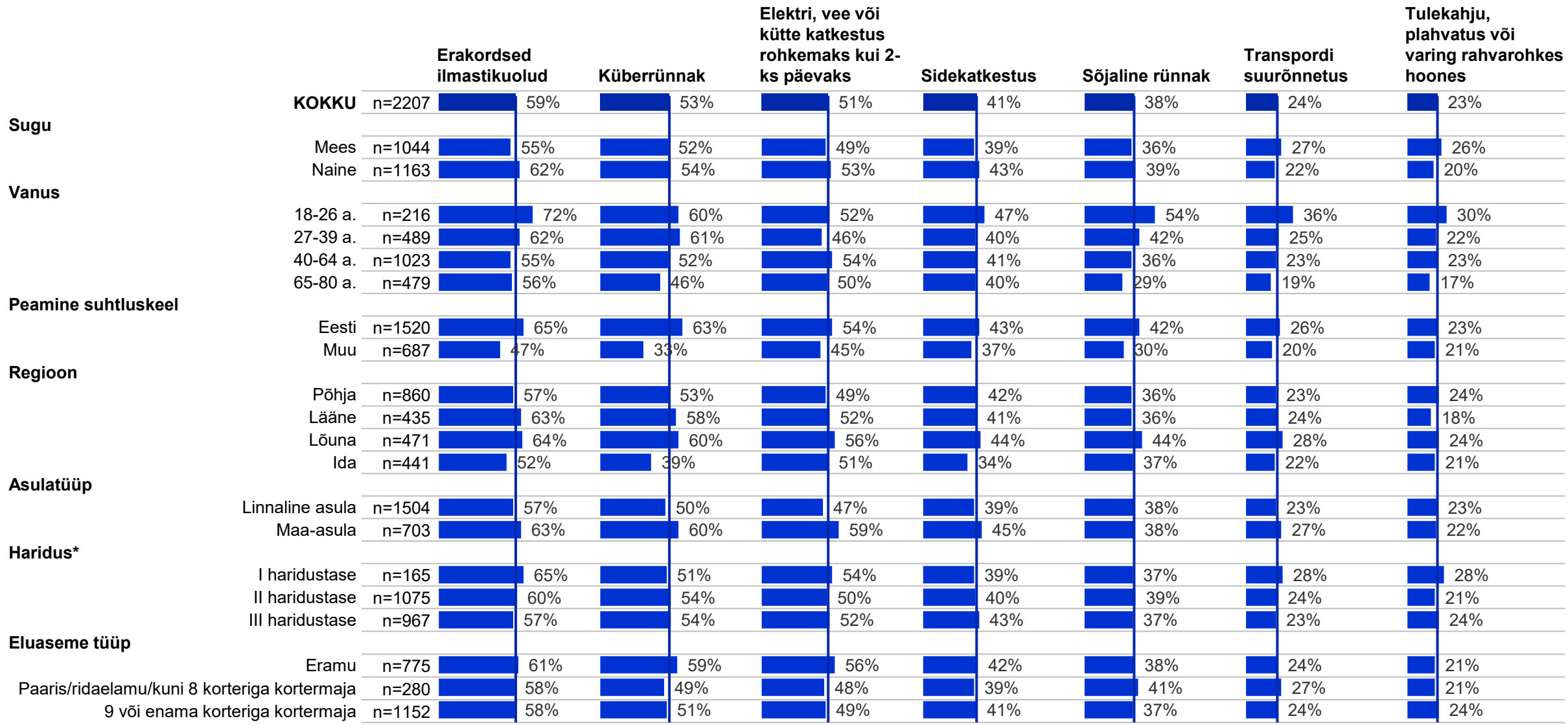
Regioonide lõikes toodi mitmeid olukord enam välja Lõunas, sh kolme enimmainitut. Läänes peeti keskmisest tõenäolisemaks küberrünnakut. Põhjas toodi vähem välja kommunaalteenuste katkestusi ja loomataudi ning Idas erakordseid ilmastikuolusid, sidekatkestust ja küberrünnakut.

EMOR

© Emor AS

Tõenäolised ohuolukorrad elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

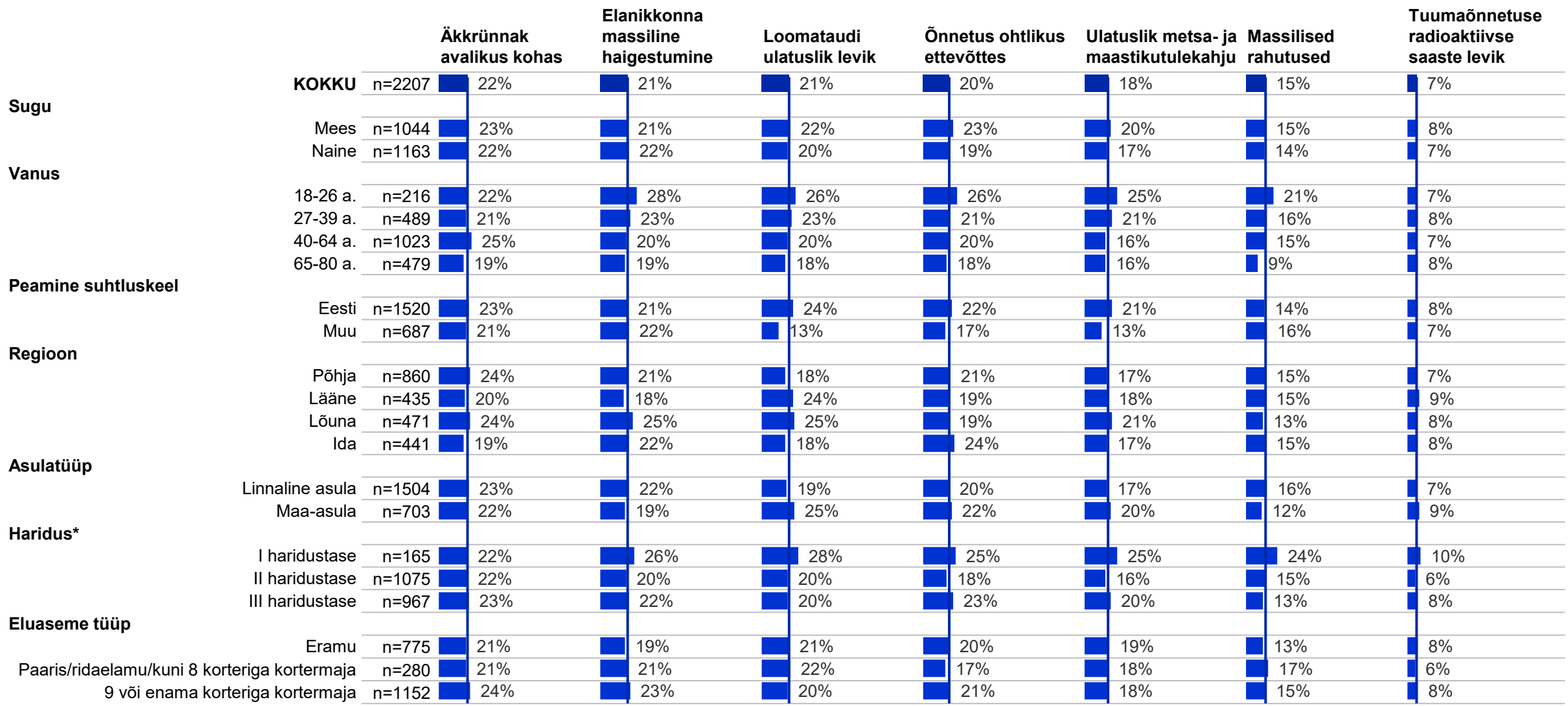

EMOR

© Emor AS

Tõenäolised ohuolukorrad elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

EMOR

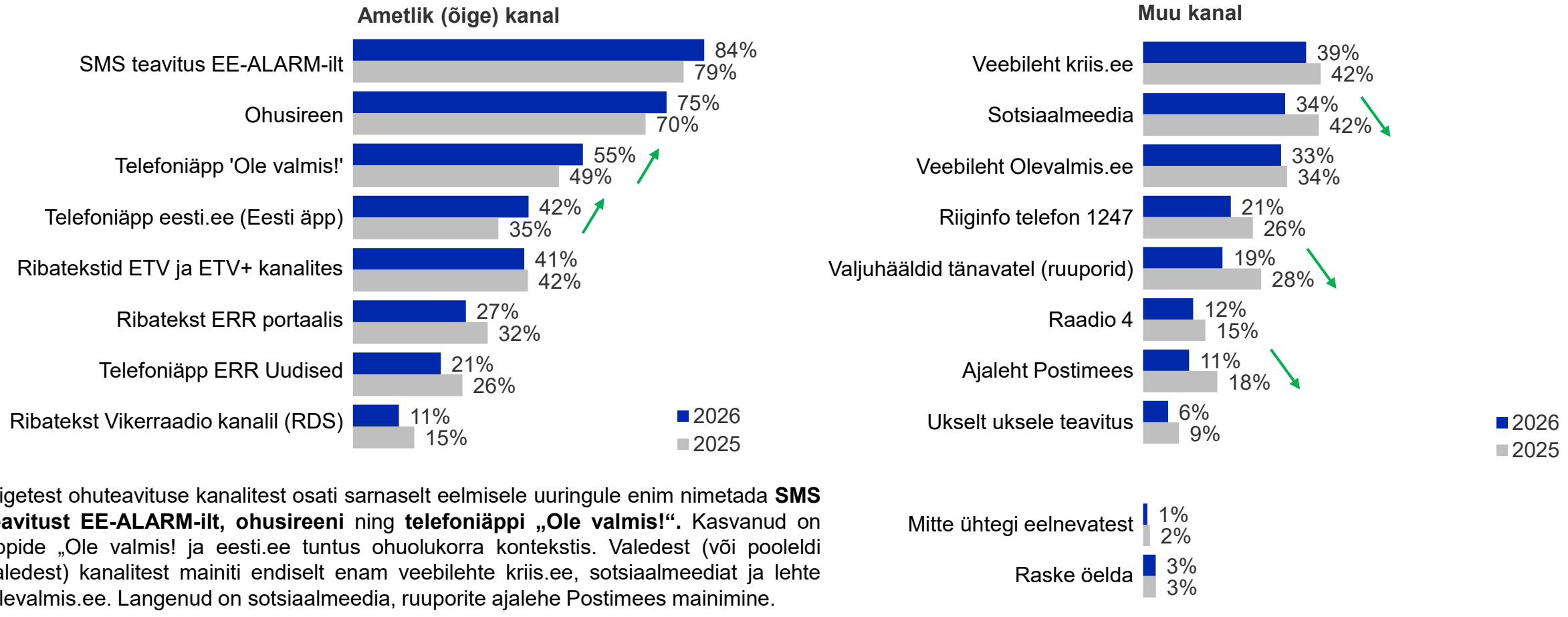
© Emor AS

2
Ohuteavitus

Tõenäolised ohuolukorrad

ISIKUKAAL

Alljärgnevalt näete loetelu erinevatest infokanalitest. Milliseid neist kasutab riik Teile teadaolevalt selleks, et ohu piirkonnas olevaid elanikke kiirelt teavitada?

Õigetest ohuteavituse kanalitest osati sarnaselt eelmisele uuringule enim nimetada **SMS teavitust EE-ALARM-ilt, ohusireeni** ning **telefoniäppi „Ole valmis!“.** Kasvanud on äppide „Ole valmis! ja eesti.ee tuntus ohuolukorra kontekstis. Valedest (või pooleldi valedest) kanalitest mainiti endiselt enam veebilehte kriis.ee, sotsiaalmeediat ja lehte Olevalmis.ee. Langenud on sotsiaalmeedia, ruuporite ajalehe Postimees mainimine.

Vähemalt ühe õige ohuteavituse kanali märkis 95% elanikest (aasta tagasi 93%) ja kõik kanalid märkis õigesti 4% (aasta tagasi 5%). Kõiki õigeid kanaleid oskasid sagedamini märkida 18-39-aastased, eesti suhtluskeelega ja Lõuna regiooni elanikud.

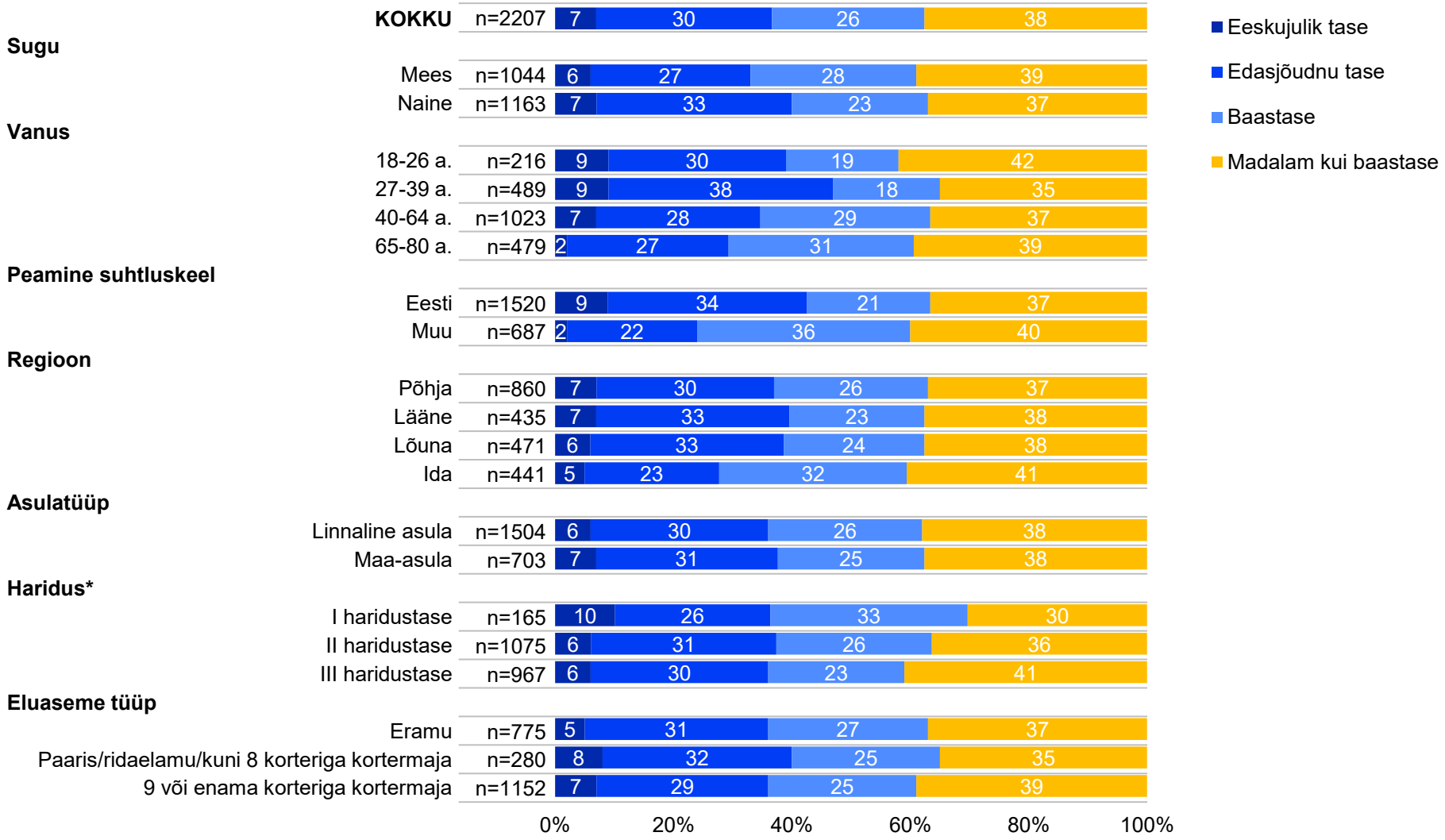
EMOR

© Emor AS

Ohuteavituse kanalid: teadlikkuse grupid

ISIKUKAAL

Ohuteavituse kanalitest teadlikkuse alusel moodustatud grupid

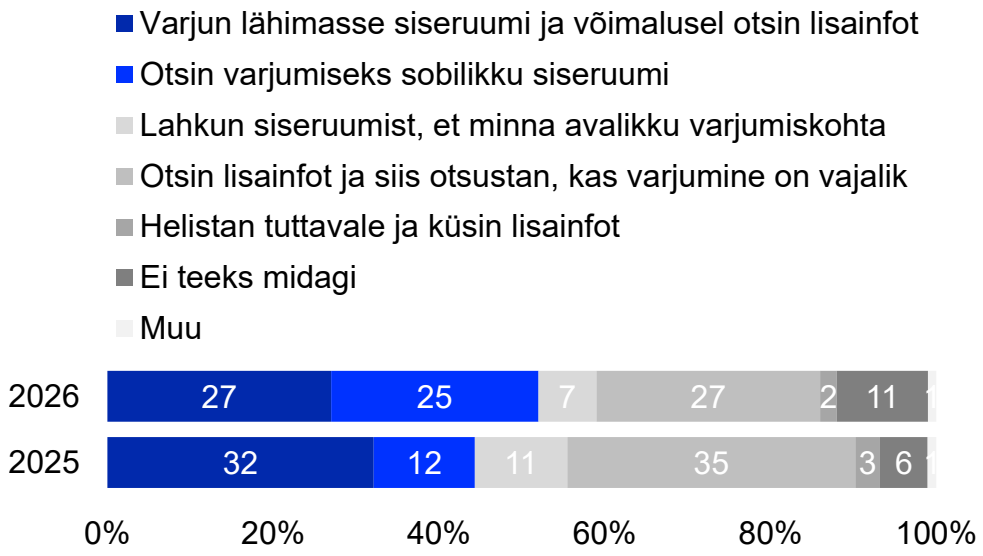
EMOR

© Emor AS

Käitumine, kuuldes ohusireeni

ISIKUKAAL

Kuidas käituksite, kui kuulete ohusireeni?

Ohusireeni kuuldes **varjuks 27% elanikest siseruumi ja otsiks võimalusel lisainfot**, mis on antud olukorras õige käitumisviis. Pea sama paljud **- 25% - varjuksid sobilikku siseruumi,** mis on osaliselt õige käitumisviis. Ülejäänud rakendaksid valesid käitumisviise nagu lisainfo otsimine ja seejärel otsustamine, kas varjumine on vajalik, mitte millegi tegemine, siseruumist lahkumine avalikku varjumiskohta minekuks või tuttavatele helistamine.

Võrreldes 2025. aastaga on kahekordistunud nende osakaal, kes rakendaks osaliselt õiget käitumisviisi sobivasse siseruumi mineku näol ja vähenenud nende osakaal, kes alustaks lisainfo otsimisest. Samas on kasvanud ka nende osakaal, kes ei teeks midagi.

Õiget käitumist tõid sagedamini esile naised, 18-26-aastased, eesti suhtluskeelega, III taseme haridusega ja Lõuna regiooni elanikud. Samuti need, kelle leibkond tuleb majanduslikult hästi toime.

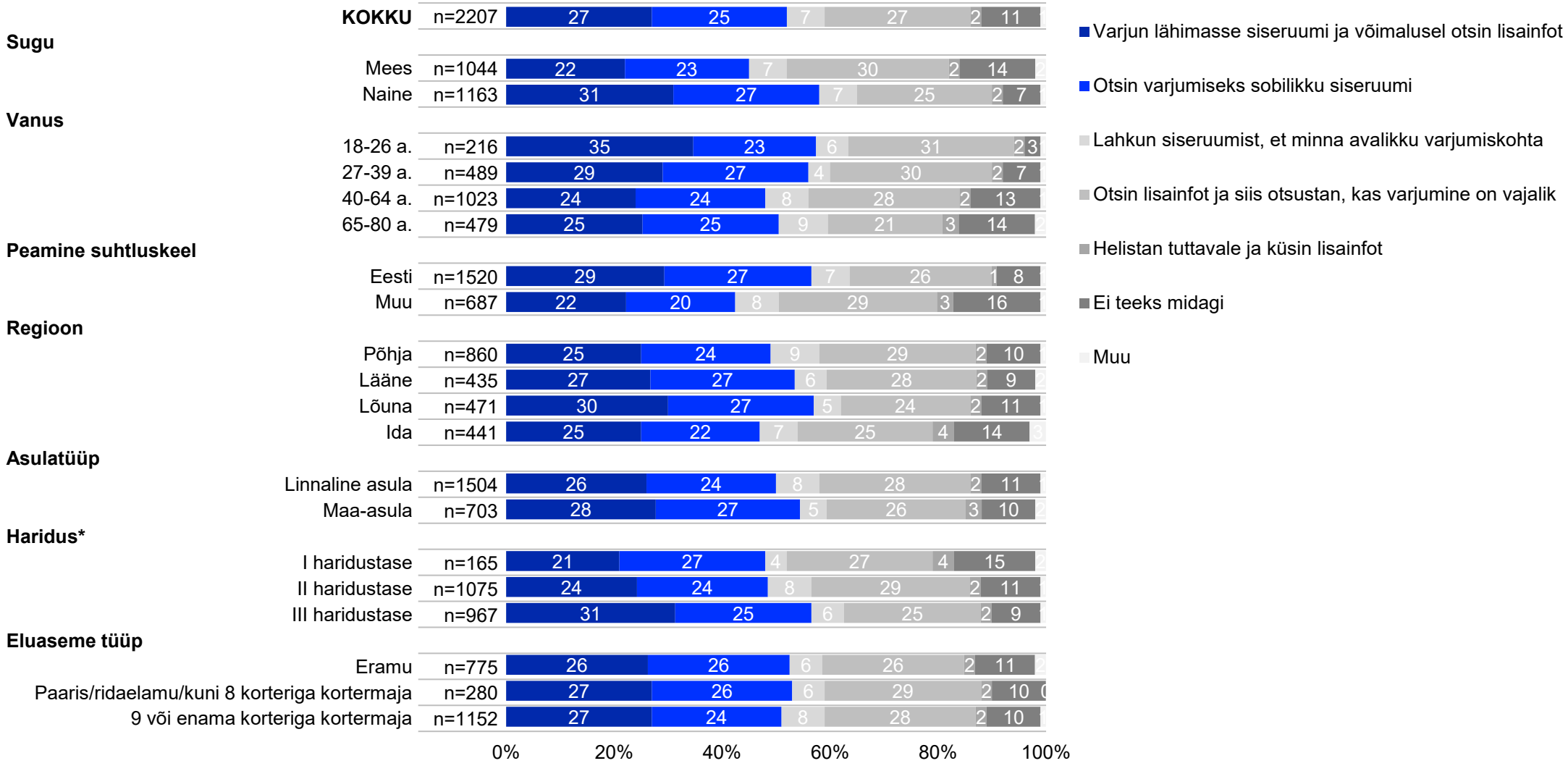
Osaliselt õiget käitumisviisi mainisid samuti enam naised ja eesti suhtluskeelega elanikud. Neid on eri vanuses ja eri regioonidest.

Lisainfo otsimisest alustaksid sagedamini mehed. Nende seas on naistega võrreldes kaks korda enam ka neid, kes midagi ette ei võtaks. Lisaks ei teeks midagi sagedamini 40-80-aastased, vene suhtluskeele ja Ida regiooni elanikud ning need, kelle leibkondadel on majanduslikke toimetulekuraskusi.

© Emor AS

Käitumine, kuuldes ohusireeni: elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

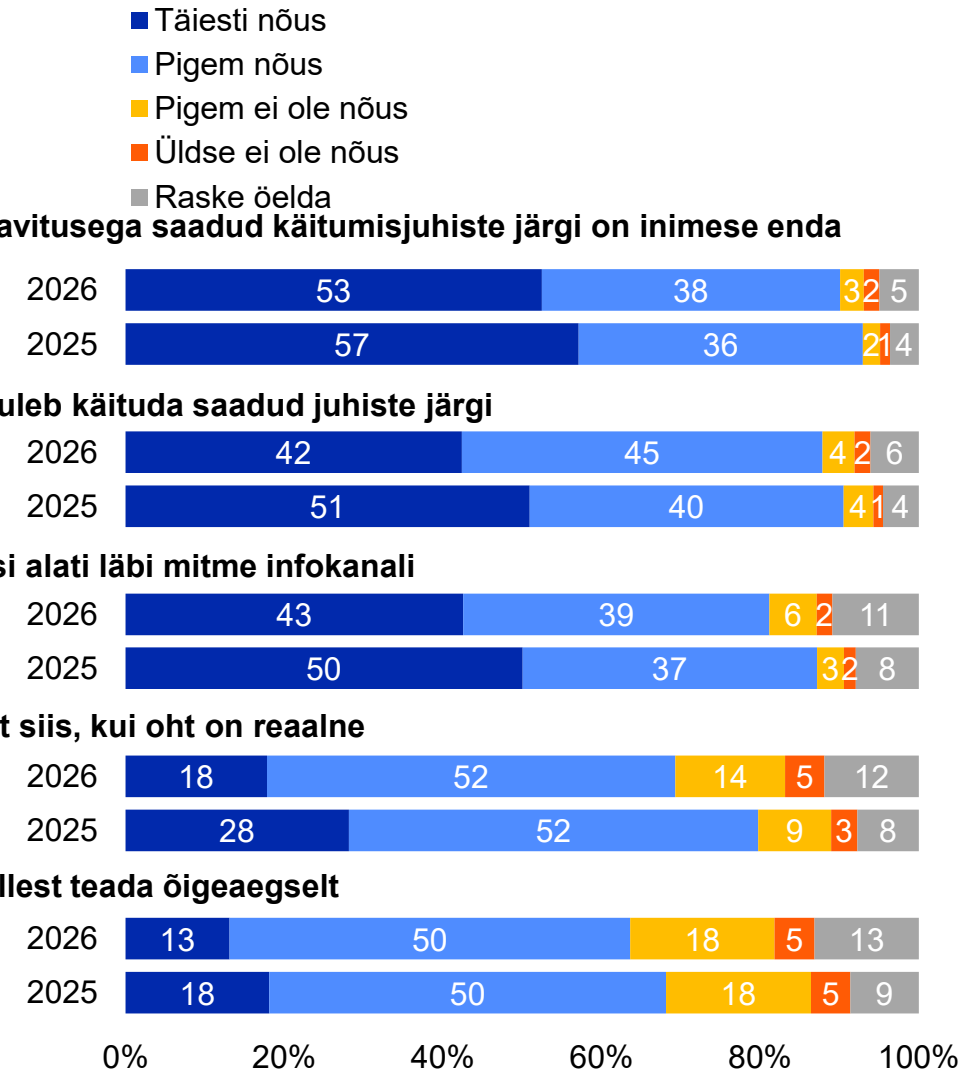
EMOR

© Emor AS

Ohuteavitusega seotud teadlikkus ja hoiakud

ISIKUKAAL

Kuivõrd nõustute järgmiste väidetega?

Ohuteavitusega seotud teadlikkust ja hoiakuid mõõtvatest väidetest **nõustusid elanikud enim sellega, et kiire tegutsemine ohuteavitusega saadud käitumisjuhiste järgi on inimese enda kaitseks** (91%). Pea sama paljud (88%) olid nõus sellega, et ohuteavitusete saamisel tuleb käituda saadud juhiste järgi. 82% teavad, et riik edastab ohuteavitusi alati läbi mitme infokanali. Elanikest 69% usuvad, et riik teavitab ohust ainult siis, kui see on reaalne ning 63% usuvad, et ohu korral annab riik sellest õigeaegselt teada. Võrreldes eelmise aastaga **on oluliselt langenud usk sellesse, et riik teavitab ainult reaalsest ohust** (80%→69%). Sagedamini ei ole sellega nõus mehed, 27-64-aastased, muu suhtluskeelega ning Lõuna ja Ida regiooni elanikud.

Naised olid mitmete väidetega sagedamini täiesti nõus. Kõige suurem erinevus puudutab ohuteavituse saamisel juhiste järele käitumist (50% naistest vs 35% meestest täiesti nõus).

18-26-aastased noored on kõigi väidetega sagedamini täiesti nõus. 27-39-aastased nõustuvad sagedamini, et juhised on inimese enda kaitseks, nende järgi tuleb käituda ja riik kasutab teavituseks mitmeid infokanaleid. 40-64-aastased on keskmisest vähem täiesti nõus kõigi väidetega ning 65-80-aastased on enam täiesti nõus, et riik teavitab õigeaegselt ja ainult reaalsest ohust.

Muukeelsed on vähem täiesti nõus sellega, et tuleb käituda saadud juhiste järgi, need on inimese enda kaitseks ning et ohuteavitused tulevad mitmest kanalist.

Põhja regioonis nõustutakse enam sellega, et käitumisjuhised kaitsevad inimest (vähem nõustuvad sellega Tallinna elanikud) ning ohuteavitused tulevad mitmest kanalist. Ida regioonis nõustutakse enam, et ohuteavitused on õigeaegsed, kuid vähem teatakse kindlasti, et need tulevad mitmest kanalist.

EMOR

© Emor AS

Ohuteavitusega seotud teadlikkus ja hoiakud elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus

		Kiire tegutsemine ohuteavitusega saadud käitumisjuhiste järgi on inimese enda kaitseks	Ohuteavituse saamisel tuleb käituda saadud juhiste järgi	Riik edastab ohuteavitusi alati läbi mitme infokanali	Riik teavitab ohust ainult siis, kui oht on reaalne	Ohu korral annab riik sellest teada õigeaegselt
KOKKU	n=2207	53% 38% 91%	42% 45% 88%	43% 39% 82%	18% 52% 69%	13% 50% 63%
Sugu						
Mees	n=1044	47% 41% 87%	35% 49% 83%	41% 40% 80%	16% 49% 66%	14% 50% 64%
Naine	n=1163	59% 35% 94%	50% 42% 91%	44% 38% 83%	20% 53% 73%	12% 51% 63%
Vanus						
18-26 a.	n=216	66% 30% 96%	52% 43% 95%	54% 36% 90%	26% 47% 73%	24% 50% 74%
27-39 a.	n=489	58% 35% 93%	48% 41% 89%	47% 38% 86%	18% 50% 69%	11% 52% 64%
40-64 a.	n=1023	46% 42% 88%	36% 49% 85%	38% 40% 77%	13% 52% 65%	9% 48% 57%
65-80 a.	n=479	54% 36% 90%	45% 43% 88%	42% 40% 82%	24% 55% 78%	17% 52% 69%
Peamine suhtluskeel						
Eesti	n=1520	59% 33% 93%	47% 43% 90%	48% 38% 85%	19% 52% 71%	12% 52% 64%
Muu	n=687	39% 47% 86%	33% 49% 82%	32% 42% 73%	16% 50% 66%	14% 47% 61%
Regioon						
Põhja	n=860	52% 40% 92%	43% 47% 89%	44% 38% 82%	17% 54% 71%	12% 53% 65%
Lääne	n=435	55% 37% 92%	42% 46% 88%	42% 42% 84%	16% 53% 69%	11% 50% 62%
Lõuna	n=471	56% 32% 89%	44% 43% 87%	45% 36% 81%	19% 49% 68%	12% 49% 61%
Ida	n=441	49% 40% 89%	39% 43% 82%	37% 43% 80%	19% 46% 65%	17% 44% 61%
Asulatüüp						
Linnaline asula	n=1504	51% 39% 90%	42% 45% 86%	41% 38% 80%	17% 51% 68%	13% 50% 63%
Maa-asula	n=703	58% 36% 93%	44% 46% 90%	45% 40% 86%	19% 52% 72%	12% 50% 63%
Haridus*						
I haridustase	n=165	54% 38% 92%	43% 40% 84%	36% 41% 78%	20% 47% 68%	12% 44% 56%
II haridustase	n=1075	52% 38% 90%	42% 45% 87%	44% 38% 82%	18% 50% 68%	13% 49% 62%
III haridustase	n=967	54% 37% 91%	43% 46% 89%	42% 40% 82%	18% 54% 72%	13% 53% 66%
Eluaseme tüüp						
Eramu	n=775	57% 34% 91%	44% 45% 89%	45% 38% 83%	16% 55% 71%	13% 50% 62%
Paaris/ridaelamu/kuni 8 korteriga kortermaja	n=280	53% 37% 91%	45% 41% 86%	47% 34% 80%	25% 44% 69%	13% 49% 61%
9 või enama korteriga kortermaja	n=1152	50% 40% 91%	41% 47% 87%	41% 41% 81%	17% 51% 69%	13% 51% 64%

EMOR

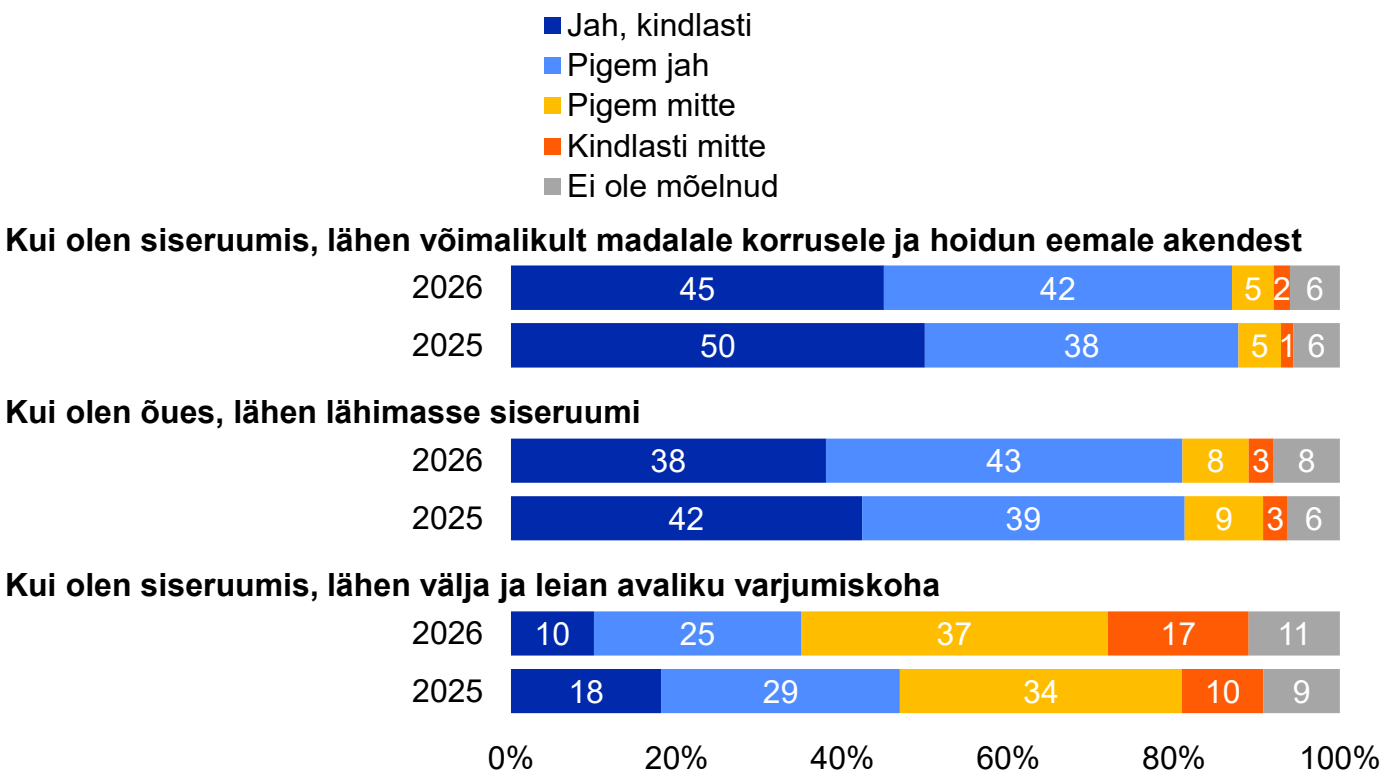
© Emor AS

3
Varjumine sõjalise ohu korral

Käitumine, saades üleskutse varjumiseks

ISIKUKAAL

Mida teeksite, kui saate riigilt korralduse koheselt varjuda?

Juhul, kui riik annab korralduse koheselt varjuda, usub **87% elanikest (sh 45% kindlalt), et kui nad on siseruumis, siis lähevad nad võimalikult madalale korrusele** ja hoiduvad akendest eemale, **80% (sh 38% kindlalt) usuvad, et õues olles lähevad nad lähimasse siseruumi**. Need on õiged käitumisviisid. Vale käitumisviisi ehk **siseruumis olles väljamineku, et leida avalik varjumiskoht, valiks 35% elanikest (sh 10% kindlalt)**. Kui kahe õige käitumisviisi puhul pole hinnangud oma võimalikult käitumisele aastaga muutunud, siis vale käitumisviisi valiks nüüd vähem inimesi (-12 protsendipunkti), sealhulgas on ennekõike langenud nende osakaal, kes teeks seda kindlalt (-8 protsendipunkti).

Vale käitumisviisi valiksid tõenäolisemalt 40-80-aastased, muu suhtluskeelega, Ida regiooni ja Tallinna elanikud. Muu suhtluskeelega elanikud sagedamini ei ole ka mõelnud, kas nad käituksid sel viisil.

Siseruumis läheks kindlasti madalamale korrusele ja hoiduks akendest tõenäolisemalt naised, eesti suhtluskeelega, Lõuna ja Põhja (va Tallinn) regiooni elanikud.

Õuest liiguks lähimasse siseruumi kindlasti suurema tõenäosusega naised, 18-39-aastased, eesti suhtluskeelega ning Lõuna regiooni elanikud.

© Emor AS

Käitumine, saades üleskutse varjumiseks elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

Täiesti nõus / Pigem nõus

		Kui olen siseruumis, lähen võimalikult madalale korrusele ja hoidun eemale akendest			Kui olen õues, lähen lähimasse siseruumi			Kui olen siseruumis, lähen välja ja leian avaliku varjumiskoha		
KOKKU	n=2207	45%	42%	87%	38%	43%	81%	37%	17%	54%
Sugu										
Mees	n=1044	39%	45%	85%	28%	48%	76%	38%	16%	54%
Naine	n=1163	50%	39%	89%	47%	38%	85%	36%	18%	54%
Vanus										
18-26 a.	n=216	55%	39%	94%	45%	44%	89%	38%	22%	60%
27-39 a.	n=489	46%	42%	88%	43%	43%	86%	43%	19%	62%
40-64 a.	n=1023	40%	44%	84%	33%	43%	76%	36%	15%	51%
65-80 a.	n=479	48%	41%	89%	39%	42%	81%	31%	18%	49%
Peamine suhtluskeel										
Eesti	n=1520	51%	39%	90%	42%	41%	84%	39%	20%	59%
Muu	n=687	31%	49%	80%	28%	46%	74%	32%	12%	44%
Regioon										
Põhja	n=860	43%	45%	87%	38%	44%	82%	37%	15%	52%
Lääne	n=435	47%	40%	88%	40%	41%	81%	32%	19%	51%
Lõuna	n=471	49%	39%	88%	42%	41%	83%	43%	21%	64%
Ida	n=441	42%	41%	83%	29%	44%	74%	30%	17%	47%
Asulatüüp										
Linnaline asula	n=1504	43%	43%	85%	38%	41%	79%	38%	15%	53%
Maa-asula	n=703	49%	40%	90%	38%	46%	84%	35%	21%	56%
Haridus*										
I haridustase	n=165	54%	30%	83%	40%	36%	76%	32%	23%	55%
II haridustase	n=1075	43%	43%	85%	35%	44%	79%	36%	17%	53%
III haridustase	n=967	46%	44%	90%	41%	42%	84%	39%	17%	56%
Eluaseme tüüp										
Eramu	n=775	51%	39%	90%	40%	42%	82%	36%	20%	56%
Paaris/ridaelamu/kuni 8 korteriga kortermaja	n=280	44%	42%	86%	39%	42%	81%	38%	18%	56%
9 või enama korteriga kortermaja	n=1152	41%	44%	85%	36%	43%	80%	37%	15%	52%

Jah, kindlasti
Pigem jah
Pigem mitte
Kindlasti mitte

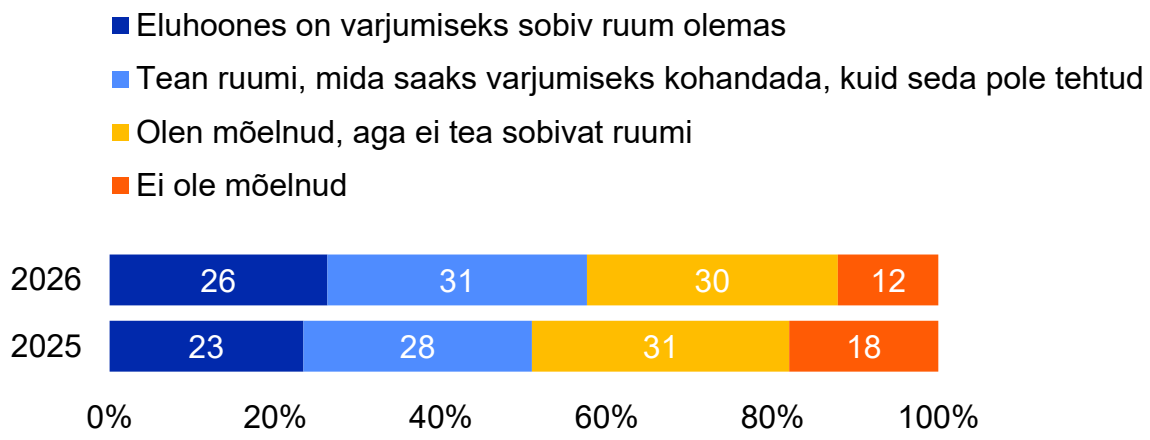
EMOR

© Emor AS

Varjumiseks sobiv ruum

LEIBKONNA KAAL

Kas olete mõelnud, kus Teie eluhoones on varjumiseks sobiv ruum?

Varjumiseks sobiv ruum on oma eluhoones olemas 26%-l leibkondadest. Täiendavalt 31% teab ruumi, mida saaks varjumiseks kohandada, kuid seda pole tehtud. Seega 57% leibkondadest omab enda hinnangul vähemalt teoreetilist võimalust oma eluhoones varjuda. Aasta tagasi oli nende osakaal 6 protsendipunkti võrra väiksem. 30%-l leibkondadest puudub eluhoones varjumiseks sobiv ruum ning 12% pole sellele mõelnud. Positiivne on, et viimaste osakaal on aastaga veidi vähenenud (-6 protsendipunkti).

Varjumiseks sobiv ruum on sagedamini olemas eestikeelsetel ja maa-asulates elavatel leibkondadel, samuti vanaduspensioniealiste leibkondadel ning nendel, kes elavad eramutes. Regioonide lõikes on selliseid leibkondi enam Põhja regioonis (ilma Tallinnata) (31%). Tallinnas on neid vähem (19%).

Kohandamiseks sobiv ruum on sagedamini olemas Lõuna regiooni peredel, ja suurtes kortermajades elavatel peredel. Suurema tõenäosusega vastasid nii tööealiste leibkonna esindajad ja ka lastega leibkonnad.

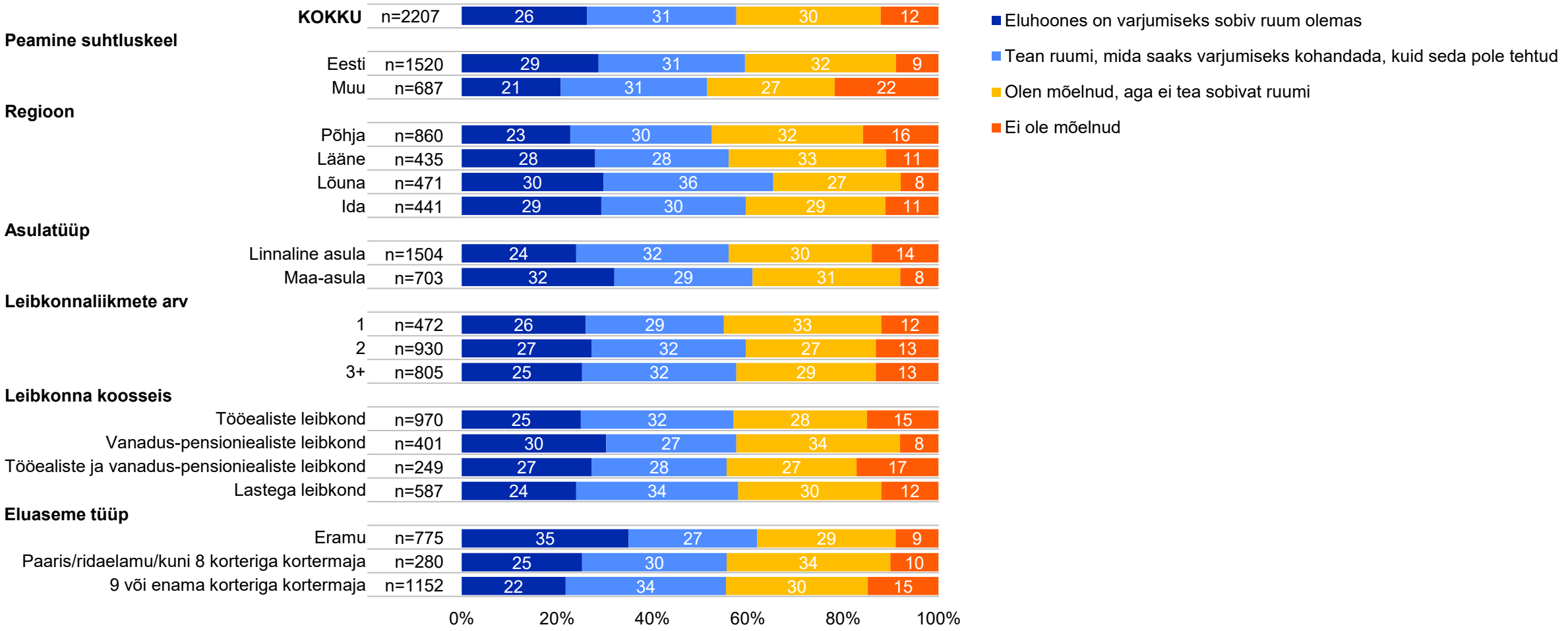
Sobiv ruum puudub enda hinnangul eakamate liikmetega leibkondadel, sageli üksi elavatel eakatel, eestikeelsetel inimestel.

Teemale pole mõelnud sagedamini muu suhtluskeelega Tallinna elanikud ja suurte kortermajade elanikud.

© Emor AS

Varjumiseks sobiv ruum elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

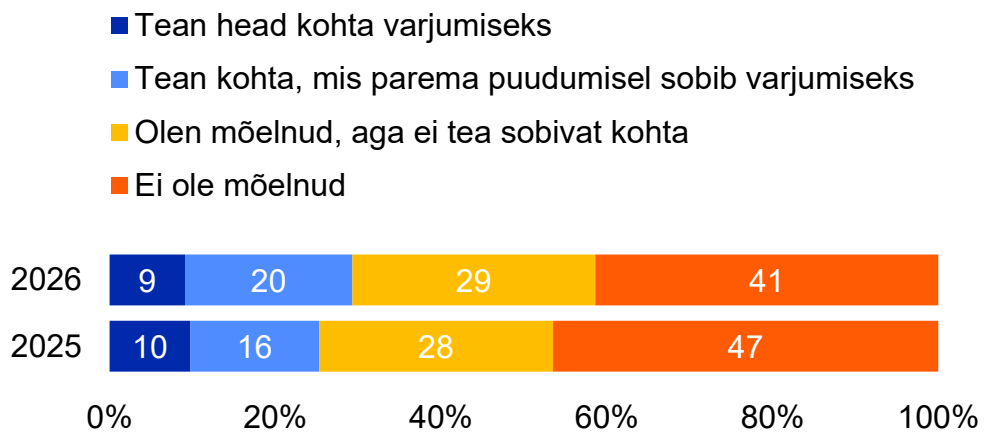
EMOR

© Emor AS

Varjumine

ISIKUKAAL

Kas olete mõelnud, kuhu varjuda, kui saaksite selleks korralduse: ...olles teel kodukoha poodi

Elanikest 59% on mõelnud, kuhu nad saaksid varjuda olles teel kodukoha poodi ja 41% ei ole sellele mõelnud. Neist, kes on sellele mõelnud, vaid 9% teavad varjumiseks head kohta ning täiendavalt 20% teavad kohta, mis võiks parema puudumisel sobida. Kokku seega 29% leiaksid varjumiskoha. Võrreldes eelmise uuringuga on veidi vähenenud nende osakaal, kes ei ole teemale üldse mõelnud ning kasvanud nende osakaal, kes hädapärase varjumiskoha suudaksid leida.

Hea varjumiskoha suudaksid tõenäolisemalt leida 18-26-aastased noored, eesti suhtluskeelega inimesed Lääne ja Põhja (ilma Tallinnata) regioonide ning maa-asulate elanikud.

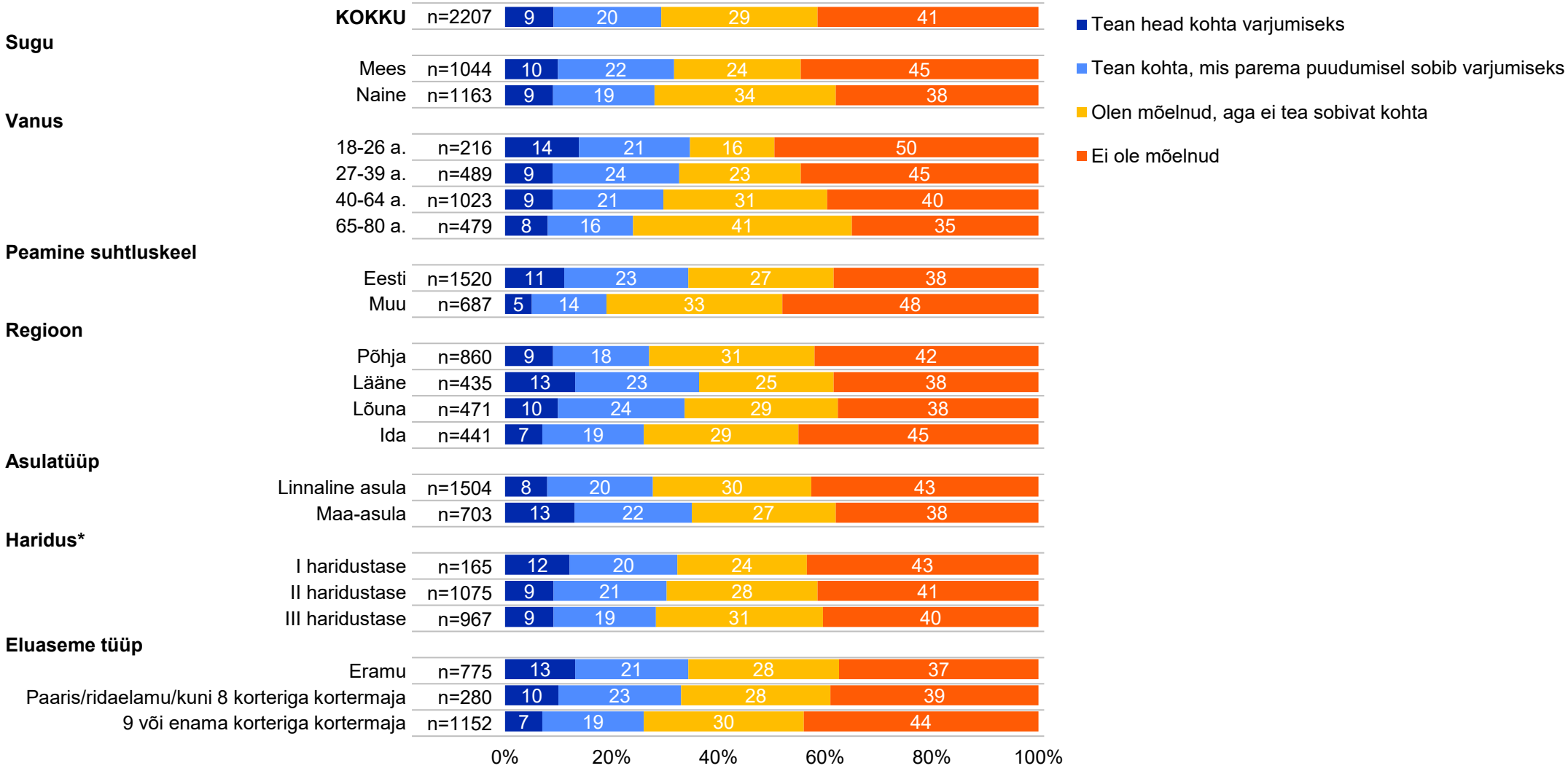
Sobivat kohta ei suudaks leida sagedamini 65-80-aastased, muu suhtluskeelega ja Tallinna elanikud.

Üldse pole teemale mõelnud sagedamini mehed, 18-26-aastased, muu suhtluskeelega ning Tallinna ja suuremate linnade elanikud.

© Emor AS

Varjumine elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

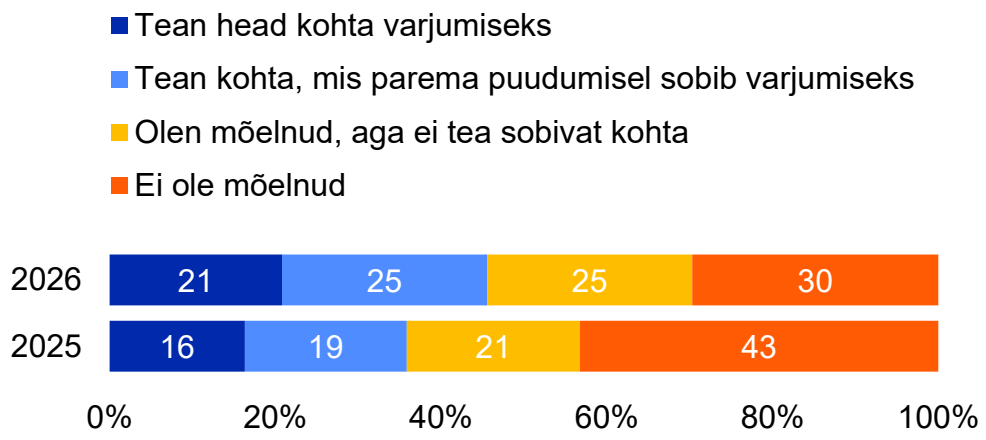
EMOR

© Emor AS

Varjumine

ISIKUKAAL

Kas olete mõelnud, kuhu varjuda, kui saaksite selleks korralduse: ...olles koolis või tööl (mitte kodukontoris)
Kui vastaja töötab või õpib, n=1558

Töötavatest või õppivatest elanikest 70% on mõelnud, kuhu koolis või tööl olles varjuda. Sealhulgas 21% teavad selleks head kohta ning täiendavalt 25% parema puudumisel sobivat kohta. Seega kokku 46% leiaksid varjumiskoha. Veerandil puudub varjumiseks sobiv kohta.

Võrreldes eelmise uuringuga on oluliselt vähenenud nende osakaal, kes ei ole teemale üldse mõelnud (-13 protsendipunkti) ning ennekõike kasvanud nende osakaal, kes suudaksid leida hea või hädakorral sobiva varjumiskoha.

Sotsiaaldemograafilistes gruppides on erisused väga sarnased nendega, kes on mõelnud kodukoha poeteel varjumise peale. Seega ei sõltu erisused teemast, vaid konkreetsetest elanikkonnarühmadest.

Hea varjumiskoha suudaksid tõenäolisemalt leida 18-26-aastased noored, eesti suhtluskeelega inimesed ja Lõuna regiooni elanikud

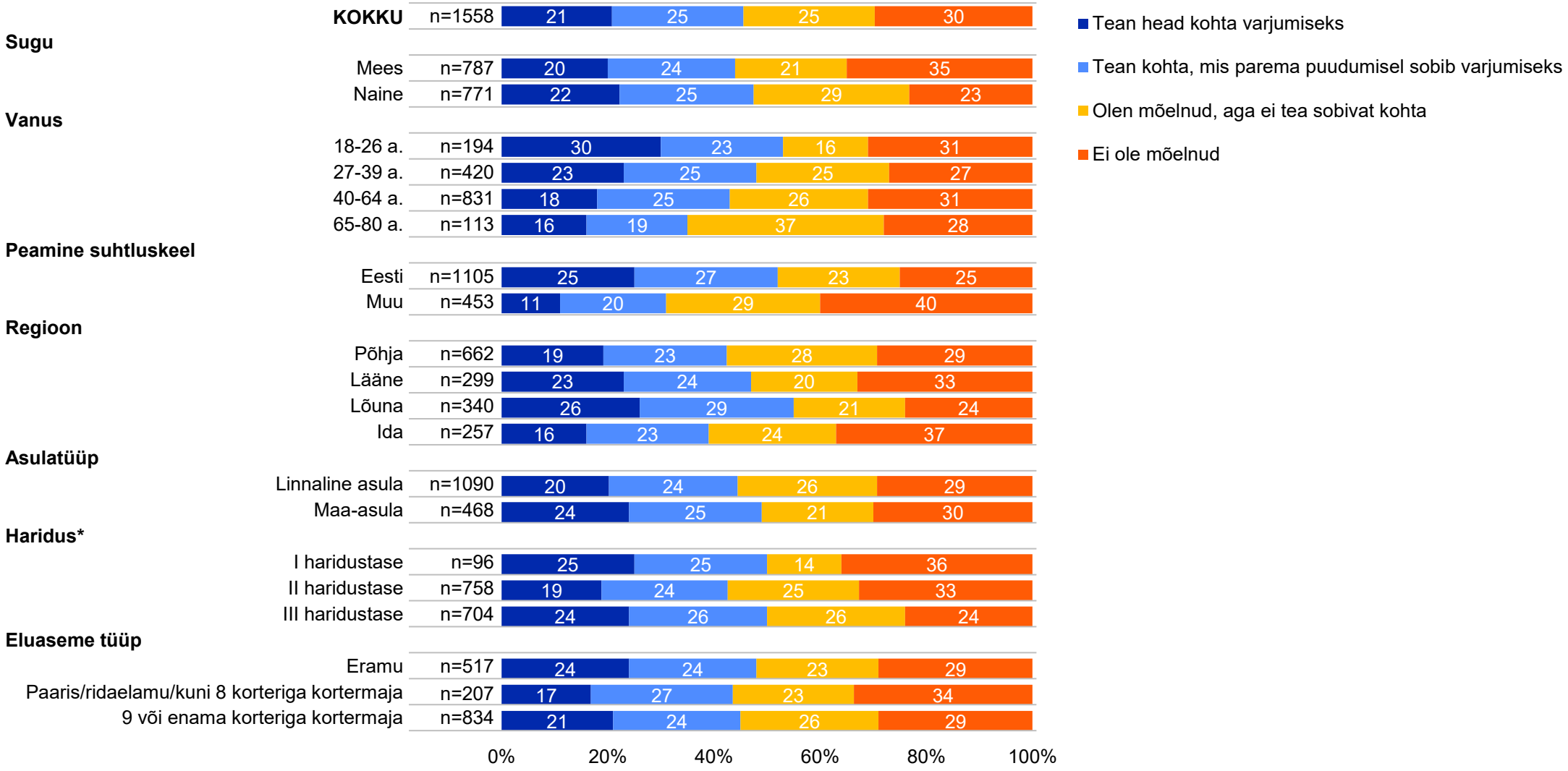
Sobivat kohta ei suudaks leida sagedamini naised, 65-80-aastased, muu suhtluskeelega ja Tallinna elanikud.

Üldse pole teemale mõelnud sagedamini mehed, muu suhtluskeelega ja Ida regiooni elanikud.

© Emor AS

Varjumine elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

EMOR

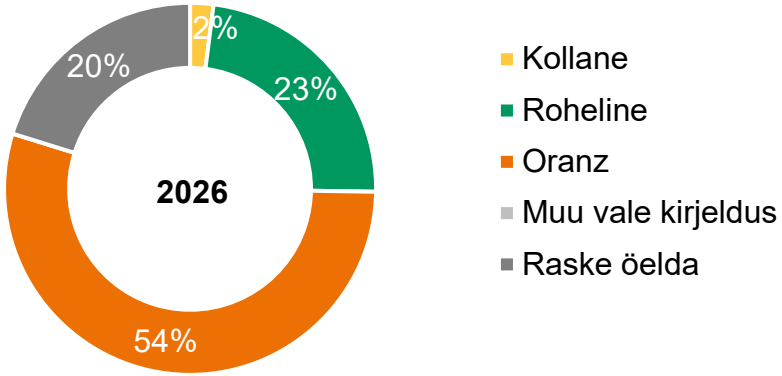
© Emor AS

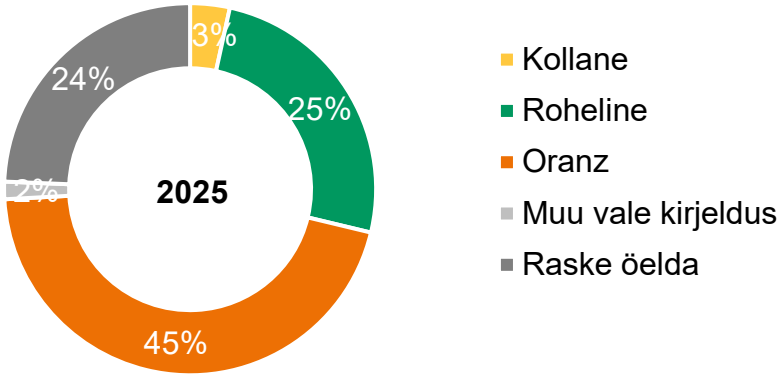
Avaliku varjumiskoha tähis

ISIKUKAAL

Milline neist märkidest tähistab avalikku varjumiskohta?

Avaliku varjumiskoha tähist teab **54% elanikest**. Aastaga on teadlikkus paranenud 9 protsendipunkti võrra.

Paremini tunnevad märki 18-26 ja 27-39-aastased elanikud, eesti suhtluskeelega, Tallinna ja Lõuna regiooni elanikud.

Õiget märki **oskasid halvemini välja** tuua 65-80-aastased, muu suhtluskeelega ja Ida regiooni elanikud.

Üldse ei osanud midagi pakkuda sagedamini mehed, 18-26 või 65-80-aastased, muu suhtluskeelega ja Ida regiooni elanikud.

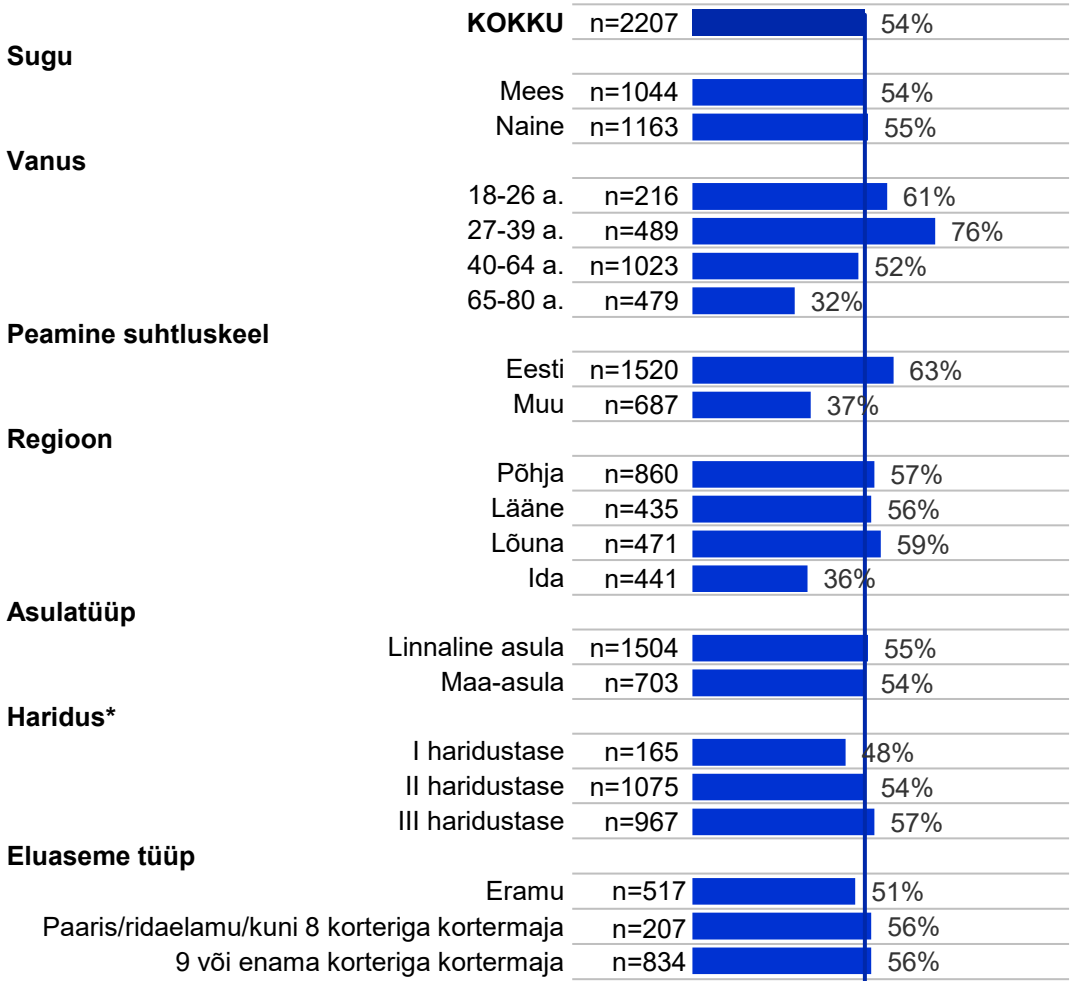
EMOR

© Emor AS

Avaliku varjumiskoha tähis

ISIKUKAAL

EMOR

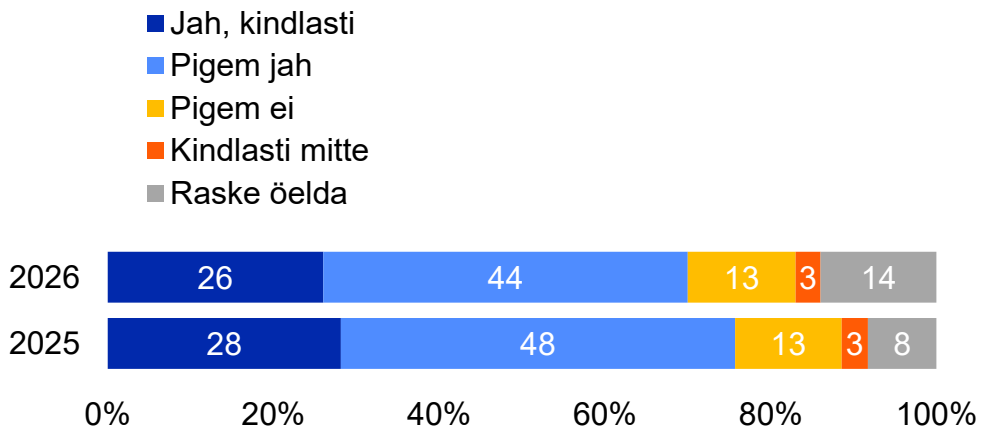
© Emor AS

4
Evakuatsioon

Reageerimine korraldusele evakueeruda

ISIKUKAAL

Kui saaksite koos ohuteavitusega korralduse evakueeruda, kas teeksite seda?

Elanikest 70% usuvad (sh 26% kindlasti), et kui saaksid ohuteavitusega korralduse evakueeruda, siis nad teeksid seda. 16% ei usu, et nad evakueeruksid ja 14% ei tea, mida nad teeksid. Võrreldes eelmise uuringuga on evakueerumisvalmidus pigem veidi madalam (-6 protsendipunkti) ning enam on neid, kes ei osanud vastata.

Kindlasti evakueeruksid suurema tõenäosusega naised, 18-26-aastased, eesti suhtluskeelega, linnaelanikud. Kui lisada siia juurde pigem evakueerujad, siis suurem valmidus on täiendavalt ka 27-39-aastastel, kortermaja elanikel ning elanikel sõltumata asulatüübist.

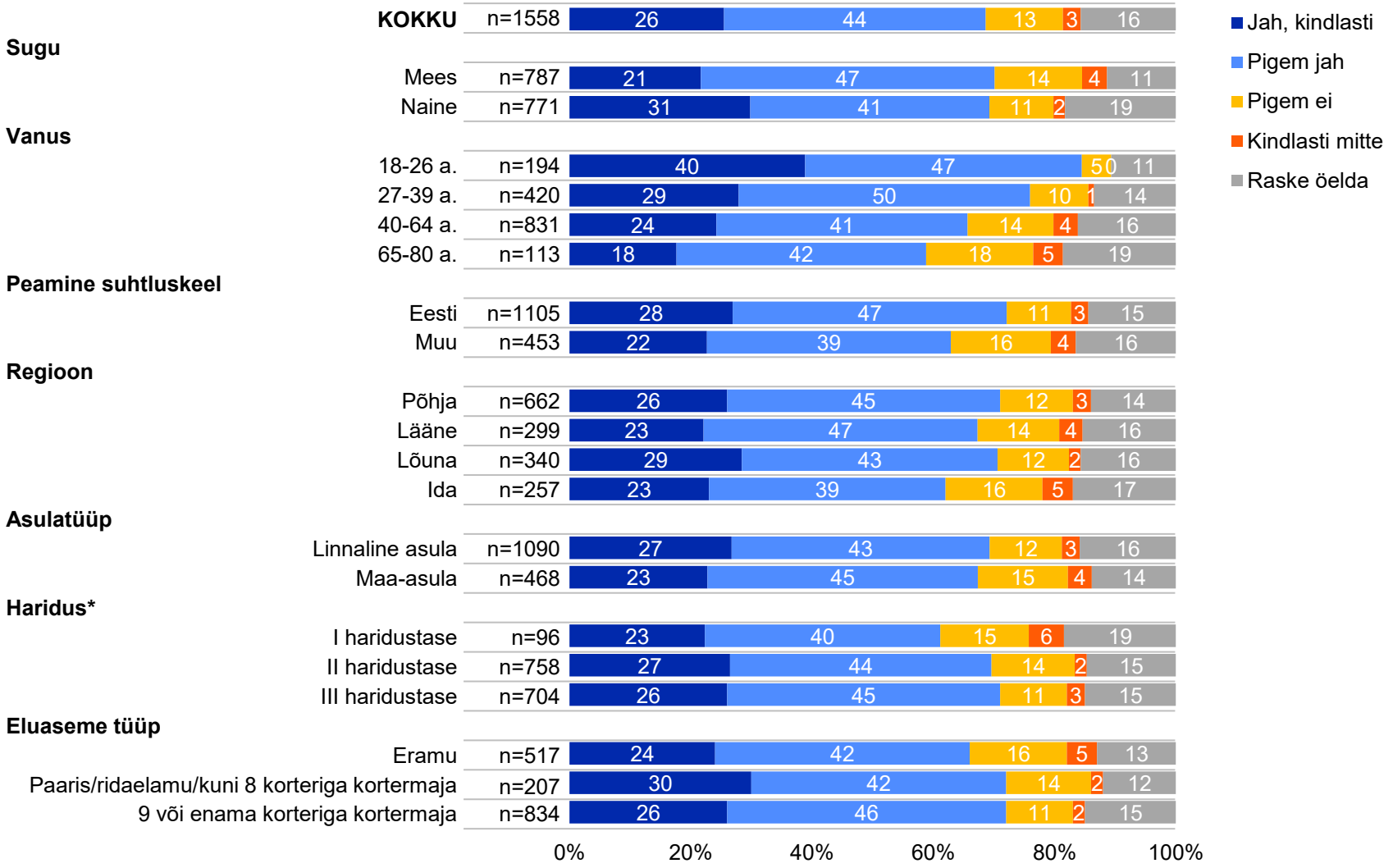
Evakueerumata jätaks suurema tõenäosusega mehed, 40-80-aastased, muu suhtluskeelega, I taseme hariduse, Ida regiooni ja maapiirkondade elanikud. Samuti on neid enam eramute elanike seas.

Seisukoht puudub sagedamini 40-64-aastastel ja muu suhtluskeelega elanikel.

© Emor AS

Reageerimine korraldusele evakueeruda elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

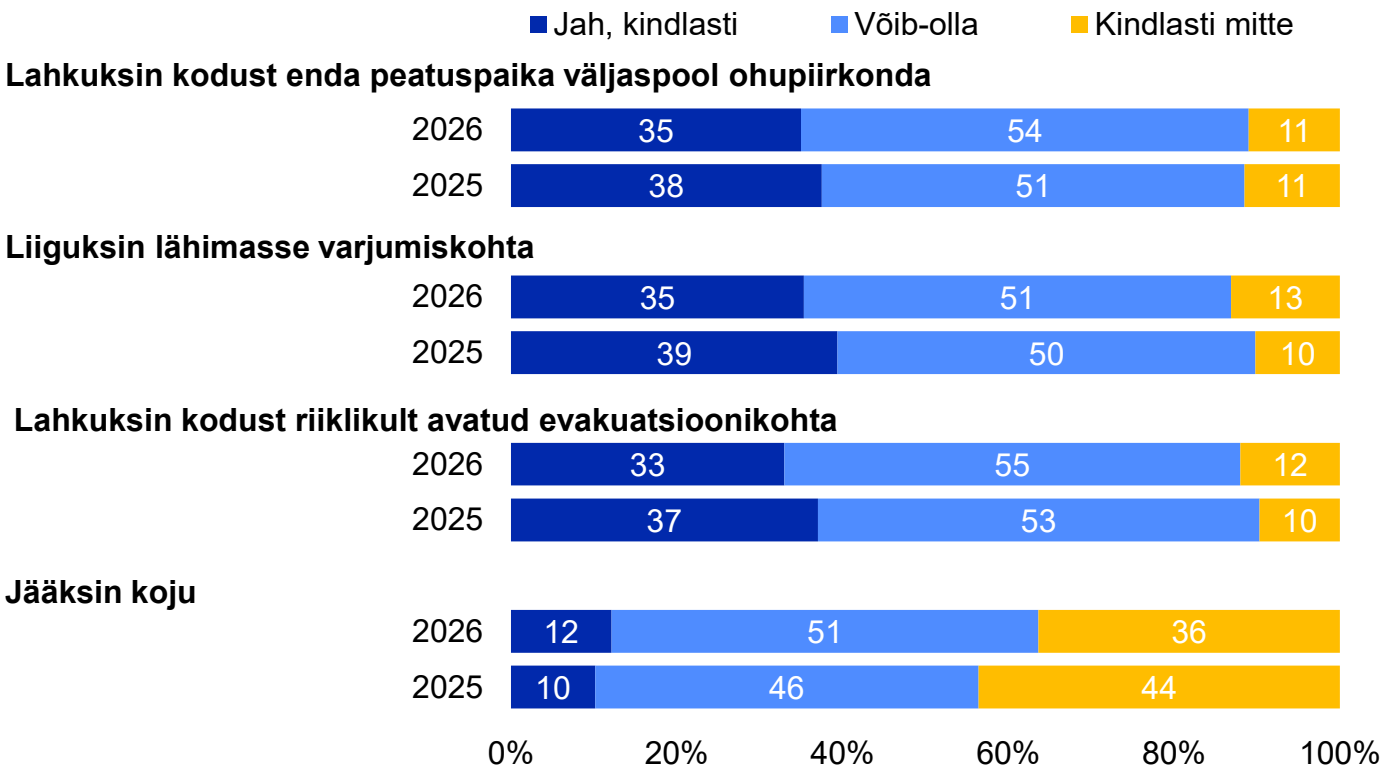
EMOR

© Emor AS

Reageerimine korraldusele evakueeruda elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

Mida teeksite, kui olete saanud riigilt korralduse evakueeruda?

Leibkondadest 35% lahkuksid evakuatsioonisuunise järel enda peatuspaika ja 35% liiguksid lähimasse varjumiskohta. Pea sama paljud läheksid riiklikult avatud evakuatsioonikohta. Vaid 12% leibkondadest jääks koju.

Hoiakud on võrreldes eelmise uuringuga muutunud vähe, kuid 8 protsendipunkti võrra on enam neid, kes võivad jääda koju.

Enda peatuspaika läheksid tõenäolisemalt 27-39-aastased ja eesti suhtluskeelega inimesed.

Lähimasse varjumiskohta läheksid 65-80-aastased, üksi elavad inimesed, kortermajade leibkonnad.

Riiklikku evakuatsioonikohta läheksid pigem naised, 18-26-aastased, linnaelanikud, kortermajade leibkonnad.

Koju jäävaid inimesi on enam Lääne regiooni ja maapiirkondade leibkondade seas. Tegemist on tõenäolisemalt vanaduspensionieaeliste leibkondadega, kellel võib olla majanduslikke toimetulekuraskusi ja kes tõenäolisemalt elavad eramus.

Koju jääksid inimesed eelkõige seetõttu, et nad vajavad evakueerumisotsuse tegemiseks lisainfot (eriti muukeelsed ja Tallinna elanikud). Umbes 30% teeksid seda, kuna hoolitsevad kellegi eest (lähedane, lemmikloom) või muretsevad oma kodu või vara pärast (vt põhjuseid slaid 41).

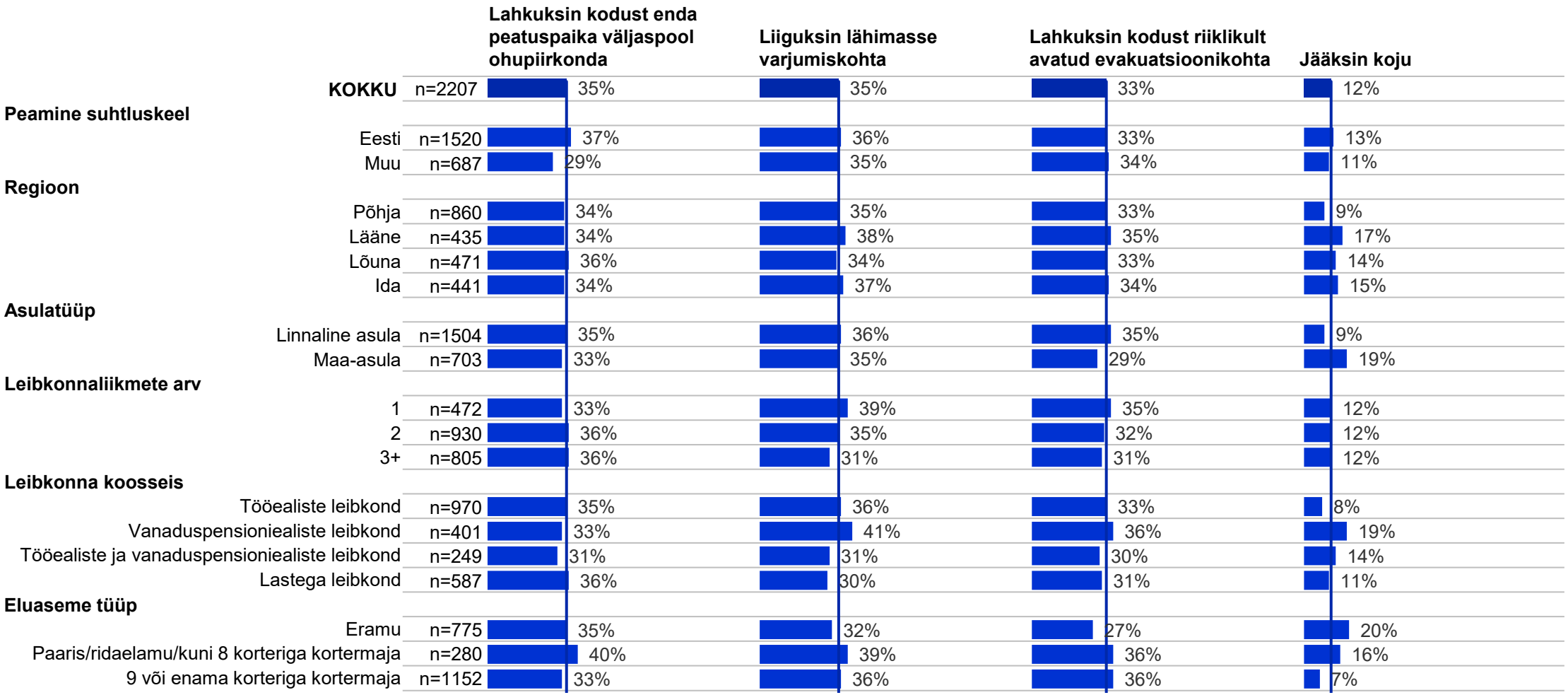
EMOR

© Emor AS

Reageerimine korraldusele evakueeruda elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

Jah, kindlasti

EMOR

© Emor AS

Koju jäämise põhjused

kes kindlasti või võib olla jäävad koju kui saavad korraldus evakueeruda, n=1388

ISIKUKAAL

Mis põhjusel jääksite koju, kui saate korralduse evakueeruda?

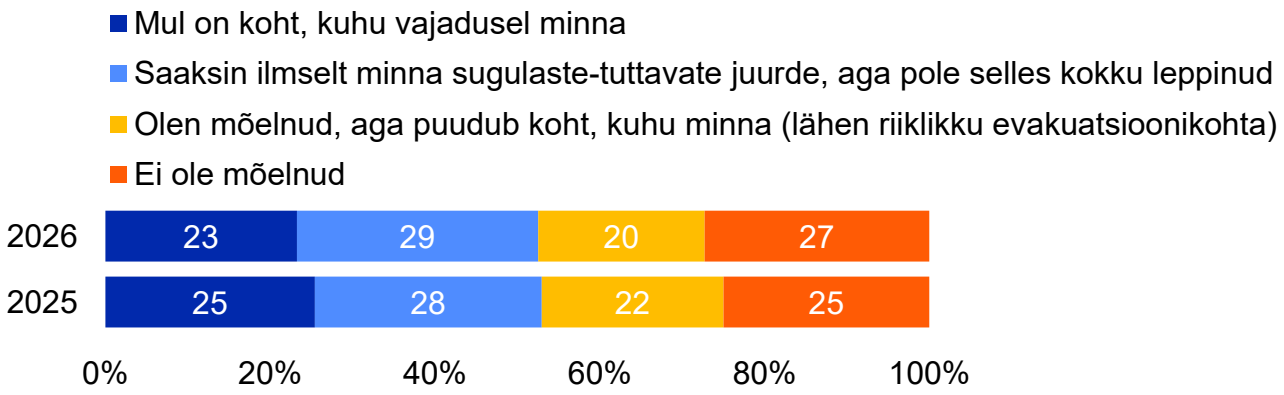
EMOR

© Emor AS

Evakueerumise sihtkoht

LEIBKONNA KAAL

Kas olete mõelnud, kus Teil oleks võimalik pikemalt peatuda?

Leibkondadest **52% usuvad, et neil oleks ilmselt või kindlasti koht, kus pikemat evakuatsiooni ajal peatuda**. 20% ütlevad, et neil koht puudub ja 27% ei ole üldse sellele mõelnud. Näitajad pole aastaga oluliselt muutunud.

Oma koht on tõenäolisemalt eesti suhtluskeelega töötealiste leibkondadel, kes ütlevad, et neil on olemas ka teine eluase (42%).

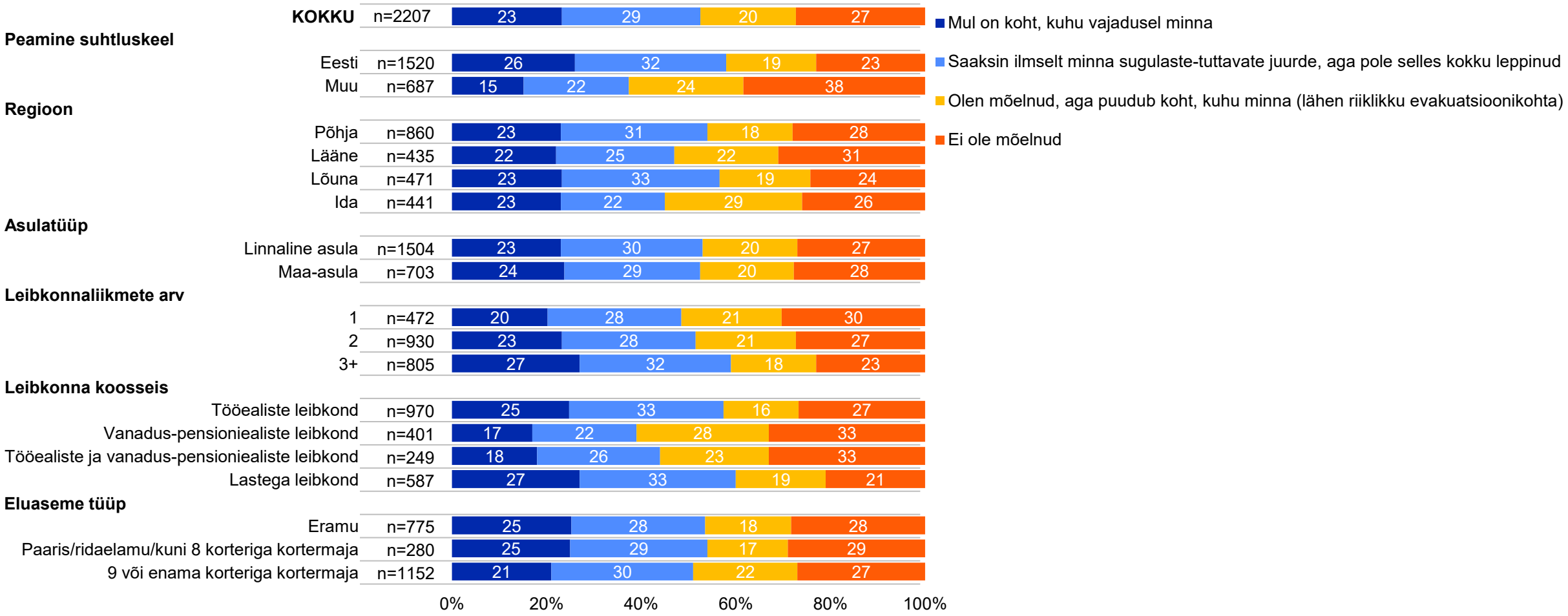
Sugulaste-tuttavate juurde plaaniksid tõenäolisemalt minna 18-39-aastaste ja töötealiste liikmetega leibkonnad

Oma koht puudub tõenäolisemalt muukeelsetel, Ida piirkonna leibkondadel, vanaduspensionitealistel leibkondadel ning neil kes elavad suurtes kortermajades ega oma teist eluaset.

© Emor AS

Evakueerumise sihtkoht elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

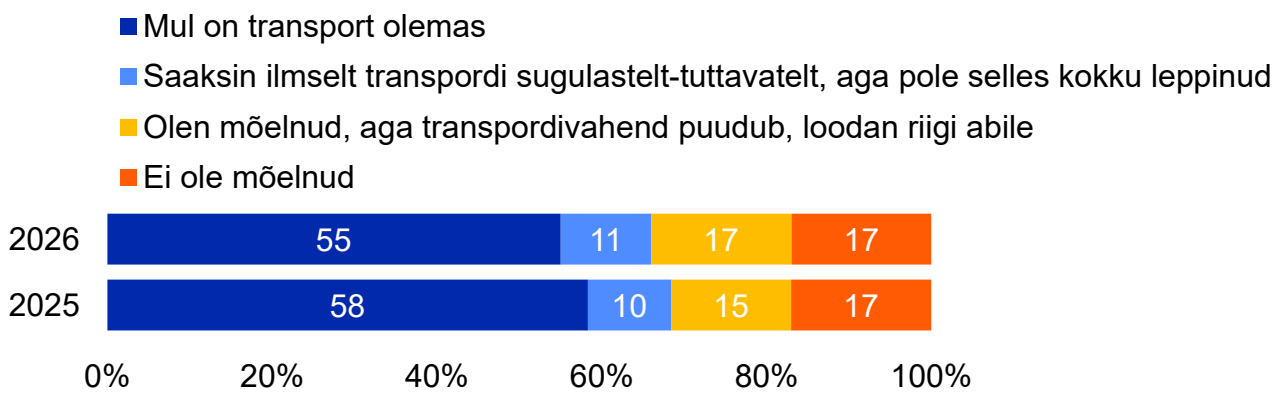

EMOR

© Emor AS

Transport evakueerumisel

Kas olete mõelnud, kuidas saate ohupiirkonnast iseseisvalt ära liikuda?

Transport evakueerumiseks oleks kindlasti või tõenäoliselt olemas **66%-l leibkondadest**, sealhulgas 55%-l on olemas enda transport. Riigi abile loodab veidi alla viiendiku leibkondadest, kuid koos nendega, kes pole teemale mõelnud, võib osakaal tõusta kolmandiku lähedale.

Oma transport on tõenäolisemalt olemas eestikeelsetel leibkondadel, Lääne ja Põhja (Tallinnata) piirkonnas, keskmise suurusega ja väikelinnade ning maapiirkondade leibkondadel. Lastega leibkondadest on transport 71%-le. Samuti on tegemist tõenäolisemalt eramutes elavate peredega, kes tulevad oma sissetulekutega kuidagi toime või ei ole neil piisavalt raha.

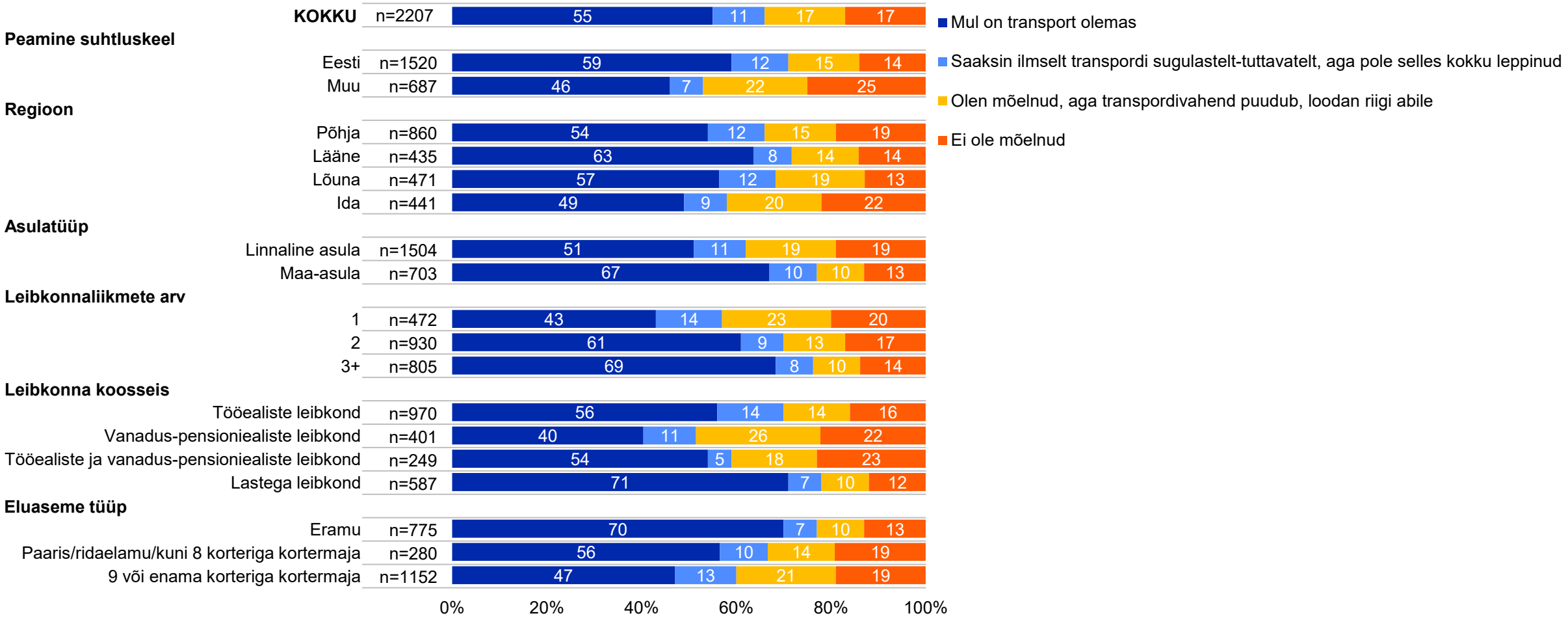
Riigi abile loodavad tõenäolisemalt muukeelsed ja pensionäridest koosnevad leibkonnad (sagedamini üheliikmelised) ning kortermajade leibkonnad.

Teemale pole mõelnud muukeelsed pered (sagedamini üheliikmelised), Tallinna ja Ida piirkonna leibkonnad, pensionäripered.

© Emor AS

Transport evakueerumisel elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

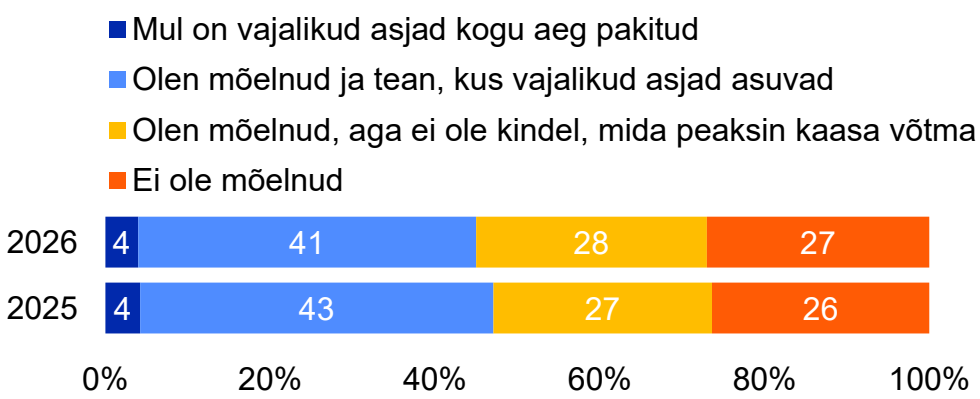

© Emor AS

Evakueerumisel kaasa võetavad asjad

LEIBKONNA KAAL

Kas olete mõelnud, mida kodust lahkudes kaasa võtta?

Ettevalmistusi evakueerumiseks on teinud 4% leibkondadest olles pakkinud asjad. Koos nendega, kes on vajalike kaasavõetavate asjade peale mõelnud, kasvab leibkondade **osakaal 45%-ni.** 28% leibkondadest vajaks rohkem infot, mida peaks kaasa võtma ning 27% ei ole asjale mõelnud.

Vajalikud asjad on kogu aeg pakitud muukeelsetel Ida piirkonna leibkondadel.

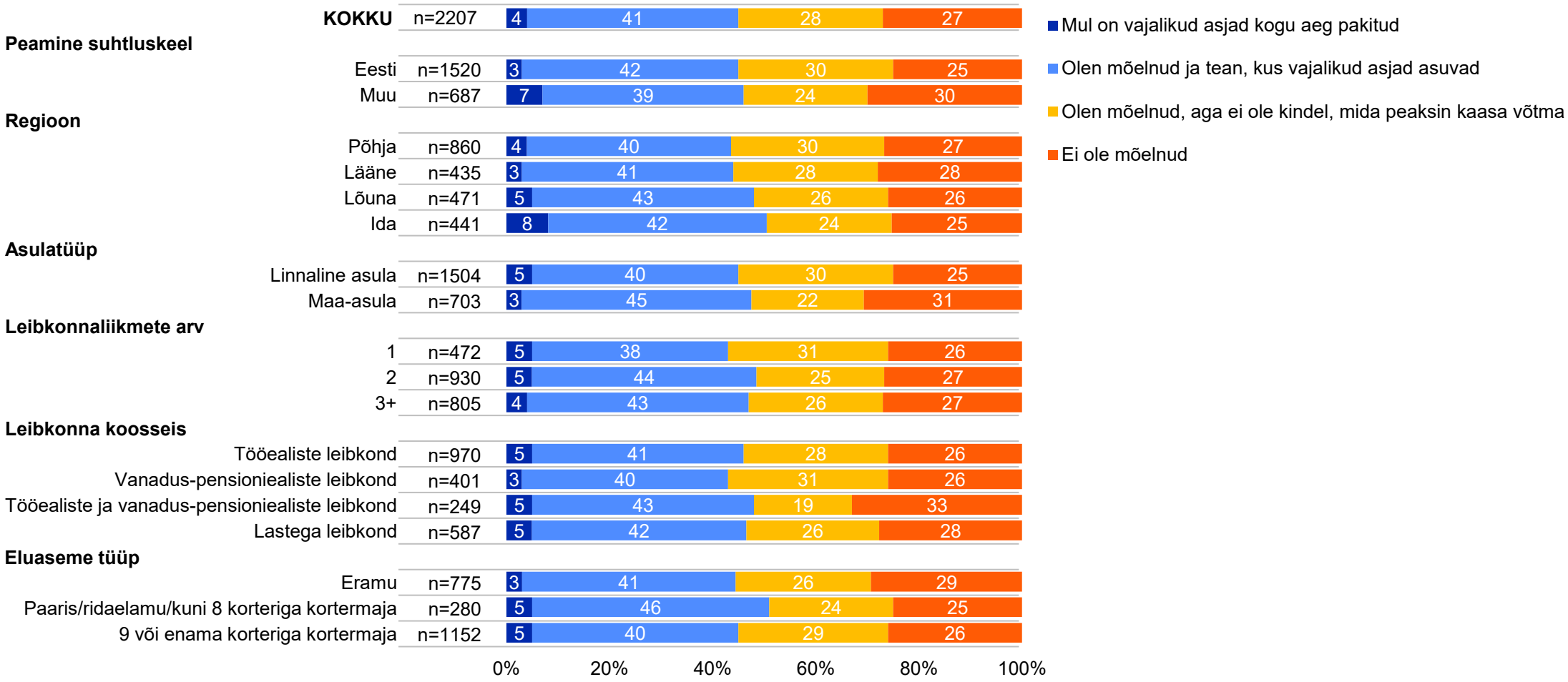
Seda, **mida oleks vaja kaasa võtta**, et tea sagedamini üheliikmelised pensioniealiste leibkonnad.

Teemale pole mõelnud sagedamini muukeelsete leibkonnad, aga ka maal ja eramutes elavad leibkonnad.

© Emor AS

Evakueerumisel kaasa võetavad asjad elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

EMOR

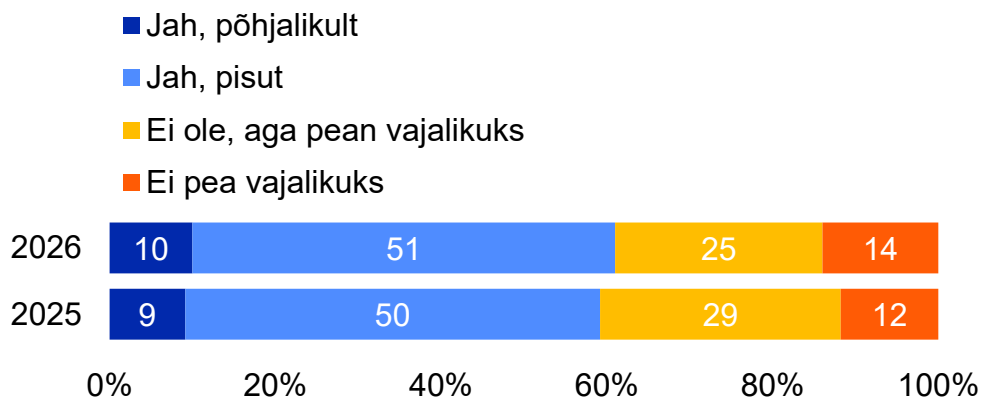
© Emor AS

5
Iseseisev hakkamasaamine

Tutvumine kriisiks valmistumise käitumisjuhistega

ISIKUKAAL

Kas olete viimase aasta jooksul tutvunud kriisiks valmistumise käitumisjuhistega?

Kriisiks valmistumise käitumisjuhisega **on viimase aasta jooksul tutvunud 61% elanikest**, sh 10% põhjalikult. Elanikest 39% ei ole juhistega tutvunud, sh 14% ei pea seda vajalikuks. Näitajad pole aastaga oluliselt muutunud.

Juhistega on tõenäolisemalt tutvunud naised (68% vs 55% meestest), III taseme haridusega inimesed, hea või väga hea majandusliku toimetulekuga leibkondades elavad inimesed ja need, kellel on olemas teine eluase.

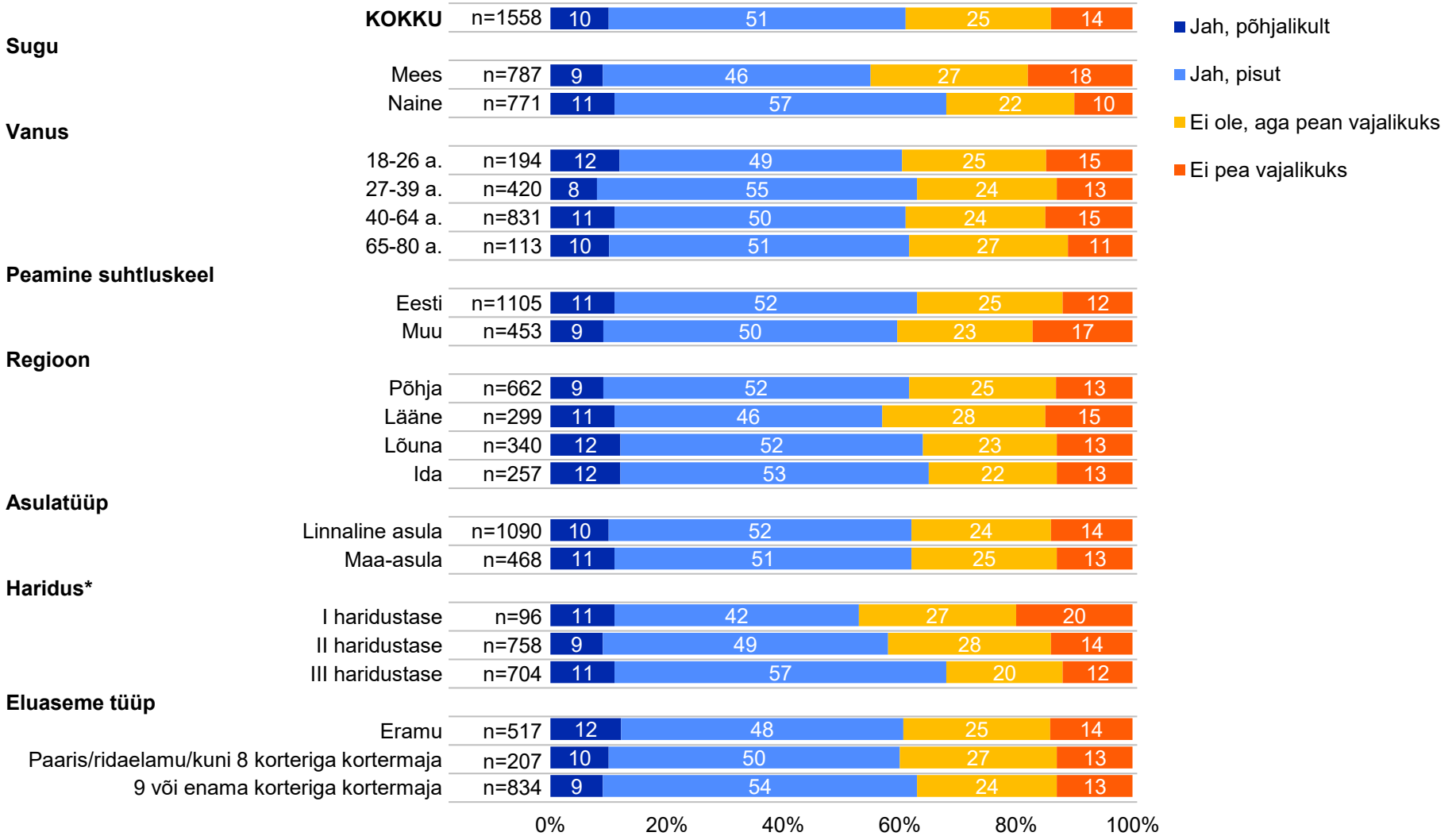
Juhistega ei ole tutvunud sagedamini mehed (45% vs 32% naistest), I või II taseme haridusega inimesed, need, kelle leibkonnad tulevad kuidagi toime või kogevad toimetulekuraskusi ning kellel pole teist eluaset.

Juhistega mittetutvunutest ei pea sagedamini just muust rahvusest mehed seda ka vajalikuks.

© Emor AS

Tutvumine kriisiks valmistumise käitumisjuhistega elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

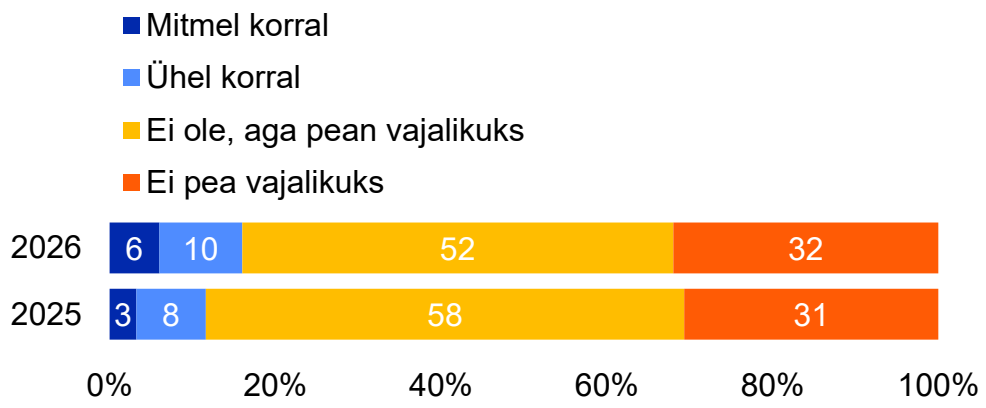
EMOR

© Emor AS

Osalemine kriisiks valmistumise koolitustel / õppustel

ISIKUKAAL

Kas olete viimase aasta jooksul osalenud kriisiks valmistumise koolitustel või õppustel?

Kriisiks valmistumise koolitustel või õppustel **on osalenud 16% elanikest**, sh 6% mitmel korral. 84% ei ole neil osalenud, sh 32% ei pea seda vajalikuks. Õppustel osalenute osakaal on veidi kasvanud.

Õppustel või koolitustel on sagedamini osalenud naised, 18-26 ja 40-64-aastased, eesti kõnekeelega, III taseme haridusega ja hea majandusliku toimetulekuga inimesed, kes tõenäolisemalt elavad eramutes.

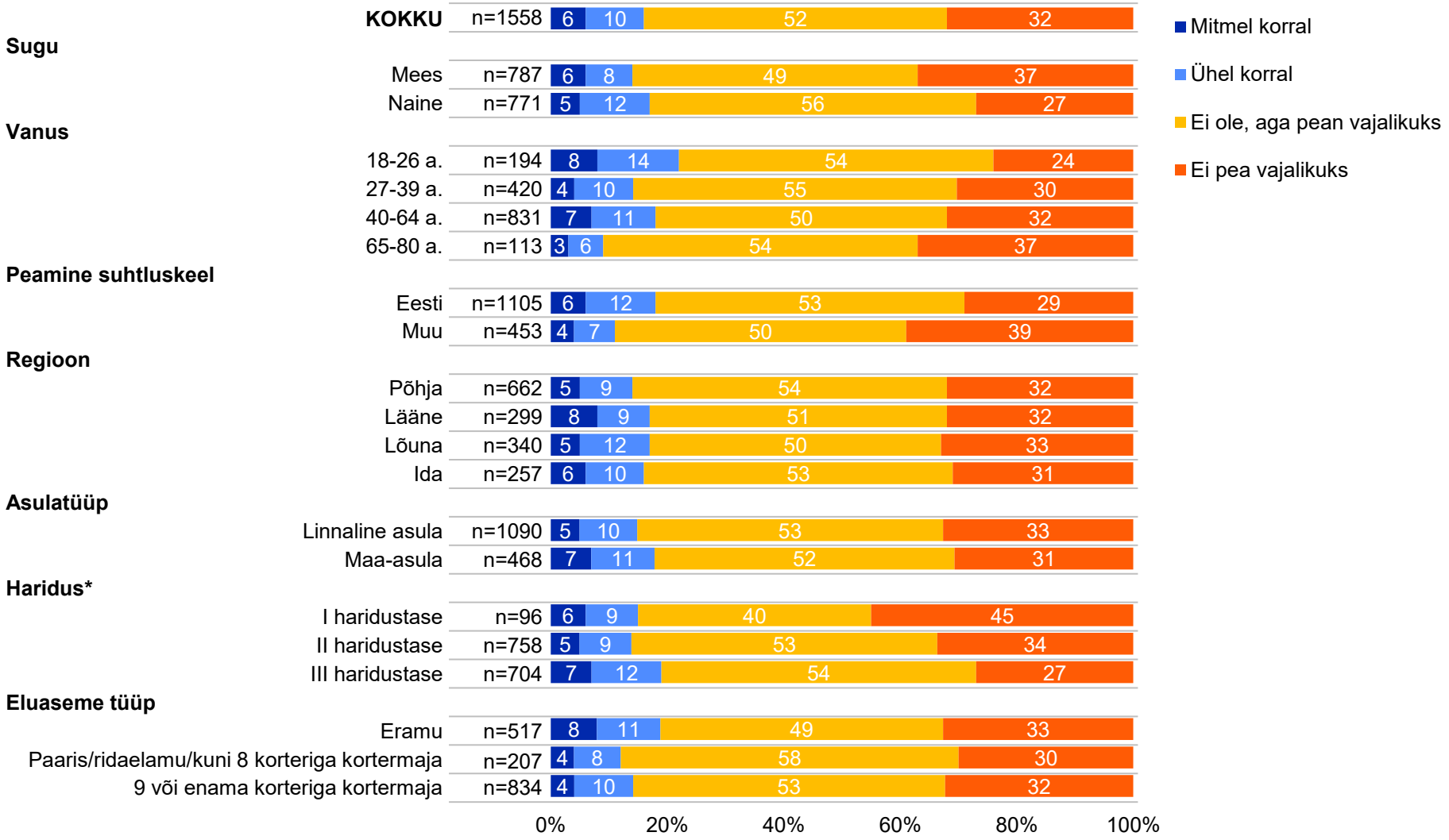
Koolitustel või õppustel ei ole tõenäolisemalt osalenud mehed, 65-80-aastased, muu suhtluskeelega, pensionärid ja kortermajade elanikud. Sama sihtrühm ei pea osalemist vajalikuks.

Kokkuvõttes, mida noorema ja paremini haritud inimesega on tegemist, seda suurema tõenäosusega peab ta selliseid koolitusi/õppusi vajalikuks ning osaleb neil.

© Emor AS

Osalemine kriisiks valmistumise koolitustel / õppustel elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

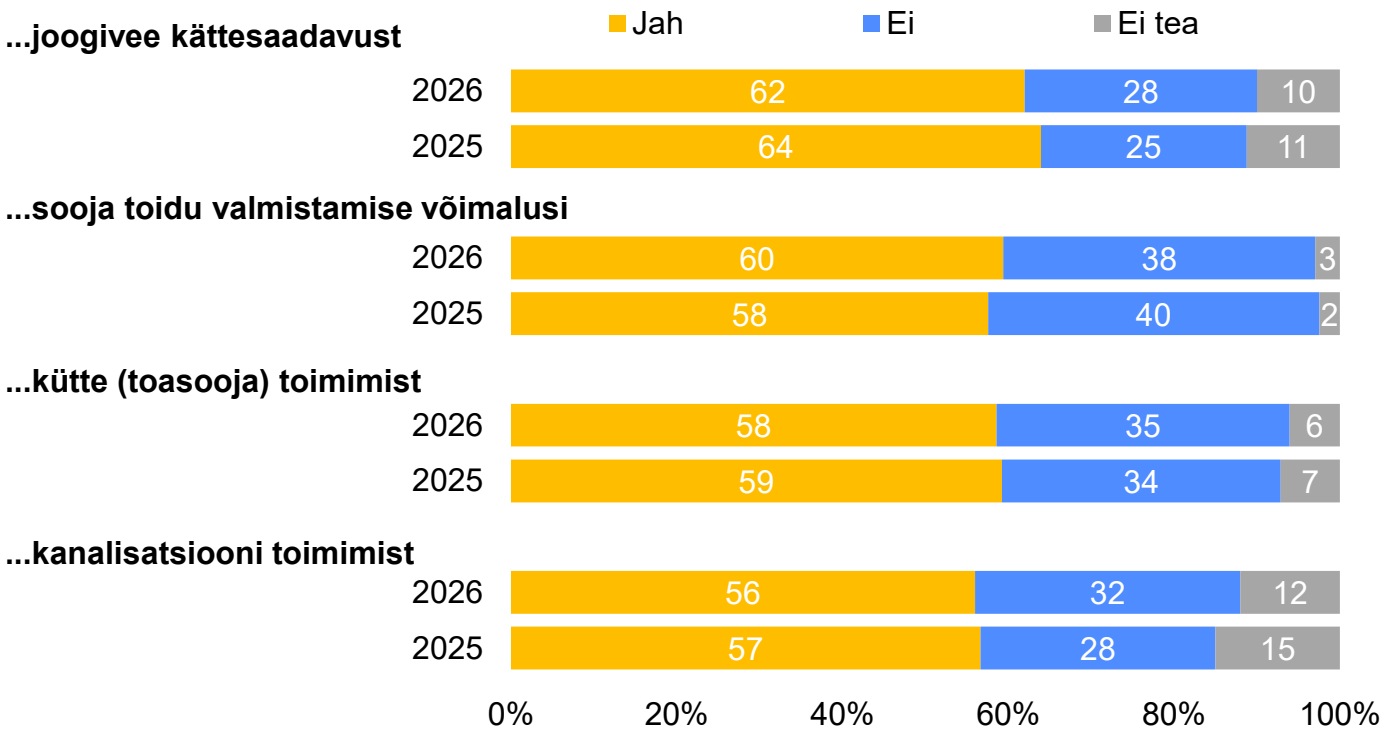
EMOR

© Emor AS

Elutähtsate teenuste toimimine ilma elektrita

LEIBKONNA KAAL

Kas ulatuslik elektrikatkestus võib mõjutada Teie kodus:

Kõige enam usutakse, et ulatuslik elektrikatkestus võib mõjutada kodus **joogivee kättesaadavust** (62%) ja **sooja toidu valmistamise võimalusi** (60%). Kuid pea sama paljud mainisid mõju ka kütte ja kanalisatsiooni toimimisele. Ligikaudu kümnendik elanikest ei oska hinnata elektrikatkestuse mõju joogivee ja kanalisatsiooni kättesaadavusele.

Näitajad pole aastaga oluliselt muutunud.

Sagedamini toovad elektrikatkestuste mõju välja linnalistes asulates elavad leibkonnad: sõltuvalt teemast 60-69%. Maal jääb nende osakaal 37% (sooja toidu valmistamine) ja 56% (joogivee kättesaadavus) vahele.

Probleemid elutähtsate teenustega tekiksid sagedamini suurte kortermajadel elanikel ja seda ennekõike võrreldes eramutes elavate leibkondadega.

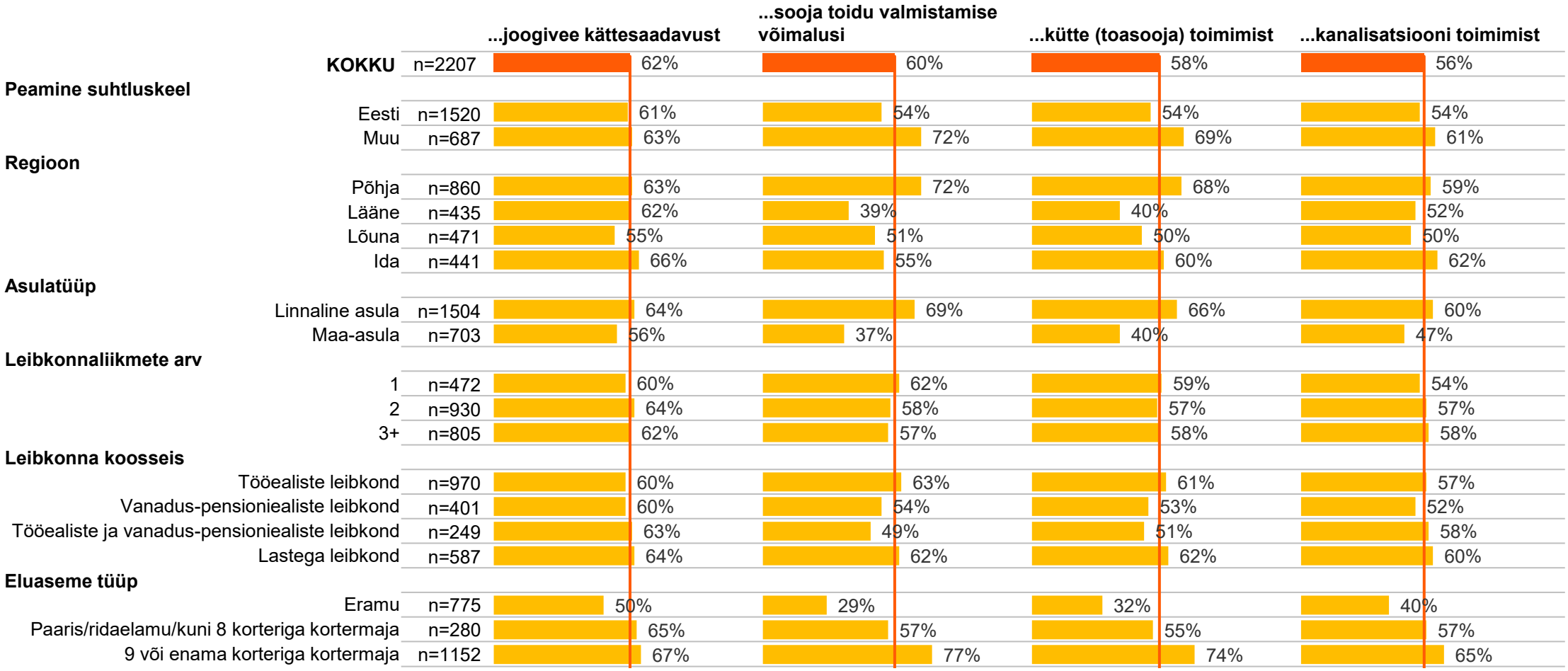
EMOR

© Emor AS

Elutähtsate teenuste toimimine ilma elektrita elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

elektrikatkestus võib mõjutada Teie kodus:

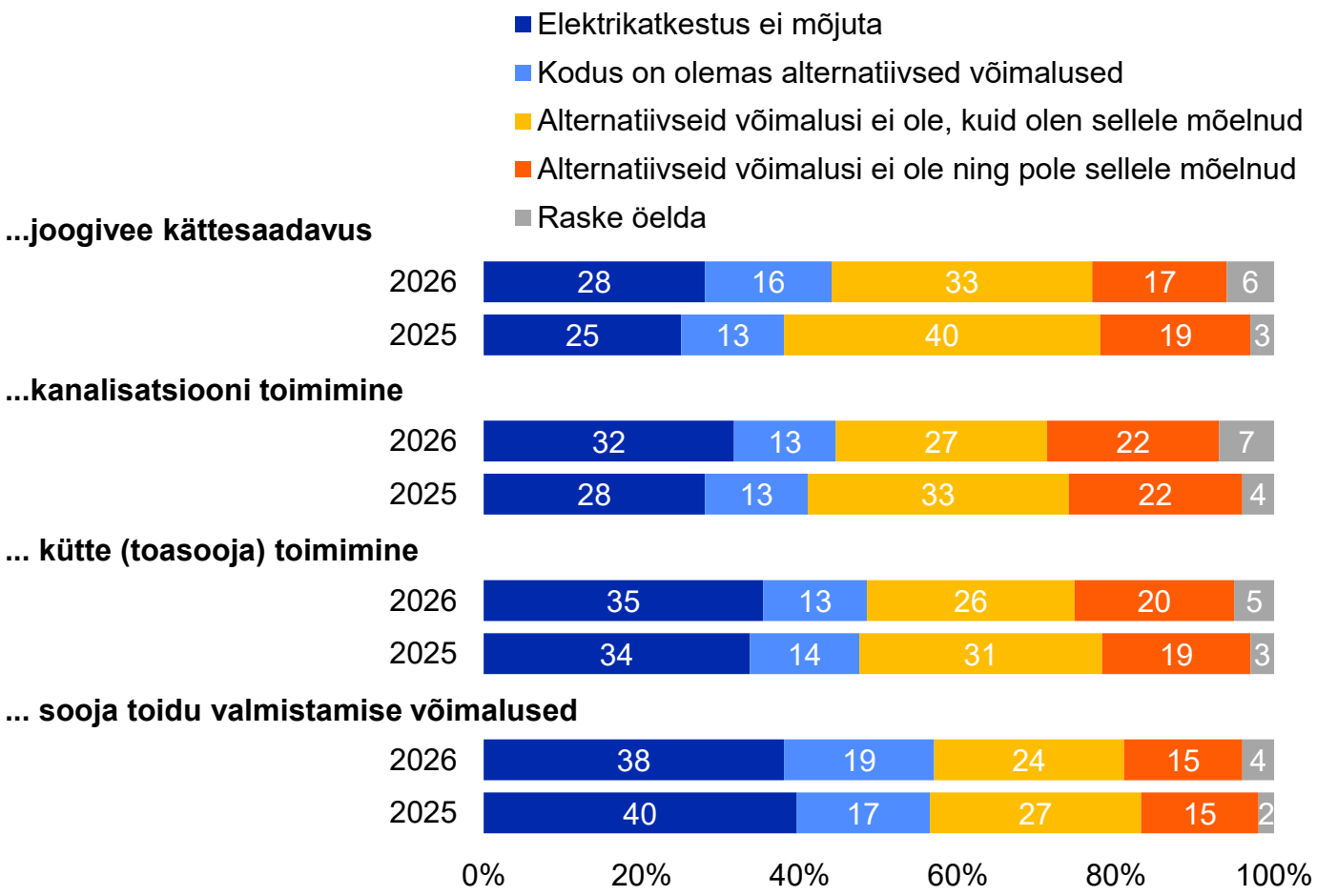

© Emor AS

Alternatiivsete võimaluste olemasolu elutähtsate teenuste tagamiseks

LEIBKONNA KAAL

Kas Teie kodus on olemas alternatiivsed võimalused, et pikaajalise elektrikatkestuse korral saada <u>vähemalt nädal aega</u> hakkama ilma järgnevate teenusteta:

Kriisiks valmisoleku üks näitajatest on leibkondade osakaal, kelle elutähtsate teenuste kättesaadavust elektrikatkestus ei mõjuta või kellel on alternatiivsed võimalused, et pikaajalise elektrikatkestuse korral vähemalt nädal aega ise teenuseta hakkama saada.

Kõige enam on alternatiivseid võimalusi kodudes sooja toidu valmistamiseks (19%), vähem joogivee kättesaamiseks (16%) või kanalisatsiooni ning toakütte toimimiseks (13% mõlemal juhul). Kõige enam ollakse mõelnud joogivee kättesaadavuse alternatiivsetele võimalustele ja kõige vähem sooja toidu valmistamise alternatiividele. Näitajad pole aastaga oluliselt muutunud.

Alternatiivsed võimalused puuduvad sagedamini:

- Muukeelsetel leibkondadel kõigi nelja teenuse puhul (kõige enam joogivee kättesaadavuse korral).
- Tallinna leibkondadel (kõigi nelja teenuse puhul, veidi vähem sooja toidu valmistamise võimaluste korral) ning Põhja regioonis ilma Tallinnata joogivee kättesaadavuse puhul.
- Suuremates linnades nagu Narva ja Kohtla-Järve, kus on suurem muukeelsete elanike osakaal.
- Üheliikmelistel leibkondadel toakütte ja toiduvalmistamise puhul (ennekõike võrreldes kolme või enama liikmega leibkondadega).
- Suurtes kortermajades elavatel leibkondadel kõigi nelja teenuse puhul (eelkõige võrreldes eramutes elevate peredega).

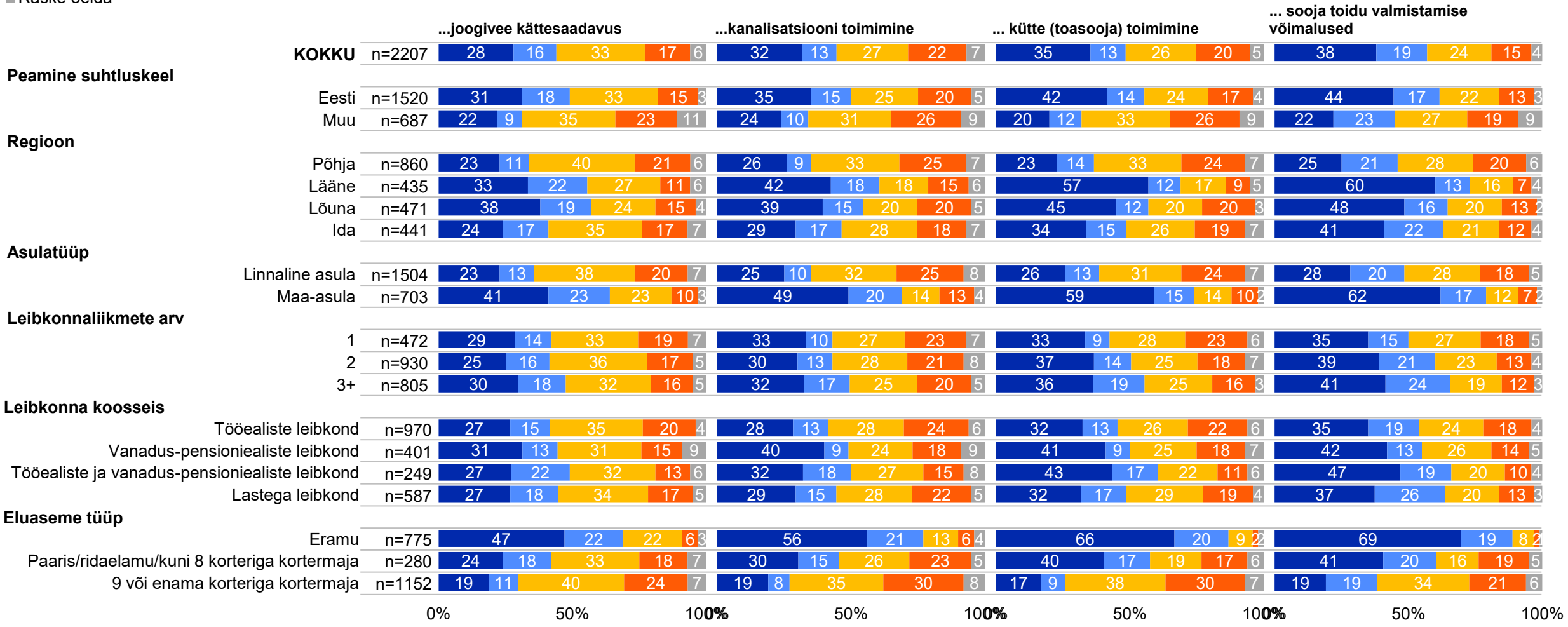
EMOR

© Emor AS

Alternatiivsete võimaluste olemasolu elutähtsate teenuste tagamiseks

LEIBKONNA KAAL

- Elektrikatkestus ei mõjuta
- Kodus on olemas alternatiivsed võimalused
- Alternatiivseid võimalusi ei ole, kuid olen sellele mõelnud
- Alternatiivseid võimalusi ei ole ning pole sellele mõelnud
- Raske öelda

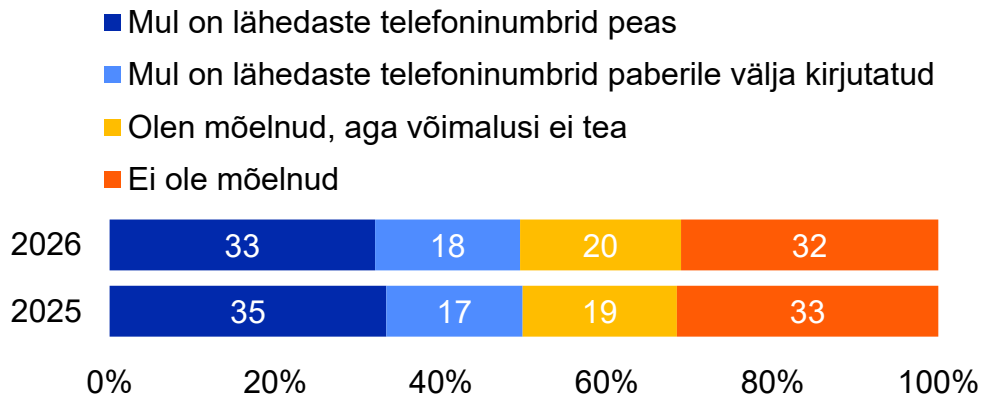
EMOR

© Emor AS

Lähedastega kontakti saamine ilma isikliku telefonita

ISIKUKAAL

Kas olete mõelnud, kuidas saate lähedastega ühendust, kui teil puudub võimalus oma telefoni kasutada (st pole ligipääsu kontaktidele oma telefonis)

Oma lähedaste numbritele on ilma telefoni kasutamise võimaluseta **ligipääs 47% elanikest**. 20% on sellele küll mõelnud, aga pole midagi ette võtnud ja 32% pole sellele ka mõelnud.

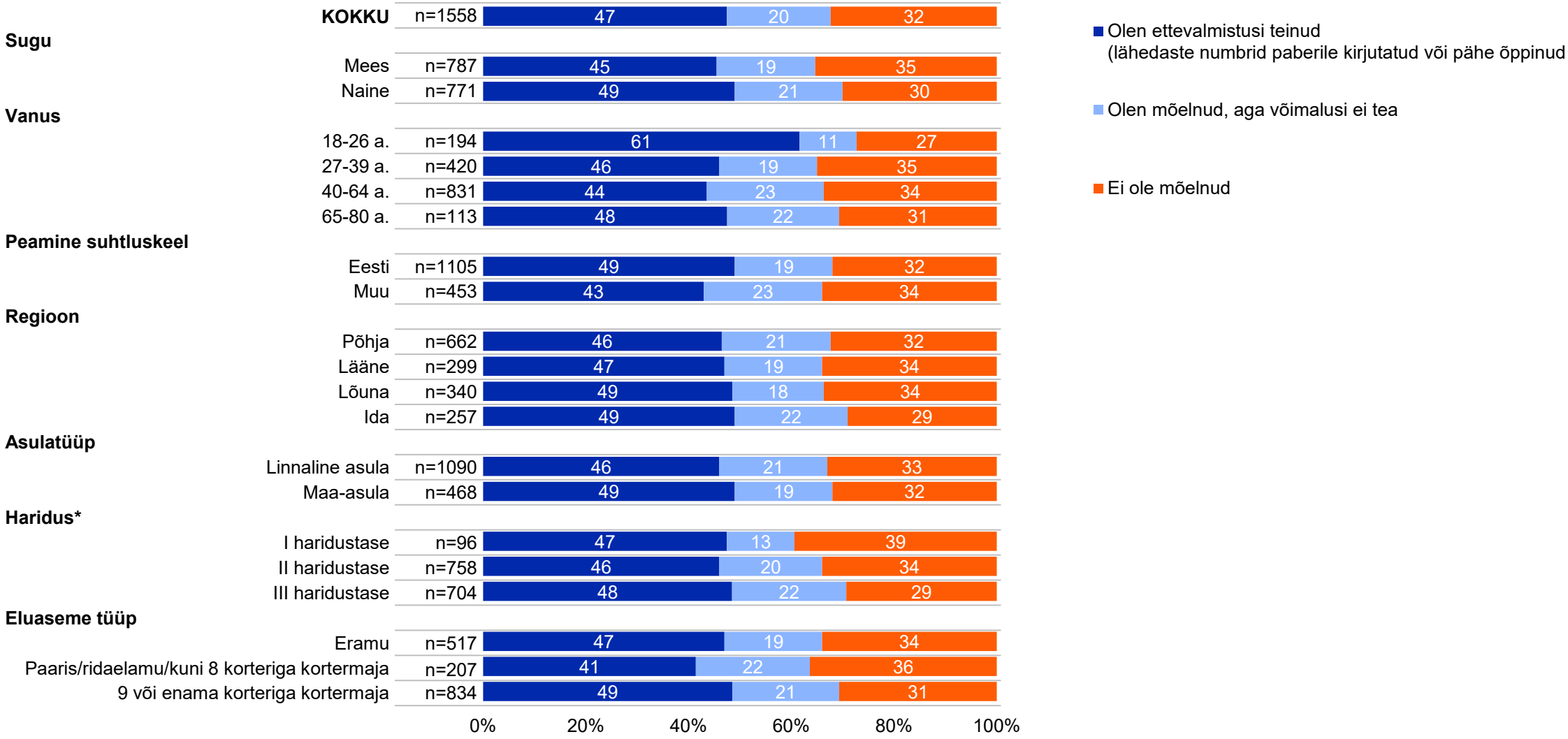
Paremini on ette valmistunud 18-26-aastased noored ja eesti suhtluskeelega inimesed.

Teemaga pole tegelenud sagedamini 40-64-aastased ja muu suhtluskeelega elanikud

© Emor AS

Lähedastega kontakti saamine ilma isikliku telefonita

ISIKUKAAL

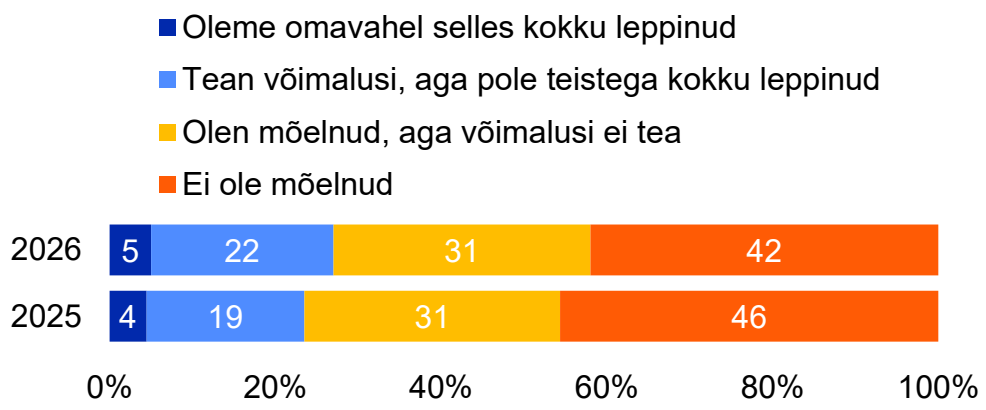
EMOR

© Emor AS

Lähedastega kontakti saamine sidekatkestuse korral

ISIKUKAAL

Kas olete mõelnud läbi, kuidas Teile oluliste inimestega sidekatkestuse korral kontakti saada?

Selle, kuidas sidekatkestuse korral omavahel kontakti saada, **on kokku leppinud vaid vähesed (5%)**. Siiski teab 22% võimalusi, mida saaks ette võtta, kuid pole selleks veel samme astunud. 73% elanikest kas ei tea võimalusi või pole sellele mõelnud.

Kokkuleppeid on enam teinud nooremad, 18-26-aastased, inimesed.

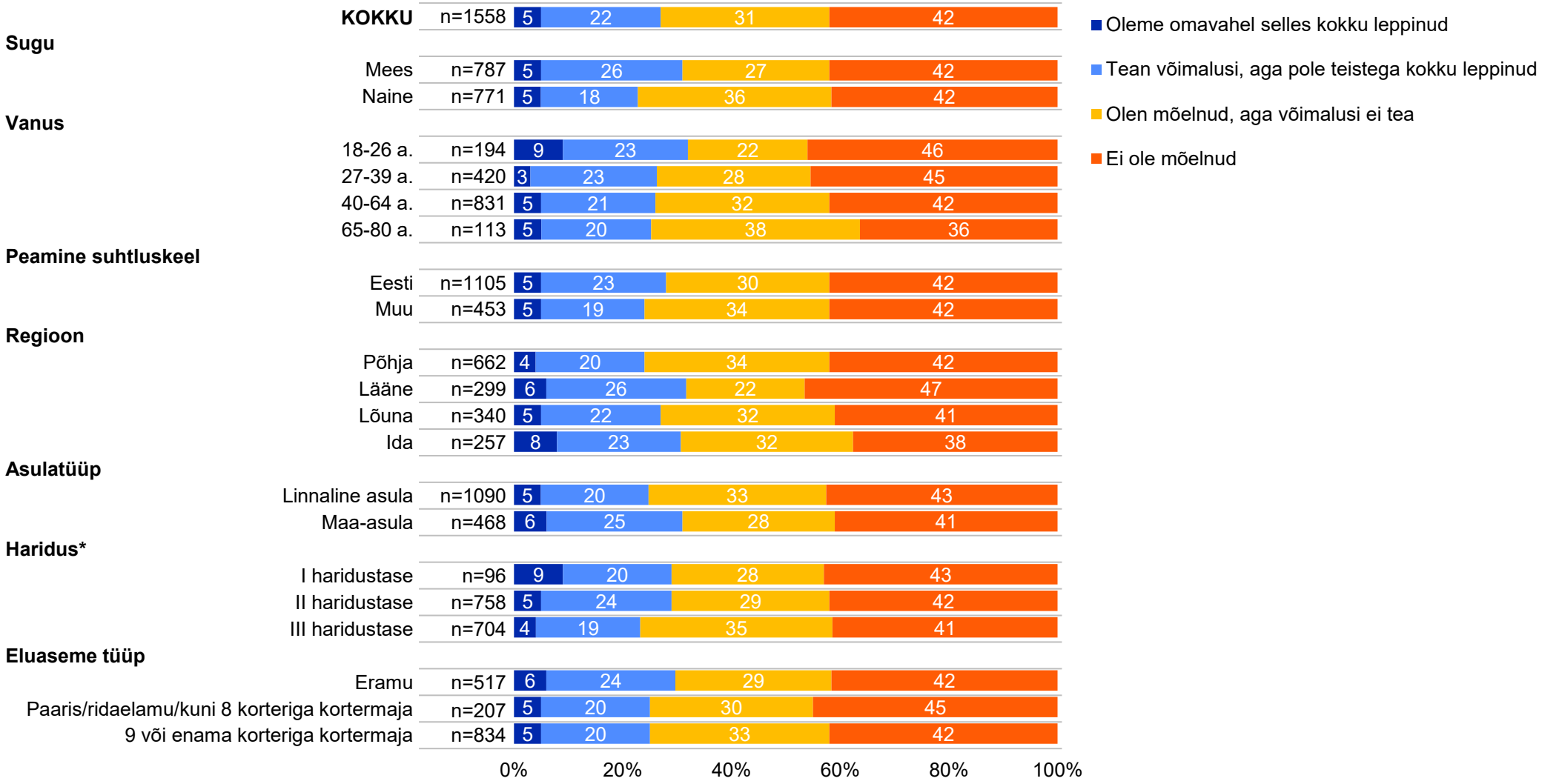
Teemale on mõelnud, kuid ei tea võimalusi sagedamini naised, 65-80-aastased, muu suhtluskeelega elanikud.

Neid, kes pole üldse sellele mõelnud, leidub eri elanikkonnarühmades. Vähem on neid 65-80-aastaste seas.

© Emor AS

Lähedastega kontakti saamine sidekatkestuse korral elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

EMOR

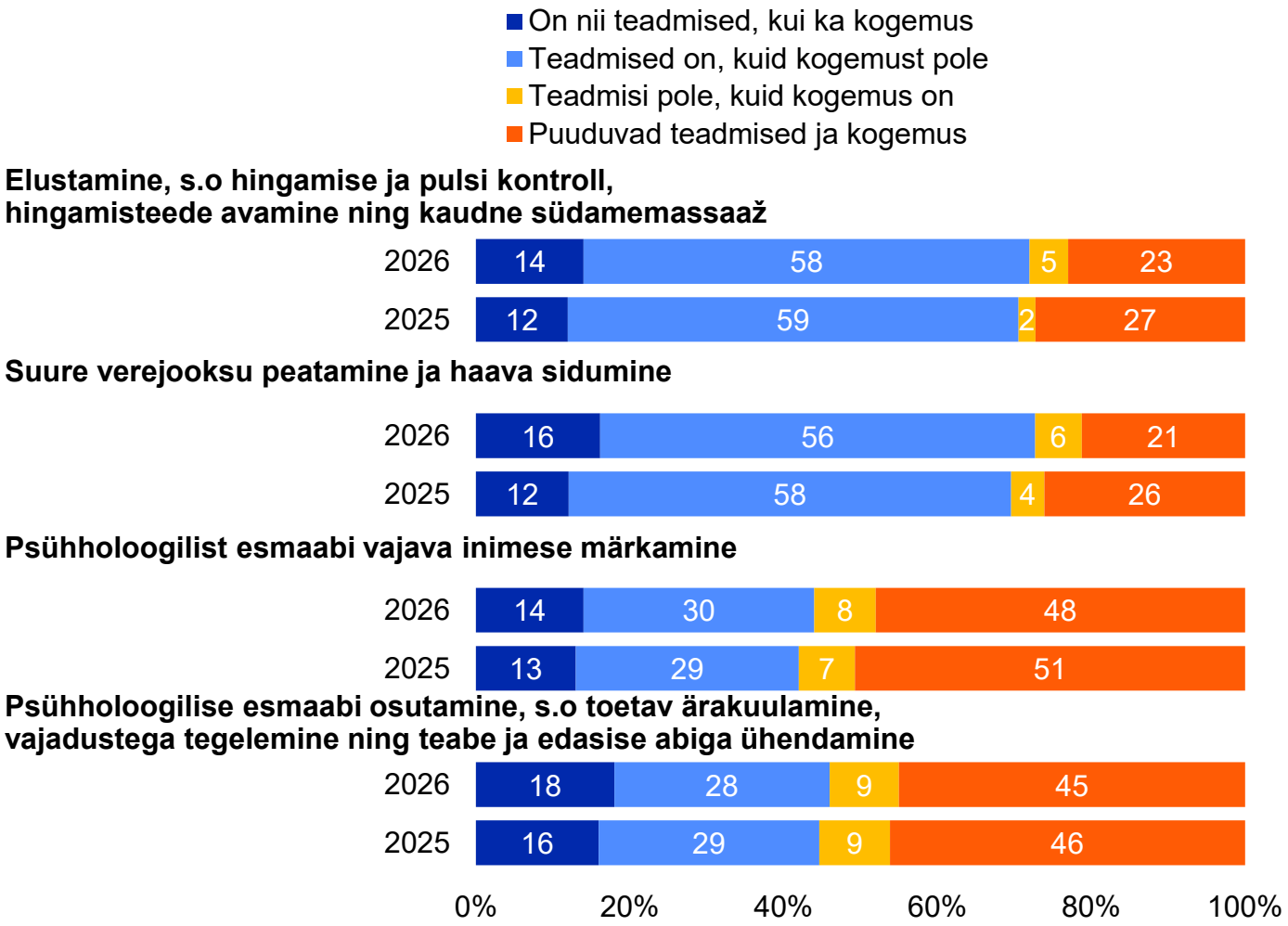
© Emor AS

6
Vajalikud oskused kriisis

Kogemus esmaabi ja psühholoogilise esmaabiga

ISIKUKAAL

Milline on Teie senine kogemus esmaabi ja psühholoogilise esmaabiga?

Hinnates oma teadmisi ja kogemusi esmaabi ja psühholoogilise esmaabiga leidsid **72% elanikest, et neil on teadmisi elustamise** kohta (sh 14% on nii teadmised kui ka kogemus) ja sama paljud teavad, kuidas **peatada suurt verejooksu** ja siduda haava (16% on teadmised ja kogemus). **Psühholoogilist esmaabi vajava inimese märkamise osas** on teadmisi **44% elanikest** (14% omavad lisaks ka kogemust) ja **psühholoogilise esmaabi osutamise osas on teadmisi 46% elanikest** (18% omavad ka kogemust). Näitajad pole aastaga oluliselt muutunud.

Oma teadmisi hindavad kõigi nelja abi osutamise liigi lõikes kõrgemalt 18-26-aastased noored, kes toovad enam välja seda, et neil on nii teadmised kui ka kogemus. Vähem on selliseid teadmisi 65-80-aastastel elanikel.

Eestikeelsed elanikud omavad enda hinnangul suurema tõenäosusega teadmisi kui muukeelsed elanikud, erandiks on verejooksu peatamine, kus näitajad on võrdsed.

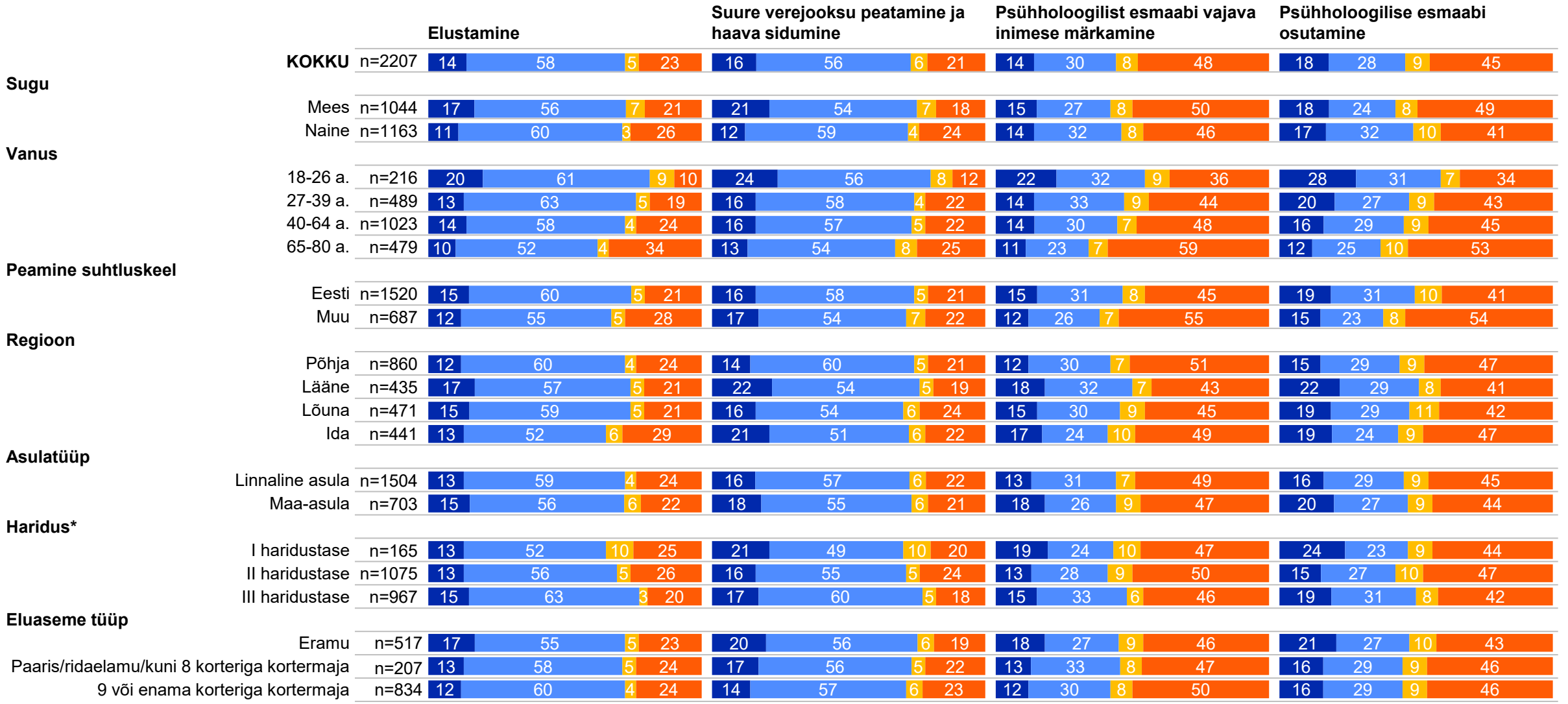
Teadmistega inimesi on enam ka III taseme haridusega inimeste seas võrreldes ennekõike II taseme haridusega inimestega.

© Emor AS

Kogemus esmaabi ja psühholoogilise esmaabiga elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

■ On nii teadmised, kui ka kogemus ■ Teadmised on, kuid kogemust pole ■ Teadmisi pole, kuid kogemus on ■ Puuduvad teadmised ja kogemus

EMOR

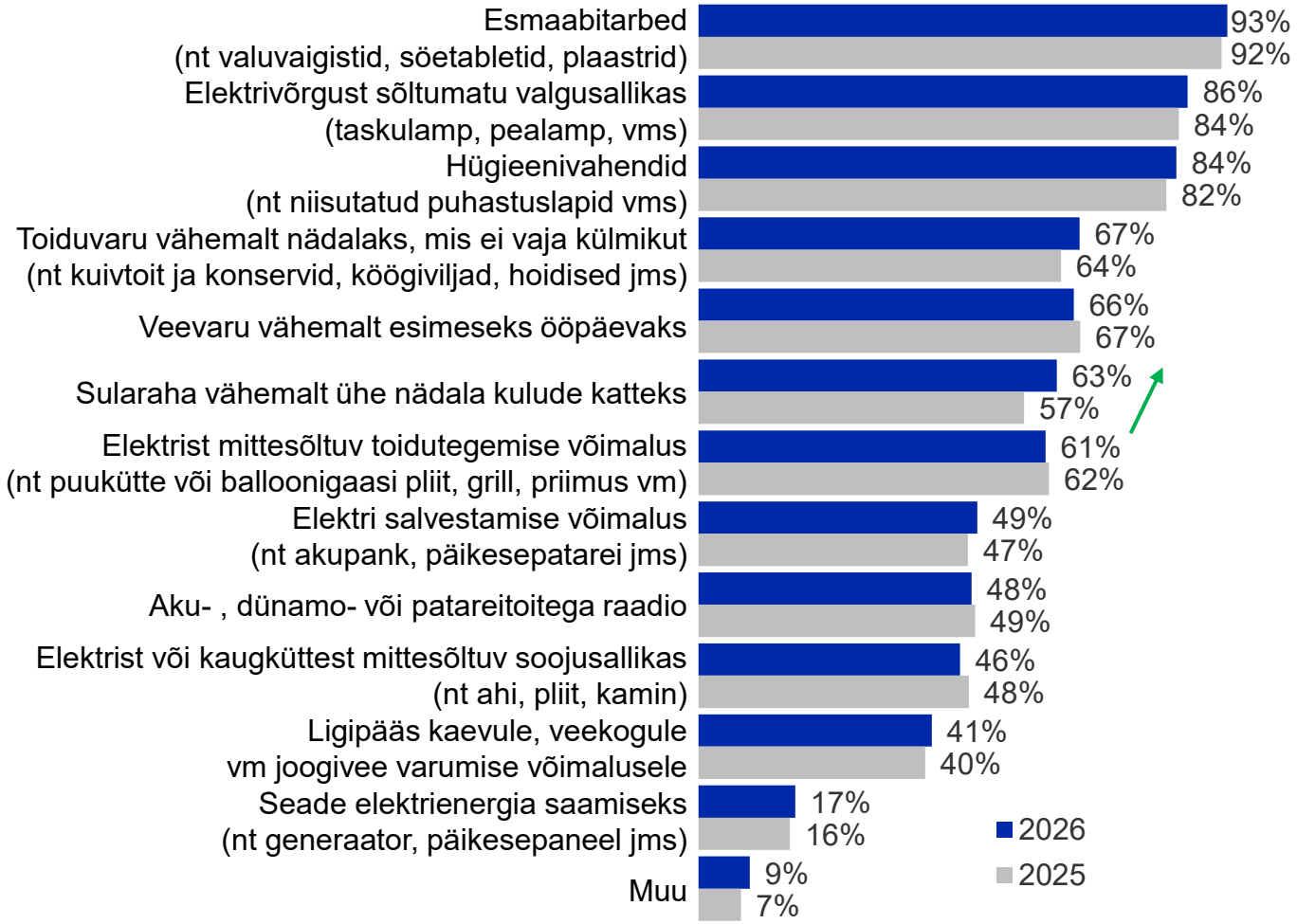
© Emor AS

7
Kodused kriisivarud ja -vahendid

Kodused kriisivarud ja –vahendid

LEIBKONNA KAAL

Millised kriisivarud ja -vahendid on Teil täna kodus olemas?

Kriisivarudest ja -vahenditest on leibkonnad **kõige paremini varustatud esmaabitarvete, elektrivõrgust sõltumatute valgusallikate ja hügieenivahenditega**. Kahel kolmandikul on olemas ka nädalased külmikut mittevajavad toiduvarud, veevaru vähemalt ööpäevaks ja pea sama paljudel sularahavarud. Enam kui pooltel (61%), on võimalik teha toitu elektrist mittesõltuva vahendi abil. Umbes pooltel leibkondadest on olemas elektri salvestamise võimalus, aku- , dünamo- või patareitoitega raadio ning elektrist või kaugküttest mittesõltuv soojusallikas. Joogivee varumise võimalused on 41%-l leibkondadest. **Kõige vähem on leibkondadel seadmeid elektrienergia saamiseks.** Muudest vahenditest toodi sageli esile matkatarbeid ja varustust kodust eemal ööbimiseks (nt telk). Aastaga on veidi kasvanud nende leibkondade osakaal, kellel on kodus sularahavarud. Näitaja on pilootuuringu tasemel.

Eestikeelsete leibkondade varustatus on endiselt enamike varude osas parem kui muukeelsete oma välja arvatud toit, elektri salvestamise võimalused, hügieenivahendid ja elektrist sõltumatu valgusallikas, kus need on võrdsed.

Lõuna ja Lääne regiooni leibkonnad on paremini varustatud ja Põhjas on varustatus kehvem. Põhja regioonis on ainult elektri salvestamise võimalused, hügieenivahendid ja sularahavarud teiste regioonidega võrreldaval tasemel. **Ida regiooni** leibkonnad on keskmisest paremini varustatud toidu ja sularahaga.

Maal elavad leibkonnad on paremini varustatud pea kõigega, erisus linnadega puudub elektri salvestamise võimaluste ja hügieenivahendite osas.

Eramute elanikud on paremini varustatud kõigega va elektrienergia saamise seadmed. Kõige kehvem on olukord kortermajades.

EMOR

© Emor AS

Kodused kriisivarud ja –vahendid elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

On olemas

		Esmaabitarbed	Elektrivõrgust sõltumatu valgusallikas	Hügieenivahendid	Toiduvaru vähemalt nädalaks, mis ei vaja külmikut	Veevaru vähemalt esimeseks ööpäevaks	Sularaha vähemalt ühe nädala kulude katteks
KOKKU	n=2207	93%	86%	84%	67%	66%	63%
Peamine suhtluskeel							
Eesti	n=1520	95%	87%	84%	67%	69%	62%
Muu	n=687	90%	83%	84%	64%	60%	65%
Regioon							
Põhja	n=860	93%	82%	83%	61%	59%	60%
Lääne	n=435	96%	93%	86%	73%	77%	65%
Lõuna	n=471	94%	89%	86%	69%	72%	66%
Ida	n=441	91%	86%	84%	72%	65%	69%
Asulatüüp							
Linnaline asula	n=1504	92%	83%	84%	62%	60%	61%
Maa-asula	n=703	96%	94%	85%	78%	80%	68%
Leibkonnaliikmete arv							
1	n=472	91%	81%	81%	68%	64%	64%
2	n=930	96%	90%	88%	69%	69%	66%
3+	n=805	95%	90%	86%	62%	66%	59%
Leibkonna koosseis							
Tööealiste leibkond	n=970	92%	81%	82%	60%	61%	58%
Vanadus-pensioniealiste leibkond	n=401	95%	91%	87%	82%	74%	77%
Tööealiste ja vanadus-pensioniealiste leibkond	n=249	93%	92%	87%	74%	70%	63%
Lastega leibkond	n=587	94%	89%	85%	59%	65%	57%
Eluaseme tüüp							
Eramu	n=775	97%	95%	88%	81%	82%	69%
Paaris/ridaelamu/kuni 8 korteriga kortermaja	n=280	92%	85%	86%	61%	57%	55%
9 või enama korteriga kortermaja	n=1152	92%	81%	82%	60%	59%	62%

© Emor AS

Kodused kriisivarud ja –vahendid elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

On olemas

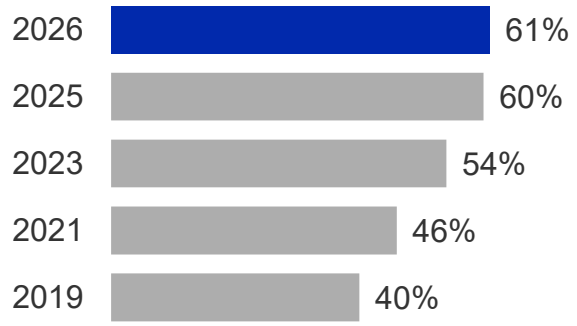
		Elektrist mittesõltuv toidutegemise võimalus	Elektri salvestamise võimalus	Aku- , dünamo- või patareitoitega raadio	Elektrist või kaugküttest mittesõltuv soojusallikas	Ligipääs kaevule, veekogule vm joogivee varumise võimalusele	Seade elektrienergia saamiseks
KOKKU	n=2207	61%	49%	48%	46%	41%	17%
Peamine suhtluskeel							
Eesti	n=1520	66%	49%	53%	55%	49%	21%
Muu	n=687	47%	48%	36%	25%	23%	10%
Regioon							
Põhja	n=860	50%	51%	39%	34%	24%	12%
Lääne	n=435	78%	45%	63%	71%	62%	26%
Lõuna	n=471	68%	50%	53%	55%	60%	25%
Ida	n=441	64%	45%	53%	44%	43%	15%
Asulatüüp							
Linnaline asula	n=1504	51%	50%	40%	34%	29%	11%
Maa-asula	n=703	85%	47%	67%	77%	71%	33%
Leibkonnaliikmete arv							
1	n=472	49%	37%	44%	38%	37%	12%
2	n=930	67%	54%	51%	49%	41%	18%
3+	n=805	73%	62%	51%	55%	48%	25%
Leibkonna koosseis							
Tööealiste leibkond	n=970	54%	52%	40%	41%	38%	15%
Vanadus-pensioniealiste leibkond	n=401	59%	32%	59%	48%	43%	16%
Tööealiste ja vanadus-pensioniealiste leibkond	n=249	71%	52%	57%	56%	43%	22%
Lastega leibkond	n=587	71%	61%	47%	51%	45%	23%
Eluaseme tüüp							
Eramu	n=775	95%	51%	68%	92%	72%	36%
Paaris/ridaelamu/kuni 8 korteriga kortermaja	n=280	62%	48%	43%	56%	36%	12%
9 või enama korteriga kortermaja	n=1152	41%	48%	38%	18%	25%	8%

© Emor AS

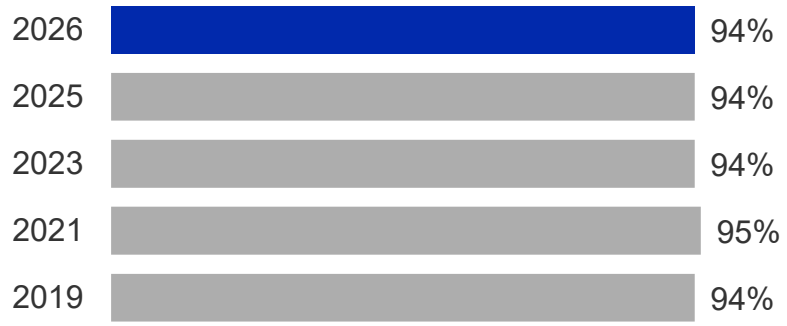
Ravimite varu

LEIBKONNA KAAL

Kas Teie ise või keegi Teie pereliikmetest peab mõne haiguse tõttu pidevalt ravimeid tarvitama?

Kas vajalikest ravimitest on kodus vähemalt ühe nädala varu? (kui peab ravimeid tarvitama, n=1352)

Vähemalt üks pidevalt ravimeid tarvitav inimene on **61%-l leibkondadest**. See näitaja pole võrreldes aastaga muutunud. Varasemalt olid näitajad madalamad, kuid peab silmas pidama, et uuringu valimi vanusepiirid on pidevalt muutunud ehk eakamate osakaal valimis on olnud erinev.

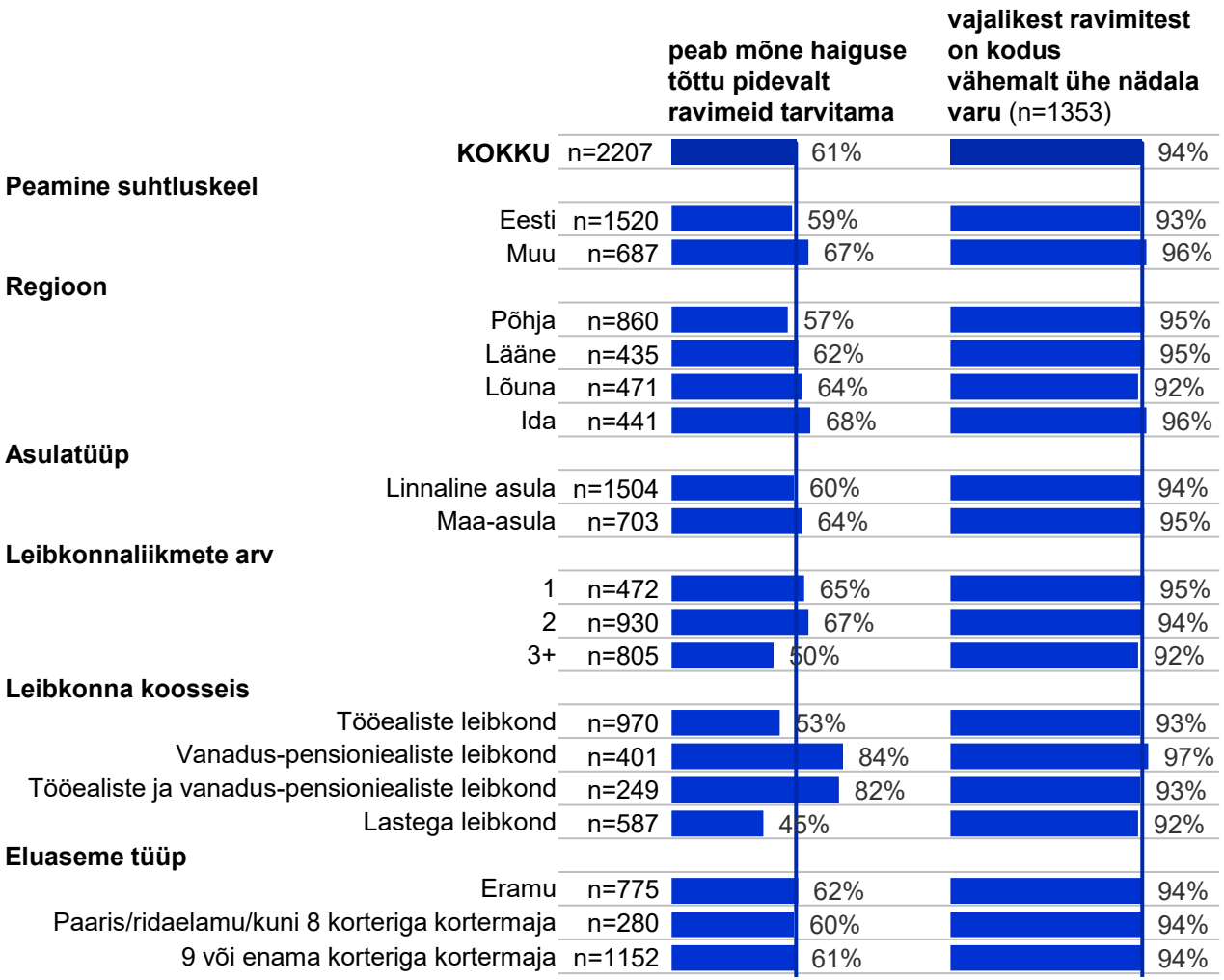
Pideva ravimivajadusega leibkondi on enam **Ida regioonis**. Need on peamiselt **vanaduspensionieealiste leibkonnad** või leibkonnad, kus on koos nii töö- kui vanaduspensionieealised. Tõenäolisemalt on need **ühe- või kaheinimese leibkonnad**.

Sellistest leibkondadest **94% omavad kodus vähemalt nädalast ravimivaru**. Ravimitega varustatuse tase on püsinud stabiilsena alates 2019. aasta uuringust. Kõige paremini on varustatud vanaduspensionieealiste leibkonnad.

© Emor AS

Ravimite varu

LEIBKONNA KAAL

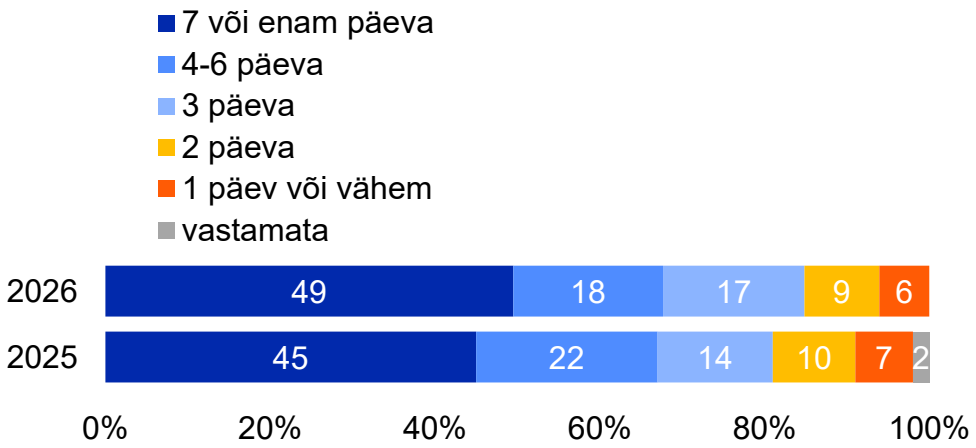
EMOR

© Emor AS

Iseseisvalt hakkama saamise aeg

LEIBKONNA KAAL

Mitu päeva Te sellises olukorras oma tänaste varude ja vahendite toel iseseisvalt toime tuleksite?

Keskmiselt tuleksid leibkonnad oma tänaste varude ja vahendite toel iseseisvalt toime 10 päeva. Mediaan on 6 päeva ehk pooled leibkonnad tuleksid toime alla selle ja pooled 6 päeva või enam). Nädala või enam tuleksid toime 49% leibkondadest.

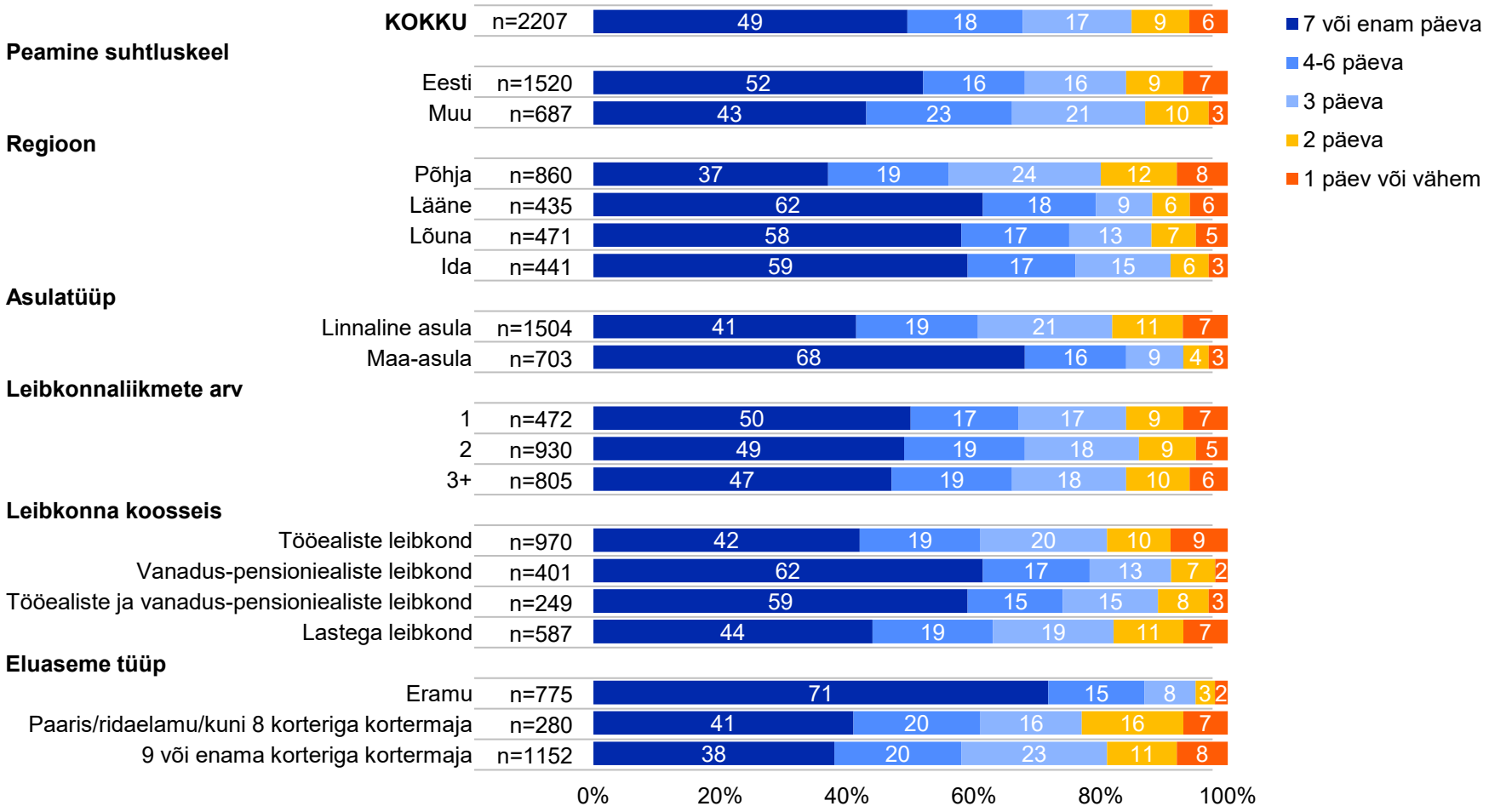
Vähemalt nädala saaksid enda hinnangul suurema tõenäosusega hakkama Lääne, Lõuna ja Ida regiooni leibkonnad (62% 58%, 59%), maal elavad leibkonnad (68%), leibkonnad, kus on vanaduspensionieelised või nii vanaduspensioni- kui ka tööealise liikmed koos (62% ja 59%) ning eramutes elavad leibkonnad (71%).

Vähem on neid, kes nädala või enam hakkama saaksid, Põhja regiooni (37%) sh eriti Tallinna leibkondade (31%) seas, linnas elavate leibkondade (41%) seas, tööealiste liikmetega ja lastega leibkondade ning paaris- ja ridaelamutes ning kortermajades elavate leibkondade seas.

© Emor AS

Iseseisvalt hakkama saamise aeg elanikkonnarühmades

LEIBKONNA KAAL

© Emor AS

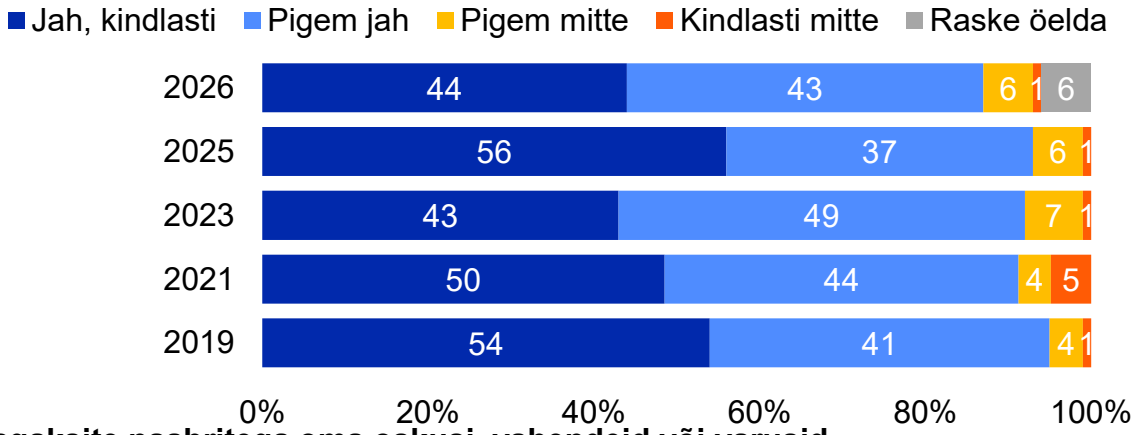
8
Koostöö

Valmidus teha kriisiolukorras koostööd

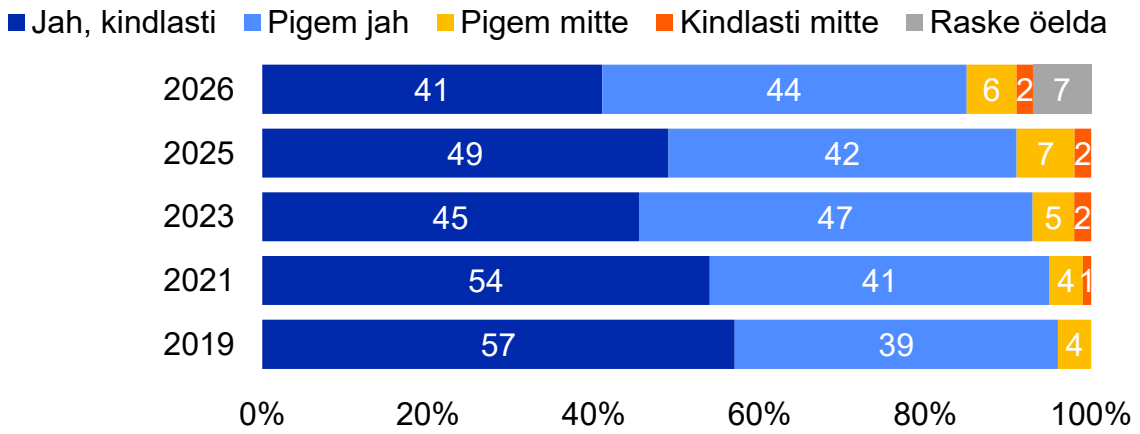
ISIKUKAAL

Kas olete veendunud, et kriisiolukorras….?

...teeksite koostööd lähiümbruses elavate inimestega

...jagaksite naabritega oma oskusi, vahendeid või varusid

Enda lähiümbruses elavate **inimestega teeks koostööd 87% elanikest** (sh 44% kindlasti) ja **naabritega jagaks oskusi, vahendeid või varusid 85%** (sh 41% kindlasti) elanikest. Need näitajad on veidi madalamad kui aasta tagasi. See võib olla nii, kuna 6-7% vastajatest kasutasid seekord võimalust väljendada, et nad ei tea, mida teeksid.

Koostööd teeksid tõenäolisemalt naised, 65-80-aastased, eesti suhtluskeelega inimesed, Põhja regiooni (Tallinnata) elanikud, maaelanikud ja eramutes elavad inimesed.

Koostööd ei teeks tõenäolisemalt mehed, 18-26-aastased, muukeelsed, Tallinna ja kortermajade elanikud.

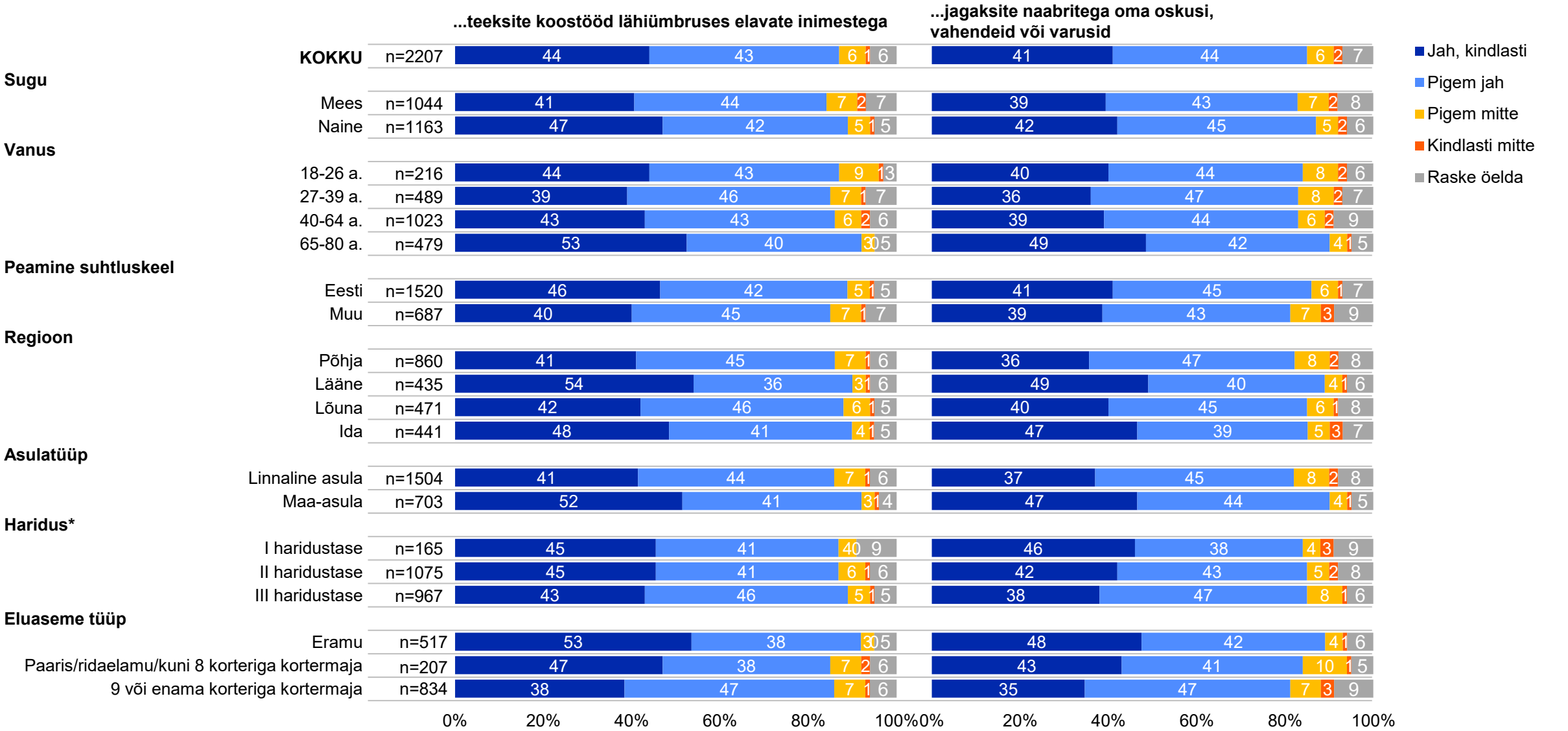
Naabritega jagaks oskusi, vahendeid, varusid tõenäolisemalt naised, 65-80-aastased, eesti suhtluskeelega inimesed, Põhja (Tallinnata) ja Lääne regiooni elanikud, maaelanikud ja eramutes elavad inimesed.

Naabritega ei jagaks oskusi, vahendeid, varusid tõenäolisemalt mehed, 27-39-aastased, Tallinna ja kortermajade elanikud.

© Emor AS

Valmidus teha kriisiolukorras koostööd elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

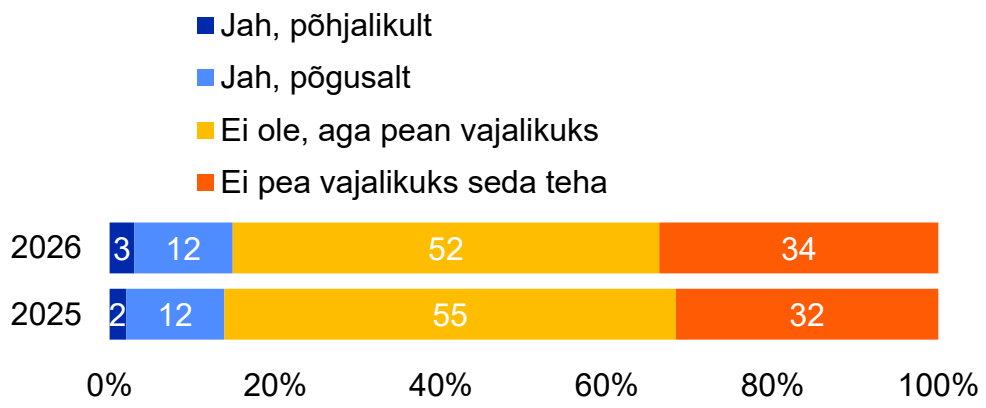
EMOR

© Emor AS

Valmistumine koostööks kriisiolukorras

ISIKUKAAL

Kas olete viimase aasta jooksul rääkinud oma lähiümbruses elavate inimestega koostööst kriisiolukorras, nt varudest, vahenditest või oskustest, millega üksteist toetada?

14% elanikest on viimase aasta jooksul rääkinud oma lähiümbruses elavate inimestega koostööst kriisiolukorras sh 3% on seda teinud põhjalikult. Umbes pooled elanikest ei ole seda teinud, kuid peavad vajalikuks ning kolmandik ei pea vajalikuks.

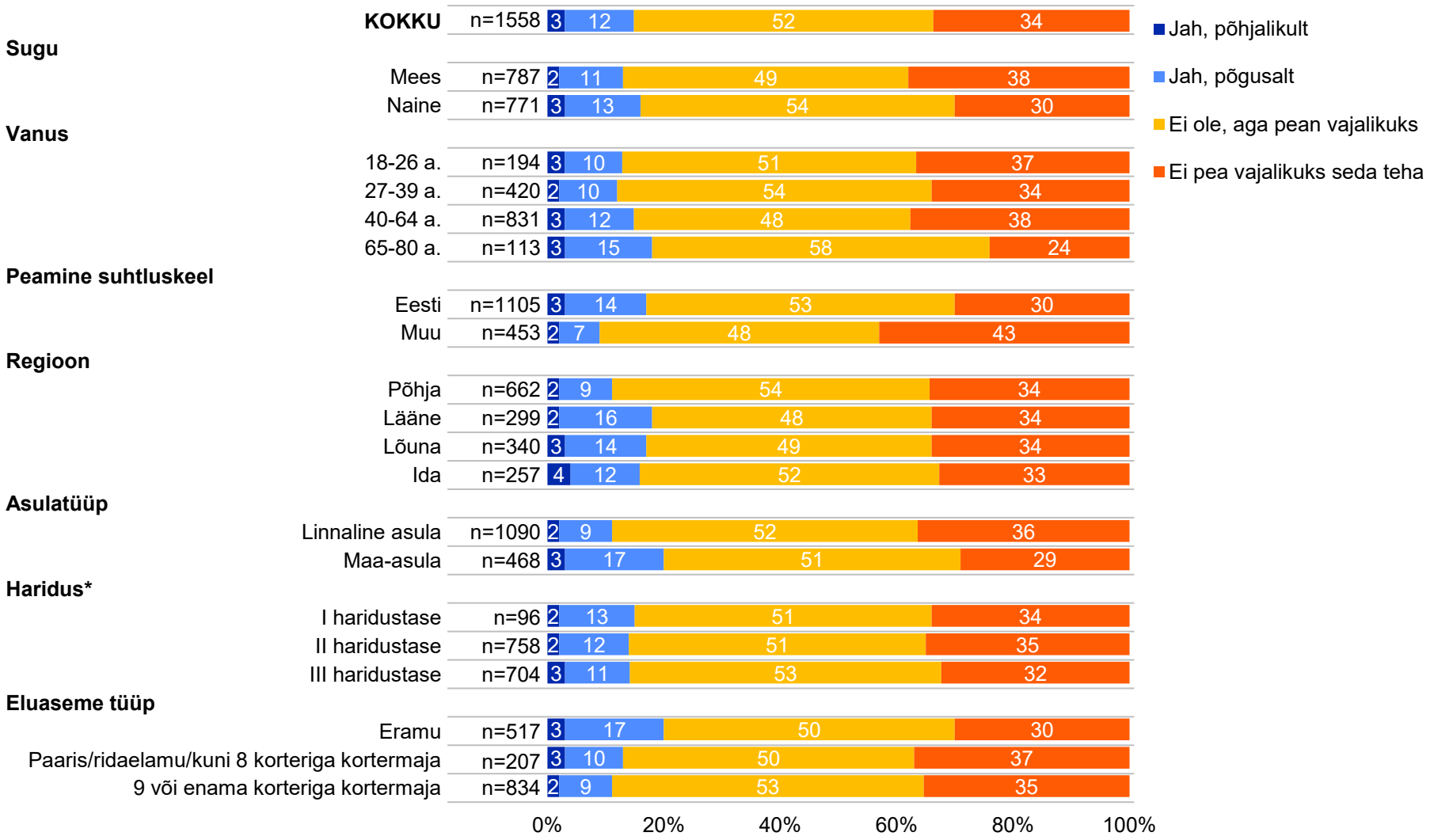
Enam on sel teemal rääkinud 65-80-aastased, eesti suhtluskeelega Lääne ja Lõuna regiooni, maapiirkondade ning eramute elanikud.

Seda ei pea vajalikuks sagedamini mehed, 40-64-aastased, muu suhtluskeelega ja Tallinna elanikud.

© Emor AS

Valmistumine koostööks kriisiolukorras elanikkonnarühmades

ISIKUKAAL

EMOR

© Emor AS

9
Kriisideks valmisoleku indeks

Elanikkonna kriisivalmiduse hindamismudelid

Hindamismudeli disainid:

1. Kriisivalmiduse hindamise **pikk mudel**, milles valmisolekut kirjeldatakse **31 kriteeriumiga**, sh:
   a) Varasema indeksi analoogina, kus kriteeriumite saavutamise taset ja koondtulemust väljendab integreeritud **näitaja arvuline väärtus.**
   b) Kriisivalmiduse tasemeid eristava mudelina, kus igal kriteeriumil on 4 taset, mille **tulemusi väljendab protsent** (tasemel olevate inimeste osakaal).
2. Kriisivalmiduse **9-kriteeriumiga mudel**, kuhu on koondatud kriisis iseseisva toimetuleku eluliselt olulised kriteeriumid ning tulemust näidatakse **protsendina**, sh:
   a) Iga kriteeriumi 4 taseme kohta (tasemel olevate inimeste osakaal).
   b) Üksikisiku kriisivalmiduse koondnäitajana ehk kõigis eluliselt olulistes kriteeriumites vähemalt baastaseme saavutanud inimeste osakaal (%) elanikkonnas kokku.

© Emor AS

Elanikkonna kriisideks valmisoleku kriteeriumite tasemed 2025-2026

(15 kriteeriumit 31st; elanike jagunemine kriisivalmiduse tasemetesse, n=2087)

KRITEERIUM	2025				2026			
	MADALAM KUI BAASTASE	BAAS-TASE	EDASI-JÕUDNU TASE	EES-KUJULIK TASE	MADALAM KUI BAASTASE	BAAS-TASE	EDASI-JÕUDNU TASE	EES-KUJULIK TASE
I ÜLDINE VALMISOLEK								
1. Ohutunnetus								
Peab (kriisi)sündmust Eestis võimalikuks	15%	45%	33%	6%	21%	37%	33%	9%
Teab Eesti kontekstis tõenäolisi kriise	67%	20%	9%	4%	74%	16%	7%	3%
2. Ohuteavitus								
Teab riigi kiire ohuteavituse kanaleid	47%	24%	25%	5%	38%	26%	30%	7%
Teab, mida tuleb teha ohusireeni kuuldes	56%	12%		32%	48%	25%		27%
3. Hoiakud ja uskumused								
Usub, et riik teavitab reaalsest ohust kiiresti ja õigeaegselt	32%	38%	17%	13%	39%	41%	13%	7%
Usub, et ohuteavitusele tuleb reageerida kiirelt ja vastavalt juhistele	9%	30%	15%	46%	10%	35%	16%	39%
Usub, et teeb kriisis koostööd ja jagab vahendeid lähiümbruse inimestega	11%	30%	14%	45%	14%	38%	12%	36%
4. Toetavad oskused								
Omab teadmisi või oskusi esmaabi osutamiseks	22%	12%	2%	63%	18%	13%	3%	65%
Omab teadmisi või oskusi psühholoogilise abi osutamiseks	46%	13%	3%	38%	44%	13%	4%	39%
5. Toetavad tegevused								
On tutvunud kriisiolukorra käitumisjuhistega või osalenud koolitusel/õppustel	29%	54%	12%	4%	30%	49%	15%	5%
On viimase aasta jooksul rääkinud lähiümbruse inimestega koostööst kriisiolukorras	32%	55%	12%	2%	34%	52%	12%	3%
II VALMISOLEK VARJUMISEKS								
Teab varjumise põhimõtteid	64%	10%	11%	15%	57%	14%	11%	17%
Teab avaliku varjumiskoha tähist	55%			45%	46%			54%
On mõelnud läbi võimalused varjuda oma peamistel liikumisteedel	37%	14%	29%	20%	28%	16%	31%	24%
Kodus on varjumiseks sobiv või kohandatav koht	18%	31%	28%	23%	12%	30%	31%	26%

© Emor AS

Elanikkonna kriisideks valmisoleku kriteeriumite tasemed 2025-2026

(16 kriteeriumit 31st; elanike jagunemine kriisivalmiduse tasemetesse, n=2087)

KRITEERIUM	MADALAM KUI BAASTASE	BAAS-TASE	EDASI-JÕUDNU TASE	EES-KUJULIK TASE	MADALAM KUI BAASTASE	BAAS-TASE	EDASI-JÕUDNU TASE	EES-KUJULIK TASE
III VALMISOLEK EVAKUATSIOONIKS								
Korraldusel evakueeruks kindlasti	16%	8%	48%	28%	16%	14%	44%	26%
Omab plaani iseseisvalt ohupiirkonnast lahkumiseks	17%	10%	15%	58%	17%	11%	17%	55%
On kokkuleppinud või on endal koht, kus pikemalt viibida	25%	28%	22%	25%	27%	29%	20%	23%
On läbimõelnud, mida kodust lahkudes kaasa võtta	26%	27%	43%	4%	27%	28%	41%	4%
IV VALMISOLEK ISESEISVAKS TOIMETULEKUKS KRIISIOLUKORRAS								
1. Elektrikatkestus								
Hinnanud elektrikatkestuse mõju kodu toimepidevusele	18%	46%	25%	11%	16%	47%	24%	13%
Olemas elektri salvestamise või saamise vahend	48%			52%	46%			54%
2. Sidekatkestus								
Lähedastega on kokku lepitud ühenduskanalid	27%	41%	28%	4%	25%	42%	29%	4%
Olemas aku- või patareitoitega raadio	51%			49%	52%			48%
3. Soojavarustuse katkestus								
Olemas elektrist sõltumatu lahendus toasooja saamiseks	4%	21%	29%	47%	4%	24%	25%	48%
Olemas elektrist või kaugküttest mittesõltuv soojusallikas	52%			48%	54%			46%
4. Veevarustuse katkestus								
Olemas elektrist sõltumatu lahendus joogivee saamiseks	5%	21%	37%	37%	5%	22%	31%	42%
Olemas joogivee 24-tunni varu või varumise võimalus	25%			75%	27%			73%
5. Toidu tagamine								
Olemas elektrist sõltumatu lahendus toidu valmistamiseks	2%	16%	27%	56%	2%	19%	23%	56%
Olemas vähemalt 7-päeva toiduvaru	36%			64%	33%			67%
6. Ravimid ja esmatarve								
Olemas vajalike ravimite ja esmaabitarvete varu	5%	5%	1%	88%	4%	6%	2%	88%
Olemas muud olulised varud	16%	32%	6%	47%	13%	30%	5%	52%

© Emor AS

Elanikkonna kriisideks valmisoleku indeks (15 kriteeriumit 31-st)

SISENDNÄITAJA INDEKSISSE	KAAL	2025		2026	
		Sisend-väärtus	Indeksi väärtus	Sisend-väärtus	Indeksi väärtus
I ÜLDINE VALMISOLEK	**35**		**16,1**		**15,8**
1. Ohutunnetus	**7**		**2,4**		**2,2**
Peab (kriisi)sündmust Eestis võimalikuks	3	0,5	1,6	0,5	1,6
Teab Eesti kontekstis tõenäolisi kriise	4	0,2	0,8	0,2	0,7
2. Ohuteavitus	**8**		**2,9**		**3,2**
Teab riigi kiire ohuteavituse kanaleid	4	0,4	1,4	0,4	1,7
Teab, mida tuleb teha ohusireeni kuuldes	4	0,4	1,5	0,4	1,6
3. Hoiakud ja uskumused	**9**		**5,6**		**5,1**
Usub, et riik teavitab reaalsest ohust kiiresti ja õigeaegselt	3	0,4	1,3	0,4	1,1
Usub, et ohuteavitusele tuleb reageerida kiirelt ja vastavalt juhistele	3	0,7	2,2	0,7	2,0
Usub, et teeb kriisis koostööd ja jagab vahendeid lähiümbruse inimestega	3	0,7	2,1	0,6	1,9
4. Toetavad oskused	**4**		**2,4**		**2,5**
Omab teadmisi või oskusi esmaabi osutamiseks	2	0,7	1,4	0,7	1,5
Omab teadmisi või oskusi psühholoogilise abi osutamiseks	2	0,5	0,9	0,5	1,0
5. Toetavad tegevused	**7**		**2,8**		**2,8**
On tutvunud kriisiolukorra käitumisjuhistega või osalenud koolitusel/õppustel	4	0,4	1,6	0,4	1,7
On viimase aasta jooksul rääkinud lähiümbruse inimestega koostööst kriisiolukorras	3	0,4	1,1	0,4	1,1
II VALMISOLEK VARJUMISEKS	**16**		**7,4**		**8,4**
Teab varjumise põhimõtteid	4	0,3	1,1	0,3	1,3
Teab avaliku varjumiskoha tähist	4	0,5	1,8	0,5	2,2
On mõelnud läbi võimalused varjuda oma peamistel liikumisteedel	3	0,5	1,5	0,6	1,7
Kodus on varjumiseks sobiv või kohandatav koht	5	0,6	3,0	0,6	3,2

© Emor AS

Elanikkonna kriisideks valmisoleku indeks (16 kriteeriumit 31-st)

SISENDNÄITAJA INDEKSISSE	KAAL	Sisend-väärtus	Indeksi väärtus	Sisend-väärtus	Indeksi väärtus
III VALMISOLEK EVAKUATSIOONIKS	**12**		**7,4**		**7,3**
Korraldusel evakueeruks kindlasti	3	0,7	2,0	0,7	2,0
Omab plaani iseseisvalt ohupiirkonnast lahkumiseks	3	0,7	2,2	0,7	2,2
On kokkuleppinud või on endal koht, kus pikemalt viibida	3	0,6	1,7	0,5	1,6
On läbimõelnud, mida kodust lahkudes kaasa võtta	3	0,5	1,5	0,5	1,5
IV VALMISOLEK ISESEISVAKS TOIMETULEKUKS KRIISIOLUKORRAS	**37**		**24,3**		**25,1**
1. Elektrikatkestus	**7**		**3,6**		**4,0**
Hinnanud elektrikatkestuse mõju kodu toimepidevusele	3	0,5	1,6	0,5	1,6
Olemas elektri salvestamise või saamise vahend	4	0,5	2,1	0,6	2,4
2. Sidekatkestus	**5**		**2,3**		**2,4**
Lähedastega on kokku lepitud ühenduskanalid	3	0,5	1,4	0,5	1,4
Olemas aku- või patareitoitega raadio	2	0,5	1,0	0,5	1,0
3. Soojavarustuse katkestus	**6**		**3,8**		**3,8**
Olemas elektrist sõltumatu lahendus toasooja saamiseks	3	0,8	2,4	0,8	2,4
Olemas elektrist või kaugküttest mittesõltuv soojusallikas	3	0,5	1,4	0,5	1,5
4. Veevarustuse katkestus	**6**		**4,5**		**4,6**
Olemas elektrist sõltumatu lahendus joogivee saamiseks	3	0,7	2,2	0,8	2,3
Olemas joogivee 24-tunni varu või varumise võimalus	3	0,7	2,2	0,8	2,3
5. Toidu tagamine	**7**		**5,1**		**5,1**
Olemas elektrist sõltumatu lahendus toidu valmistamiseks	3	0,8	2,5	0,8	2,5
Olemas vähemalt 7-päeva toiduvaru	4	0,6	2,6	0,7	2,6
6. Ravimid ja esmatarve	**6**		**5,0**		**5,1**
Olemas vajalike ravimite ja esmaabitarvete varu	4	0,9	3,7	0,9	3,7
Olemas muud olulised varud	2	0,7	1,3	0,7	1,4
KOKKU:	**100**		**55,3**		**56,5**

© Emor AS

Oluliste kriteeriumite baastasemete kirjeldus

BAASKRITEERIUMID: ELUTÄHTSAD TEADMISED, HOIAKUD JA TOIMETULEK	BAASTASEME KIRJELDUS
I ÜLDINE VALMISOLEK: Ohuteavitus	
Teab, mida tuleb teha ohusireeni kuuldes	Otsib varjumiseks sobiliku siseruumi.
Nõus, et ohuteavitusele tuleb reageerida kiirelt ja vastavalt juhistele	Ühe väitega kahest täiesti nõus, teise väitega pigem ei ole nõus.
II VALMISOLEK VARJUMISEKS	
Teab varjumise põhimõtteid	Teab õiget käitumist nii väljas kui siseruumis, kuid ei ole täiesti kindel, et nii käitub ("pigem, jah" valik).
Eluhoones on varjumiseks sobiv või kohandatav koht	On mõelnud eluhoones varjumiseks sobiva ruumi vajalikkusele, kuid ei tea seal sellist ruumi.
III VALMISOLEK EVAKUATSIOONIKS	
Korraldusel evakueeruks kindlasti	Ei oska hetkel öelda, kas evakueeruks (kuid ei eita seda võimalust)
IV VALMISOLEK ISESEISVAKS TOIMETULEKUKS KRIISIOLUKORRAS	
On valmis küttekatkestuseks	Täieliku valmisoleku kolmest eeldusest: a) on hinnanud elektrikatkestuse mõju, b) mõju korral on alternatiivne lahendus olemas; c) leibkonnal on elektrist sõltumatud soojusallikad, on täidetud üks.
On veevarustuskindlus	Täieliku valmisoleku kolmest eeldusest: a) on hinnanud elektrikatkestuse mõju, b) mõju korral on alternatiivne lahendus olemas; c) leibkonnal on ligipääs kaevule või veekogule, on täidetud üks.
On toidukindlus	Puudub nädala toiduvaru, mis ei vaja külmikut, kuid on olemas elektrist mittesõltuv toidutegemise võimalus.
On vajalike ravimite ja esmaabitarvete varu	Täieliku valmisoleku kolmest näitajast (a) teab, kas peres on regulaarsed ravimitarvitajad, b) kui on, siis kas neil on nädala ravimite varu; c) leibkonnal on vajalikud esmaabitarbed), on täidetud kaks.

© Emor AS

Elanikkonna kriisideks valmisoleku taseme koondnäitajad 2025-2026 ja eesmärgid

Elanike jagunemine valmisoleku tasemetesse												
BAASKRITEERIUMID: ELUTÄHTSAD TEADMISED, HOIAKUD JA TOIMETULEK	2025				2026				% elanikest, kes on baastasemel või selle ületanud (kumulatiivne)			
	ALLA BAAS-TASEME	BAAS-TASE	EDASI-JÕUDNU TASE	EES-KUJULIK TASE	ALLA BAAS-TASEME	BAAS-TASE	EDASI-JÕUDNU TASE	EES-KUJULIK TASE	Tulemus 2025	Tulemus 2026	Eesmärk 2027	Eesmärk 2030
I ÜLDINE VALMISOLEK: Ohuteavitus												
Teab, mida tuleb teha ohusireeni kuuldes	56%	12%		32%	48%	25%		27%	44%	52%	75%	80%
Nõus, et ohuteavitusele tuleb reageerida kiirelt ja vastavalt juhistele	9%	30%	15%	46%	10%	35%	16%	39%	91%	90%	95%	95%
II VALMISOLEK VARJUMISEKS												
Teab varjumise põhimõtteid	64%	10%	11%	15%	57%	14%	11%	17%	36%	43%	70%	80%
Eluhoones on varjumiseks sobiv või kohandatav koht	18%	31%	28%	23%	12%	30%	31%	26%	82%	88%	90%	90%
III VALMISOLEK EVAKUATSIOONIKS												
Korraldusel evakueeruks kindlasti	16%	8%	48%	28%	16%	14%	44%	26%	84%	84%	85%	85%
IV VALMISOLEK ISESEISVAKS TOIMETULEKUKS KRIISIOLUKORRAS												
On valmis küttekatkestuseks	23%	27%	10%	40%	29%	23%	8%	39%	77%	70%	90%	90%
On veevarustuskindlus	10%	38%	18%	34%	10%	34%	17%	38%	90%	89%	90%	90%
On toidukindlus	20%	17%	15%	48%	19%	14%	18%	49%	80%	81%	85%	90%
On vajalike ravimite ja esmaabitarvete varu	5%	5%	1%	88%	4%	6%	2%	88%	95%	96%	95%	95%
Elanikkonna kriisivalmiduse koondnäitaja (=vähemalt baastase kõigis 9 kriteeriumis):									**13%**	**17%**	**30%**	**40%**

© Emor AS

Projekti tiim

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolsed kontaktisikud:	Natalja Lebedeva
Uuringu projektijuht ja aruande koostaja:	Jaanika Hämmal
Programmeerimine ja andmetöötlus:	Alje Roopärg
Küsitlustöö koordineerijad:	Margit Puskar, Kai Ojatalu
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik

Kontaktinfo
Jaanika Hämmal
Emori juhtekspert
Telefon: 626 8531
E-mail: jaanika.hammal@emor.ee

Emor
Telefon: 626 8500
E-mail: emor@emor.ee
Aadress: Maakri 21, Tallinn

© Emor AS